

ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΕΣ

COLORED!

CONTRA EL RACISME

ΤΗΣ ΗΜΙΣΕΝΑΝΟΥ

ΠΕΙΡΑΤΕΣ ΤΗΣ ΗΜΙΣΕΛΗΝΟΥ
Τεύχος 3 (16) Τ.Θ.31362
Τέλος Δεκέμβρη 1993 Τ.Κ. 100 35 ΑΘΗΝΑ

τιμή 400 δραχ.

Το επόμενο τεύχος θα κυκλοφορήσει τέλος Φεβρουαρίου - αρχές Μάρτη
- ή δεν θα ξανακυκλοφορήσει

σκίτσα, φωτογραφίες: Σ.Τ. και Ρ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΝΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ* ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΗ
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ* ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ* ΕΠΙΔΡΟΜΗ ΣΤΟ
ΚΡΙΕΚΟΥΚΙ* ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΟΜΜΑΤΑ* ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ
ΦΙΛΗΣΑΙ ΚΑΙ ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΜΙΣΗΣΑΙ* ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΟΙ
ΠΝΙΓΜΟΙ* DON'T BELIEVE THE HYPE* ΜΜΕ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ* BARCELONA
'93* ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗ* ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ ΚΑΙ
ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ* ΣΟΜΑΛΙΑ* ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ (?) ΤΗΣ
"ΑΡΝΗΤΙΚΗΣ ΣΤΥΣΗΣ"* Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ
ΥΠΕΡΠΛΥΘΗΣΜΟΥ* ΩΡΑ ΓΙΑ ΣΠΟΡ* ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΟΥ
ΦΥΛΟΥ* ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΛΑΣ* ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΒΑΛΑ

Για την έκδοση -και την καθυστέρηση- αυτού του τεύχους,
συνεργάστηκαν οι:

Όλγα Αντικατζίδου, Λευτέρης Βουρεκάς, Εση Εγγλεζου, Μάκης
Κεντεποζίδης, Γιάννης Μάγκουας, Γιώργος Μαυρίδης, Γιάννης
Μπαλής, Μιχάλης Μπαξές, Αντώνης Περιστέρης, Γιώργος Πύρρος,
Αντζελα Σαλωμίδου, Χρήστος Σιέρρας, Δαβίδ Τέρνερ,
Γιάννης Hot Coffee, Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Χ.Χ.

Το Έντυπο Σαν "Χώρος Επικοινωνίας"

Η έκδοση ενός εντύπου είναι διαδικασία πολυσύνθετη. Δεν αναφερόμαστε τόσο στη δουλειά που απαιτείται για τη δημιουργία του κάθε τεύχους ξεχωριστά, ξεκινώντας από τις πολιτικές συζητήσεις γύρω από τη θεματολογία του (που καταλήγουν στην έγκριση των κειμένων που θα δημοσιευτούν) και φθάνοντας μέχρι τη διακτυλογράφηση, τη σελιδοποίηση, την εκτύπωση, τη διακίνηση κλπ. και τα προβλήματα που ανακύπτουν σ' αυτές τις διαδικασίες (συνέπειες, συμμετοχής, συνεργασίας...). Μιλάμε περισσότερο για προβληματισμούς, που αφορούν τους λόγους ύπαρξης του εντύπου, τους γενικότερους στόχους του, τους προσανατολισμούς του, τις προοπτικές του, που κάθε τόσο τίθενται και συζητούνται και που ποτέ δεν μπορούν να έχουν οριστικές απαντήσεις. Πέρα από τις ανάγκες για αυτο-έκφραση και δημιουργία, για συνεργασία και ομαδική δουλειά - μελέτη, που έρχεται να καλύψει (:) αυτό το εγχείρημα για τους συμμετέχοντες στη διαδικασία της έκδοσης, ακόμη πιο σημαντικές και "αιτιακές" για την υλοποίηση του υπήρξαν και συνεχίζουν να είναι η ανάγκη της συμμετοχής στα κοινωνικά δράματα, η διατύπωση προβληματισμών, της συνεισφοράς στο διαρκές επαναστατικό "γέννησθαι", της δημιουργίας καναλιών επικοινωνίας και τρόπων κοινής δράσης, που να ξεφεύγουν από τα στενά όρια της "εκάστης ομάδας" και να συμπεριλαμβάνουν ένα όσο το δυνατό μεγαλύτερο μέρος των ανθρώπων, που ελπίζουμε ν' αμφισβητούν και ν' αντιστέκονται.

Ας ερθούμε λοιπόν στη θέση του αναγνώστη. Οι τυπωμένες σελίδες, που κρατά στα χέρια του, προσλαμβάνουν το κύρος του "έντυπου λόγου". Η σχολική εκπαίδευση, που για χρόνια ολόκληρα τροφοδοτούσε τον καθένα μας με σειρές βιβλίων, οι εκτειθέμενες απόψεις των οποίων δεν επιδέχονταν την παραμικρή αμφισβήτηση, το περιοδικό υψος της πλειονότητας των εντύπων και των βιβλίων της αγοράς, που φέρουν το αδιαμφισβήτητο κύρος της επιστήμης ή της αυθεντίας - διατεινόμενα την κατοχή της τέλει γνώσης και την έκφραση της απολύτης αλήθειας - και το δέος μπροστά στα τεχνικά και τα (υποτιθέμενα) θεωρητικά εφόδια κάποιου που έχει κατακτήσει τη δυνατότητα να τυπώνει και να διακινεί τις απόψεις του, δημιουργούν το κατάλληλο υπόβαθρο, πάνω στο οποίο δομείται η εξουσιαστική πνευματική σχέση γράφοντα - αναγνώστη, με τελικό θέμα το δέουσα, που συνήθως τείνει να κατακλύσει το κείμενο όπως κάθε άλλο αγαθό, χωρίς κριτική σκέψη και με την "έστω υποσυνείδητη" τάση να πειστεί στα επιχειρήματά του.

Αυτή η διανοητική - ψυχολογική στάση ανάγνωσης είναι που καθορίζει το γραπτό λόγο σαν μονόδρομο, σαν εργαλείο πνευματικής επιβολής και διαμόρφωσης. Στην πραγματικότητα, όμως, ο γραπτός λόγος δεν είναι παρά μια μορφή επικοινωνίας, τουλάχιστον όταν αντιμετωπίζεται με κριτικό πνεύμα. Τότε δεν είναι μονόλογος, αλλά "διάλογος" και έχει την ασύγκριτη ομορφιά να μας προσφέρει τη δυνατότητα να συνδιαλέγουμε κριτικά και με όποια από τα φωτεινότερα πνεύματα κάθε εποχής επιλέξουμε, χωρίς ο χρόνος ή η απόσταση να θέτουν εμπόδια. Ερχομάστε σι - έστω και περιορισμένη - επαφή με τη σκέψη (και το συναίσθημα) αμέτρητων ανθρώπων κι είναι στο χέρι μας να μετατρέψουμε το μονόλογο σε διάλογο. Ν' αντιμετωπίσουμε κριτικά την κάθε σκέψη, να προβληματιστούμε, να τη δεχτούμε ή να την απορρίψουμε, να την επεκτείνουμε, να τη χωματίσουμε, να εκφρασούμε τον αντίλογό μας, γραπτά ή προφορικά, ανοίγοντας ένα φανταστικό "διάλογο" με το συγγραφέα.

Αυτός ο τρόπος ανάγνωσης σιγασιά ένα minimum επικοινωνίας, τουλάχιστον από την πλευρά του αναγνώστη, που δέχεται μηνύματα και "απάντα" σ' αυτά. Αυτός είναι ο τρόπος που θα θέλαμε ν' αντιμετωπίζονταν τα γραπτά μας, που έτσι κι αλλιώς δεν φέρουν καμία αποχρώση αυθεντίας ή τελικής κι αδιαμφισβήτητης άποψης. Κι ακόμη περισσότερο, σ' έναν πιο προοιτημένο επίπεδο επικοινωνίας, (που θα δώσει τη δυνατότητα στους γράφοντες να γίνουν κι αυτοί δίκτες - αναγνώστες), οι απαντήσεις αυτές ν' αρχίζουν να παίρνουν υλική υπόσταση, να γίνονται διατυπωμένες απόψεις, θέσεις, κρίσεις, να γίνονται πραγματικές απαντήσεις απευθυνόμενες σ' όλους όσους έχουν κάποια σχέση με το περιοδικό. Έτσι ώστε τουλάχιστον κείμενα που φιλοξενούν θεωρητικές απόψεις ή προβληματισμούς, να γίνονται σημεία αφετηρίας διάλογου, μελέτης, πολύπλευρης θεωρητικής αντιμετώπισης της σημερινής κοινωνίας.

Ο στόχος δεν είναι κάποιοι άνθρωποι, που έχουν τα τεχνικά μέσα, τις γνώσεις και "συναντούνται" σ' ένα δίτυπο προσηπικών σχέσεων να επεξεργαστούν κάποιες θεωρητικές ή μη θέσεις και να τις επιβάλλουν στα δεδομένες σ' ένα άβουλο κοινό, που χαίρει πνευματικής (ή επαναστατικής) καθοδήγησης.

Ανύδατα, οι στόχοι είναι η δημιουργία ενός μέσου - εργαλείου, που θα χρησιμοποιεί σε μια όσο το δυνατό μεγαλύτερη ομάδα ανθρώπων να συνδιαλέγεται και η ευαίρετη δυνατή συμμετοχή στη διαμόρφωση αυτού του μέσου.

Στην πράξη, όλα αυτά δύσκολα επιτυγχάνονται κι ακούγονται κάπως ιδεαλιστικά και ουτοπικά. Όμως, το ζήτημα δεν είναι να φθάσουμε με κάποιο μαγικό τρόπο στην ιδεατή κατάσταση της ισότιμης διαχείρισης ενός περιοδικού από εκδότες κι αναγνώστες, αλλά απλώς να μειώσουμε όσο γίνεται περισσότερο τις αποστάσεις τείνοντας στην κατάργηση των ρόλων, έτσι ώστε να γίνουμε όλοι γράφοντες κι όλοι αναγνώστες, στα πλαίσια του αναπτυσσόμενου διαλόγου. Και η απόχρηστος οι κατέχοντες το μέσο ν' αποποιηθούν τα "εξουσιαστικά" προνόμια που τους παρέχει αυτό, οι δε "δέκτες" να απορρίψουν την όποια στάση πνευματικής εξάρτησης και να προσπαθήσουν ενεργά να συμμετέχουν και να το συνδιαμορφώνουν, κάτι που σε πρώτο στάδιο θα μπορούσε να γίνει με το να μας στέλνεται τις απόψεις σας για την ύλη και τη θεματολογία, τις ιδέες σας, τις προτάσεις σας, τα κείμενά σας. Το ιδανικό θα ήταν οι συμμετέχοντες στην έκδοση τούτου του περιοδικού να καταλήξουν να είναι απλώς οι διαχειριστές απόψεων και ιδεών, προερχόμενων από έναν ολόκληρο κοινωνικό χώρο. Έτσι κι αλλιώς αυτό το έντυπο ξεκίνησε τη δεύτερη φάση του με μια προσπάθεια υπαίτιωσής όσο το δυνατόν περισσότερων φωνών και είναι μέσα στην ίδια του τη φύση να θέλει να διαμορφωθεί με την ενεργό συμμετοχή όσο γίνεται περισσότερων ανθρώπων.

DO THE RIGHT THING

Όταν οι ναζήδες φτιάχνουν βόμβες, είναι "παιδιά που παίζουν πόλεμο".

**ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΘΡΕΦΕΙ ΤΟ
ΦΑΣΙΣΜΟ ΕΙΝΑΙ Η
ΔΕΙΛΙΑ ΟΣΩΝ ΘΑ
ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΤΟΝ
ΠΟΛΕΜΗΣΟΥΝ ΕΓΚΑΙΡΑ**

Όταν χαρακώνουν μαθήτριες, παρουσιάζονται σαν θύματα μιας "διαβολικής και μάλλον εύκολης γυναίκας".

Όταν δέρνουν ανυπεράσπιστους μετανάστες, "μιμούνται τους ξένους".

Τα κακόμοιρα!

Πάντα είναι αθώα.

Πάντα υπάρχουν πρόθυμοι μπάτσοι, ιατροδικαστές, δημοσιογράφοι, να ψάξουν τις βαθύτερες αιτίες του "παραπτώματος" των "ναζιάρηδων".

Όταν όμως ο Καλτεζάς έφαγε τη σφαίρα, έψαχναν να βρουν "τι δουλειά είχε, 15 χρονών στα Εξάρχεια".

Όταν 18χρονοι έτρωγαν 5 χρόνια φυλακή για ένα χαρτόκουτο που έκαψαν(?), όλοι οι αυτόκλητοι υπερασπιστές των ναζιάρηδων, ζητούσαν το κεφάλι τους.

Όταν τα ΜΑΤ μπήκαν στο Πολυτεχνείο τον Οκτώβριο του '91, κανείς δε μίλησε για τους 27 πιτσιρικάδες και πιτσιρίκες.

Όταν οι ναζήδες παίζουν με τα όπλα τους μπροστά στις κάμερες και κανείς δε νοιάζεται, ενώ άλλοι δικάζονται για να οπλοκατοχή για μια σφεντόνα ή ένα σπρέι.

Στη στιγμή ειλικρίνειας των "παιδιών", το χαρακώμα μιας κοπέλας, οι γύπες του γυαλιού πίστεψαν ότι χτύπησαν θέμα για τρεις μέρες -έχει γυναίκα, έχει αίμα, έχει νεοναζί, θα πουλήσει σίγουρα. Κλεισμένοι στα γραφεία από γυαλί, δεν είχαν ιδέα από τον πόλεμο που γίνεται δίπλα τους, ίσως στη γειτονιά τους, εδώ και μήνες. Και νόμισαν ότι θα παίξουν τον προσφιλή τους ρόλο, του μεσολαβητή. Νόμισαν ότι θα αναλάμβαναν να καθαρίσουν την κοινωνία από τους ναζί, που οι ίδιοι σκόρπισαν. Όταν είδαν 8.000 μαθητές και μη, χουλιγκανς και μη, αναρχικούς και μη, και γιατί όχι, αντιφασίστες και μη, στην Πανεπιστημίου, ψιθύρισαν ο ένας στον άλλο: "Εμείς τους κατεβάσαμε στο δρόμο". Κι εκεί την πάτησαν.

Μεταξύ μας πρέπει να είμαστε ειλικρινείς. Δεν ήταν μόνο για τη μαθήτρια. Είναι αλήθεια, πως από τους 8000, κάποιοι κατέβηκαν για πλάκα.

Κάποιοι άλλοι, κατέβηκαν με τη λογική των "θύματων της κρατικής αδιαφορίας". Κάποιοι, με το ασπικοδομηκρατικό πλαίσιο του "δεν είναι σωστό να χαρακώνουν μια κοπέλα".

Αλλά είναι εξίσου αλήθεια, ότι κάποιοι -τουλάχιστον οι 1000 που έφτασαν έξω από τη "Χρυσή Αυγή"- κατέβηκαν για να "καθαρίσουν για λογαριασμό τους". Κατέβηκαν για να χτυπήσουν τους φασίστες με το μόνο τρόπο που έχει πετύχει εδώ και 50 χρόνια. Κατέ-

βηκαν για να χτυπήσουν και τους θιασώτες του καθημερινού, έρποντος φασισμού, αυτούς που μιλάνε για "αλβανούς κτήνη", για αδικημένους αστυνομικούς, για καταστροφείς του αθλητισμού, τους δημοσιογράφους.

Κάπου εκεί αρχίζει η κουβέντα για "γνωστούς-άγνωστους", αναρχοχουλιγκανς, οργανωμένους συντηρητικούς, προβοκάτορες. Κάπου εκεί αρχίζει ο πανικός.

Γιατί οι δημοσιογράφοι σε θεωρούν ενήμερο πολίτη όταν διαβάζεις τις μαλακίες που γράφουνε, ακούς τις μαλακίες που λένε, βλέπεις τις μαλακίες που δείχνουνε. Σε θεωρούν άξιο παρουσίας, όταν είσαι το θύμα κι ακουμπώντας στον ώμο τους, κλαις μπροστά στην κάμερα.

Αλλά έξω από τη "Χ.Α." δεν υπήρχαν "θύματα". Ήταν μόνο οι γουρουνομούρηδες και οι "άλλοι" με τη λύσσα στα μάτια. Γι' αυτό ζούμαραν στην καμμένη πυροσβεστική και στα μπουκάλια. Δυο ελικόπτερα, είκοσι κάμερες, άλλοι τόσοι φωτογράφοι, και δεν υπήρξε ούτε μια λήψη από την πορεία στην Πατησίων. Όπως τότε, το Γενάρη του '91. Για να μπορούν να γράφουν και να λένε για πενήντα ή διακόσια τσογλάνια.

Γιατί όταν οι άνθρωποι είναι μαζί στο δρόμο, οι δημοσιογράφοι περιορίζονται σε πολεμικές ανταποκρίσεις, τα γουρούνια δείχνουν τη "λμπιντο" τους και οι θρασύδειλοι μποντιμπιλντεράδες κλειδώνονται στα γραφεία τους. Έχετε κανάλια, κάμερες, όπλα, μπράτσα? Δεν τρέχει μία. Είμαστε πολλοί και παρέα.

**ΚΑΤΩ ΤΑ ΧΕΡΙΑ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ
ΕΡΓΑΤΕΣ**

**ΣΤΟΣ ΔΝΟ ΣΥΜΦΩΘΕΝΤΕΣ
ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ 12/11
ΕΚΕΙΝΩΝ ΤΗΣ 12/11
ΔΙΚΗ 24/11
ΑΝΑΚΛΗΤΙΚΟΙ ΣΤΟΝ ΚΑΝΟΝΑ**

ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΣΑΝΑΧΤΥΠΟΥ
ΝΕΑΡΟΙ-ΘΩΝΙΚΙΣΤΕΣ ΦΑΝΙΣΤΕΣ ΧΑΡΑΖΑΝ ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΔΕΚΑΕΞΑΧΡΟΝΙΚΗ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΒΑΕΤΙΚΑ.
Κ Α Τ Α Γ Γ Ε Α Ο Υ Μ Ε ΑΥΤΟ ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΕΡΟΝΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΚΑΤΑΠΑΤΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΒΑΡΙΑ ΟΤΙ ΘΑ ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΟΙΝΘΕΙ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ.
ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΥΠΟΤΙΘΕΤΑΙ ΟΤΙ ΣΥΜΒΑΛΟΥΝ ΜΟΝΟ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΔΕΧΙΣΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.
ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΒΕΒΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΝΑ ΚΡΑΤΑΖΕ ΜΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΕΣΤΗ.
ΘΑ ΕΠΙΤΡΕΦΟΥΝ ΝΑ ΣΑΝΑΧΤΥΠΕΙ ΚΑΤΙ ΤΕΤΟΙΟ;
ΘΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΤΕ ΑΔΙΑΔΟΡΟΙ ΟΤΑΝ ΑΥΤΟ ΣΥΜΒΕΙ Γ'ΕΒΑΕ, ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΕΑΣ, ΣΤΟ ΣΥΝΑΓΩΜΟ ΕΑΣ;
ΜΑΘΗΤΕΣ Ε.Π.Α. ΑΘΗΝΩΝ

**ΦΥΣΙΚΑ
ΉΤΑΝ ΚΑΙ ΠΑΛΙ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΕ ΤΟΥΣ ΦΑΣΙΣΤΕΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΗ ΟΡΓΗ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΔΙΑΔΗΛΩΤΩΝ**

**ΑΝΑΡΩΤΙΕΣΑΙ ΑΚΟΜΑ
ΠΟΙΟΣ ΚΛΩΣΣΑΕΙ
ΤΟ "ΑΥΓΟ ΤΟΥ ΦΙΔΙΟΥ";**

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΚΥΝΗΓΑΝΕ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ,
ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ,
ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΟΥΝ
ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΜΑΣ ΖΩΗ,
ΑΝΑΓΚΑΖΟΝΤΑΙ ΚΑΠΟΤΕ ΝΑ ΒΓΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΚΙΑ
ΤΗΣ ΚΑΘΕ "ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ", ΓΙΑ ΝΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΟΥΝ...

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ
ΓΕΝΝΟΥΝ ΤΟΝ ΦΑΣΙΣΜΟ**

**ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ
ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΕΣ
ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥΣ**

ΜΙΚΡΟ ΧΡΟΝΙΚΟ

Τρίτη, 9/11, γίνεται γνωστό ότι ναζήδες χαρακώσαν μια μαθήτριά από το Πολυκλαδικό των Αμπελοκήπων.

Τετάρτη, 10/11, το γεγονός είναι πρωτοσέλιδο, ενώ οι κάμερες έχουν κατακλύσει το πολυκλαδικό. Τιμωρείται από το Πολυκλαδικό, προληπτικά ή αναδρομικά, γνωστός νεοναζί του 56ου Λυκείου. Καλείται αντιφασιστική πορεία για την Παρασκευή 12/11 στα Προπύλαια.

Πέμπτη, 11/11, αρχίζει μια φιλολογία για το κατά πόσο "τα ήθελε" η μαθήτριά.

Παρασκευή, 12/11, μαζική πορεία- 8000 ατόμων- με κατεύθυνση το Σύνταγμα. Αγνοείται ο προορισμός της.

Στο Σύνταγμα, κι ενώ η πορεία κατευθύνεται προς το υπουργείο παιδείας, μια ομάδα μαθητών από την κεφαλή της πορείας, αρχίζει να κυνηγάει δύο "χοινοτρόλληδες" με την κατηγορία της "έργω εξύβρισης". Ακολουθεί πανδαιμόνιο, αφού οι πίσω βλέπουν τους μπροστά να τρέχουν, και νομίζουν ότι γίνονται συγκρούσεις με την αστυνομία. Ανασύνταξη μπροστά στη Βουλή.

Η πορεία συνεχίζεται στην Πανεπιστημίου από το μισό σχεδόν κόσμο και φτάνει στο πολυτεχνείο. Νέες συζητήσεις για το πού πάει η πορεία.

Μετά από λίγο ξεκινούν χίλια περίπου άτομα για τα γραφεία της Χρυσής Αυγής, στην Κεφαλληνίας. Σαφώς, δεν πηγαίνουν να επιδόσουν ψήφισμα διαμαρτυρίας. Τα γραφεία φρουρούνται από μια διμοιρία ΜΑΤ, που μετά το πρώτο τρέξιμο, ρίχνει δακρυγόνα. Δύο ακόμη προσπάθειες για να φτάσουν οι διαδηλωτές στα γραφεία αποτυγχάνουν. Ας όψονται τα δακρυγόνα. Διμοιρίες εμφανίζονται από την Αγίου Μελετίου και τη Δροσοπούλου.

Μετά τον πρώτο πανικό, οι διαδηλωτές υποχωρούν προς την ΑΣΟΕΕ αλλά όχι από την Πατησίων που έχει επίσης διμοιρίες. Μπροστά στην ΑΣΟΕΕ καίγεται μια πυροσβεστική που εγκλωβίστηκε στην κυκλοφορία -η γνωστή από τα

πρωτοσέλιδα. Ακολουθεί μαζική ρίψη δακρυγόνων μέσα στη σχολή. Το μεγαλύτερο μέρος του κόσμου αποχωρεί, ενώ παραμένουν λίγα άτομα που παίζουν πετροπόλεμο και φωτογραφίζουν. Η πυροσβεστική γίνεται βίδες, προς τέρψιν των καμεραμεν. Το μόνο καλό σημείο μετά την επίθεση στα γραφεία των φασιστών, η επίθεση με τσεκούρια κατά των τηλεοπτικών συνεργείων που ήταν στην απέναντι ταράτσα.

Συλλαμβάνονται στην Πιπίνου οι Σιέρρας και Κουβέλης που έφευγαν από την ΑΣΟΕΕ. Αιτία σύλληψης, όπως δήλωσαν οι Ζητάδες που τους έπιασαν, ότι "δεν τους άρεσε η φάτσα τους". Σημειώνουμε ότι πρόκειται για συμπαθέστατα παιδιά, σχεδόν παιδαρι. Προσπαθούν, μάταια, να τους φορτώσουν τον εμπρησμό της πυροσβεστικής.

Σάββατο, 13/11, οι δύο συλληφθέντες οδηγούνται στον εισαγγελέα, όπου τους φορτώνεται αντίσταση κι εξύβριση κατά των ζητάδων, διατάραξη κοινής ειρήνης, και στον Κουβέλη και κλοπή, λόγω της γαμημένης συνήθειας του να μαζεύει ότι σκουπίδι βρει- στην προκειμένη ένα εξάρτημα της πυροσβεστικής- γι' αυτό και το παρατσούκλι "σκουπιδιάρης". Και οι δύο δηλώνουν ότι ήταν στην αντιφασιστική πορεία. Από τους χίλιους διαδηλωτές μόνο εκατό βρέθηκαν στα δικαστήρια. Αντιφασισμός με ημερομηνία λήξης? Αναβολή για Δευτέρα.

Δευτέρα, 15/11, η δίκη αρχίζει αλλά αναβάλλεται για την Τετάρτη 24/11, ενώ η κράτηση των δύο συνεχίζεται, για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια.

Τετάρτη, 24/11, στο τέλος της δίκης ο εισαγγελέας εισηγείται την καταδίκη τους μόνο για δύο από τις 4 κατηγορίες, αλλά τελικά φεύγουν από το δικαστήριο με 16.5 μήνες φυλακή ο Σιέρρας και 18.5 μήνες ο Κουβέλης.

ΤΕΛΟΣ?

ΠΑΛΙ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ?

Τα τελευταία χρόνια, η γραμμή υπεράσπισης των συλληφθέντων ήταν η "δημοσιότητα" για τις αιτίες σύλληψης και το πολιτικό υπόβαθρο της διαδήλωσης όπου πιάστηκαν, μέσα από εφημερίδες και ραδιόφωνα, και η δημοσιοποίηση του αιτήματος απελευθέρωσης των κρατούμενων, με αφίσες και σπρέι. Δηλαδή, κάποιος έβλεπε στον τοίχο "Λευτεριά στον..." κι έπρεπε να μάθει στην εφημερίδα ποιός ήταν αυτός και τι έκανε.

Στη διαδικασία υπεράσπισης των Κουβέλη και Σιέρρα, ακολουθήθηκε η αντίστροφη, και σαφώς πιο πολιτική, διαδικασία. Καταρχήν, δεν υπήρξε καμιά επαφή με δημοσιογράφους, σαν απόρροια μιας εμπειρίας ετών, όπου οι κρατούμενοι παρουσιάζονται σαν κακόμοιροι περαστικοί. Το βάρος της υπερασπιστικής δουλειάς έπεσε στην υπεράσπιση της επίθεσης κατά της Χρυσής Αυγής και στην πολιτική επίθεση κατά του φανερού ή κρυφού, φασισμού. Αφίσες και σπρέι μοιράστηκαν σε όλες τις γειτονιές της Αθήνας, από το Καματερό ως το Χαλάνδρι κι από

την Αργυρούπολη ως το Κερατσίνι. Δεν έγιναν γνωστά τα ονόματα των "άτυχων" διαδηλωτών, αλλά ο λόγος που αυτοί διώκονται. Σε αυτό βοήθησε σημαντικά και η στάση των δύο κρατούμενων, που ανέλαβαν στο ακέραιο τις ευθύνες τους. Συμπεράσματα για αυτού του είδους την υπεράσπιση είναι νωρίς ακόμη για να βγουν. Το σίγουρο όμως είναι ότι, αυτή τη φορά, όσοι κολλούσαν αφίσες ένιωθαν χαρούμενοι και περήφανοι που ήταν στην ίδια διαδήλωση με

τους δύο. Αξιοσημείωτη ήταν η στάση του δικαστηρίου, όπου ενώ οι κατηγορίες έφευγαν πιο εύκολα από κάθε άλλη φορά, διέταξε την κράτηση των δύο για 10 μέρες στην ασφάλεια, κάτι που είχε να γίνει κάποια χρόνια, ενώ στη δίκη, αν και ο εισαγγελέας πρότεινε την αθώωση για τις μισές κατηγορίες, οι κρατούμενοι έφαγαν καμπάνες. Η λογική που ακούστηκε για "αυστηρό δικαστήριο", αφού "ήταν αυτό που έριξε 19 μήνες για μια προκύρηξη" δεν μας πείθει ιδιαίτερα.

Τα δικαστήρια μέχρι τώρα, δεν έχουν δείξει κάποια "φαντασία" στις αποφάσεις τους. Το συμπέρασμα είναι ότι όποιος κάνει το λάθος να συλληφθεί, θα το πληρώσει μάλλον ακριβά. Γι' αυτό θα πρέπει να έχει σκεφτεί καλά τις συνέπειες, αν θέλει να μην ταπεινώνεται μπροστά στον κάθε εισαγγελέα δηλώνοντας "περαστικός". Το κράτος εκτιμά ιδιαίτερα τις "δηλώσεις μετάνοιας". Εμεις καθόλου.

ΛΙΓΑ, ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΣΗΜΕΙΩΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

- *Η επίθεση στη χρυσή αυγή θα γινόταν με ή χωρίς τους γνωστούς άγνωστους. Κάποιοι δεν κατέβηκαν στην πορεία μόνο για να περπατήσουν (και καλά έκαναν)
- *Τα media συμπλήρωσαν το έργο της αστυνομίας με "υπερβάλλοντα ζήλο"
- *Η αλληλεγγύη των διαδηλωτών στους συλληφθέντες ήταν καλά κρυμμένη
- *Η υπεράσπιση των συλληφθέντων αφιερώθηκε στη δουλειά στο δρόμο, κόβοντας κάθε γέφυρα με τα ΜΜΕ
- *Η στάση των δύο συλληφθέντων ήταν πολιτική και ίσως μια καλή αρχή για να τελειώνουν οι "περαστικοί" και οι "συνήθεις ύποπτοι"
- *Τη μόδα των νεοναζί ίσως την διαδεχθεί η μόδα των "αντιναζί" (βλ. Εικόνες, 23/11)
- *Φάνηκε ότι ο κίνδυνος του φασισμού δεν προέρχεται από την κάθε "Χρυσή Αυγή" αλλά από τον κάθε Χατζηνικολάου
- *Το κινήγι των φασιστών επιτρέπεται όλες τις περιόδους
- *Ο πατέρας του φασίστα λέγεται δημοσιογράφος
- *Τα σπρέι και οι αφίσες κλείνουν τις τηλεοράσεις
- *Στο επόμενο σήμα μπάτσου, μην σταματήσετε. Ετσι κι αλλιώς θα σας χρεώσουν την "αντίσταση"
- *Είμαστε πολλοί. Είμαστε μαζί!

ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ 1936: ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΕΠΙΘΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ 1936: ΜΥΡΜΗΓΚΟΣΤΡΑΤΙΑ

Η κυβερνητική διαχείριση άλλαξε χέρια.

Το "σοσιαλιστικό" μοντέλο επιλέγεται σαν πιο πρόσφορο στο να κατευνάσει τις λαϊκές διαμαρτυρίες, γέννημα της αυξανόμενης εξαθλίωσης που πλήττει τα μεγάλα στρώματα του πληθυσμού.

Ένα κράτος περιορισμένης κοινωνικής πρόνοιας μέλλει να αντικαταστήσει αυτό της εξώφθαλμης βίας, των κοινωνικών προκλήσεων και της ανοιχτής αδιαφορίας για την τύχη του λαού.

Μια αλλαγή εικόνας και βέβαια όχι ουσίας αφού οι, κατ' όνομα μόνο, "σοσιαλιστές" θα συνεχίσουν τις προσπάθειες προσαρμογής του κρατικού μηχανισμού ελέγχου στις σύγχρονες μεθόδους κυριαρχίας, όπως άλλωστε είχαν κάνει και στην προηγούμενη περίοδο διακυβέρνησής τους.

Τότε, προωθώντας την εισαγωγή και κατανάλωση νέων τεχνολογικών ευρυμάτων, κατάφεραν να δώσουν μια αίσθηση ευφορίας επιτυγχάνοντας έτσι, στο όνομα της λαϊκής δικαίωσης, τον κατακερματισμό των διακδικήσεων και τον αυτοπεριορισμό των ανθρώπων στον πλαστό προσωπικό τους παράδεισο. Μια δικαίωση που μεταφράστηκε σε νίφθο, σε σκουπιδοφάγο, σε αυτοκίνητο, σε έγχρωμη τηλεόραση. Σε οικιακά ηλεκτρονικά παιχνίδια, και σε μια θεσούλα στις, τότε νέες, κρατικοποιημένες προβληματικές. Που μεταφράστηκε τέλος, σε μια πλασματική αίσθηση μονιμότητας κι ασφάλειας.

Στον αντίποδα όλων αυτών, το κράτος οργανώθηκε καλύτερα.

Η αστυνομία εξοπλίστηκε με νέες τεχνολογικές ανακαλύψεις και μορφώθηκε στο αντικείμενο ενασχόλησής της (την τρομοκράτηση του πληθυσμού και τη φρούρηση των ιδιοκτητών της). Τα θεμέλια των κοινωνικών κατακτήσεων, όπως αυτό της απεργίας, δεχθήκανε επίθεση και κάθε προσπάθεια άρνησης και αντίστασης στη "σοσιαλιστική" ισοπέδωση και νάρκωση καταστάθηκε βίαια και χωρίς καμιά καθυστέρηση.

Τώρα, το "σοσιαλιστικό" κόμμα θα προσπαθήσει να καθαρίσει το μυαλό των πολιτών από ανεπιθύμητες για αυτό μνήμες. Θα προσπαθήσει να διαγράψει τους συλλογικούς και μαχητικούς αγώνες που γέννησε η αντίσταση στη "φιλελεύθερη" διακυβέρνηση (απεργίες, σχολικές καταλήψεις). Θα παίξει ξανά το τελευταίο χαρτί της κατανάλωσης, της δικαίωσης των αγώνων, του κοινωνικού συμβόλαιου, που δίνει τα χέρια όμως μόνο των εκμεταλλευόμενων τάξεων. Όσο για τις διεκδικήσεις, όταν αυτές δεν υποχωρούν νάρκωμένες από το μακρύ - φαινομενικό διάλογο, θα καταστέλλονται το ίδιο άγρια όπως και οι προηγούμενες.

Σε αυτούς τους καιρούς, οι αναρχικοί - αντιεξουσιαστές καλούνται να ανακαλύψουν νέους τρόπους επικοινωνίας και αντίστασης. Τρόπους που θα οδηγούνται από τη λογική της συνεύρεσης και ενεργοποίησης των ανθρώπων πάνω στα προβλήματα της καθημερινότητας, που όχι μόνο δεν πρόκειται να αμβλυνθούν, αλλά θα γίνονται ακόμη πιο πιεστικά.

Καλούνται να διαδώσουν τις πραγματικές αξίες και ηθικές του ελεύθερου σοσιαλισμού με ένα τρόπο άμεσο, καθημερινής δρά-

ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

της, προσωπικών επιλογών και συνέπειας. Καλούνται να αναπτύξουν εκείνους τους εσωτερικούς δεσμούς που θα μεταδίδουν τη δυνατότητα υλοποίησης της επικοινωνίας και συνεργασίας του διαφορετικού, χωρίς τη διαμεσολάβηση του εξωτερικού καταναγκασμού. Είναι βαθύ ψέμα το αδύνατο της δημιουργικής συνεύρεσης που πολλοί ίσως να επικαλούνται. Είναι παράλληλο και συντηρεί το διαιωνιζόμενο ψέμα του αδύνατου της αρμονικής συνύπαρξης των ανθρώπων, στη βάση της ελευθερίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης και της απόλυτης αυτονομίας του ατόμου.

Στη βάση της κατανόησης των διαφορετικών πρακτικών επιλογών, στη βάση των προσωπικών δυνατοτήτων του καθενός και στην κατανόηση του ότι οι άνθρωποι έχουν διαφορετικούς ρυθμούς δραστηριοποίησης, οι αναρχικοί - αντιεξουσιαστές πρέπει να αναλάβουν να ξεπεράσουν τους προσωπικούς τους περιορισμούς, υλοποιώντας, όχι την υπερ-οργάνωση που ισορροπεί ανάμεσα στη γραφειοκρατικοποίηση, την επιβολή κάποιων απόψεων πάνω στις άλλες, και στη σχεματοποίηση- απομόνωση από τις υπόλοιπες διαδικασίες αντίστασης. Αλλά εκείνη την οργανωτική δομή που φέρνοντας αντιμέτωπες τις διαφορετικές λογικές του αντιεξουσιαστικού κινήματος, θα καταλήξει, όπου αυτό είναι δυνατό, στην κοινή και πολύμορφη δραστηριοποίηση, ή αν αυτό δε γίνεται, στη γόνιμη ανταλλαγή προβληματισμών κι επιλογών.

Ο συντονισμός δε μπορεί να γεννηθεί σίγουρα ούτε κάτω από καθεστώς πίεσης, ούτε βέβαια από την ηγεμονία της μιας τάξης πάνω στις άλλες. Γεννιέται κάτω από την κατανόηση της κοινής κατάστασης επιβολής και αλλοτρίωσης που περιορίζει την ελευθερία και τη δημιουργικότητα όλων. Γεννιέται από την κοινή επιθυμία ανατροπής της εκμετάλλευσης και εξουσιασμού ανθρώπου από άνθρωπο.

Οι πιο γόνιμες αποφάσεις εξέρχονται από τη δοκιμασία των απόψεων στην πράξη, οι πιο ελεύθεροι άνθρωποι, πλάθονται όταν παροτρύνονται να δοκιμάσουν τις ιδέες τους και τις επιλογές τους.

Οι αναρχικοί - αντιεξουσιαστές καλούνται να αγωνιστούν για τη μόρφωση των ανθρώπων. Με τη διάδοση των αποτελεσμάτων των καθημερινών πειραματισμών τους, με τη μετάδοση της γνώσης των προηγούμενων κοινωνικών πειραματισμών κι επαναστάσεων. Καλούνται να εμπνεύσουν την ανησυχία και τη δημιουργική άρνηση, απειθία που κληρονόμησαν από την ιστορική συνέχεια και να σφυρηλατήσουν συνειδήσεις ελεύθερες και ηθικές. Να αγωνιστούν για καλύτερες συνθήκες ζωής, άμεσες. Να επιτεθούν στη μηδενιστική λογική της απουσίας μέλλοντος.

Οι αναρχικοί καλούνται να προτείνουν το όραμα τους για μια άλλη κοινωνία, και τις δυνατότητες υλοποίησης τώρα. Όχι στη λογική του μοναδικού δρόμου, της απόλυτης αλήθειας (πράγμα που θα τους καθιστούσε κοντόφθαλμους στις ασύλληπτες δυνατότητες και φαντασία της κοινωνίας), αλλά σε μια από τις δυνατές συνθήκες που αναμένουν ελαστικές στον εμπλουτισμό τους από τις επιλογές της ίδιας της κοινωνίας.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΗΡΑΜΕ

Όλα ξεκίνησαν όταν τα Μ.Μ.Ε ανακοίνωσαν μ' εκείνο το ύφος που τα διακρίνει όταν θέλουν να παρουσιάσουν ένα γεγονός σαν σημαντική είδηση ότι στο Κριεκούκι Θηβών για πρώτη φορά στην ιστορία της μεταπολεμικής Ελλάδας οργανωμένοι κατοικοί, κακοποίησαν με μανία μετανάστες και κύρια Αλβανούς. (Για τους μετανάστες έχει εφευρεθεί ένας άλλος όρος που φέρει μαζί του και το χαρακτηρισμό του ανεπιθύμητου - κοινώς λαθρομετανάστες)

Τι σημαίνει βέβαια αυτό που έγινε, για κάθε άνθρωπο που μπορεί να αντιληφθεί με άλλους κωδικούς τα οργανωμένα πογκρόμ εναντίον μεταναστών, άνεργων και πεινασμένων, είναι σαφές. Σημαίνει φασισμός-ναζισμός εν τη γενέσει. Ένας φασισμός που είναι γέννημα-θρέμα των ΜΜΕ που ασχολήθηκαν κατά κόρον και με περισσή μανία ειδικά με τους Αλβανούς. Που έρχουν ως πάγια τακτική να διαγκώνουν τέτοιου τύπου γεγονότα, όπως φόνους ληστείες και βιασμούς από μετανάστες, τη στιγμή που με στοιχεία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης είναι το 1% της ντόπιας εγκληματικότητας. Και ενώ γεννούν απ' τη μια τον πιο επικίνδυνο φασισμό- την υστερική νοοτροπία του ρατσισμού-έρχονται μετά τιμητές και θεράποντες να εξαργυρώσουν στο δημοκρατικό τους προσωπίο: "πω! πω! τι κακό που έγινε στο Κριεκούκι... δεν ήταν σωστό... υπάρχει Κράτος..." που κάνει πολύ καλά τη δουλειά του συμπληρώνουμε και δεν επεκτεινόμαστε αφού είναι γνωστά.

Μόνο μια σημείωση για το νυν υπουργό Δ.Τ Σ. Παπαθεμελή ο οποίος επενδύει στην αυτοοργάνωση του ρατσιστικού μένουσ μια που παλιότερα (αντιπολίτευση ακόμα), είχε δηλώσει, ότι οι κάτοικοι "προβληματικών" περιοχών πρέπει να οργανώνουν μόνοι τους "αποστολές" λαθρομεταναστών στα σύνορα με δικά τους αγροτικά και φορτηγά αυτοκίνητα. Εδώ θέλει λίγο προσοχή για να προσεγγίσουμε το περιβόητο και πομπώδες κατά τ' άλλα κοινωνικό πρόσωπο γιατί με τα Σκόπια την Κύπρο και το Αλβανικό, η πολιτική τους επιχειρηματολογία προσφέρει μια σαφέστατη εθνικοσοσιαλιστική βάση.

Πάμε παρά κάτω...

Μέσα από τις αντιφάσεις το κοινό σημείο είναι ότι γίναμε μάρτυρες ενός γεγονότος που συνέβη μεν στο Κριεκούκι μα το έφερε σε μας το δελτίο των 8.30. Κάτι ανάλογο με τους φόνους τις ληστείες και τους βιασμούς. Εδώ είναι που κολάει... Ακροατές και τηλεθεατές... οι μαλάκες είναι πάντα ίδιοι...; με το συμπάθειο.

Και ο "Χώρος" καλά κρατεί... Πολύ ενθαρρυντικό στοιχείο η προσπάθεια αυτής της συλλογικότητας, αυτής της ομαδοποίησης, να επιχειρήσει κάτι τέτοιο. Να ξεφύγει από λογικές του στυλ: τι κάνουμε το βράδυ; κυνηγάμε φασίστες στα μπαρ και τα ξενύχτια, στα σινεμά, τις συναυλίες και όπου δούμε ελληνική σημαία στο μανίκι, κόκκινο πανί. Ακόμα κι αν ανήκει ο άνθρωπος στην εθνική του camel trophy.

Σαν δείγμα μιας άλλης λογικής, του πως κάνουμε πρακτική την αντιστάση στο φασισμό, πιο ουσιαστικής και υπεύθυνης άξιζε και η προσπάθεια και η συνεργασία και η οργάνωση.

Το πρόβλημα όμως είναι άλλο. Δημιουργήθηκε ένα ζήτημα σε σχέση με το αν θα έπρεπε ή όχι να ειδοποιηθούν τα ΜΜΕ. Αναπτύχθηκαν έτσι δύο προβληματικές που είχαν να κάνουν μ' αυτό το δίλημμα. Αφορμή γι' αυτό το κείμενο όμως δεν είναι μόνο ότι η άποψη του γράφοντα ταυτίζεται με τη μια από τις δυο απόψεις. Είναι ότι οι σύντροφοι, που υπερασπιζόνταν τη μη προ-

σφυγή και ειδοποίηση των ΜΜΕ, στο τέλος αυτής της πολεμικής επιχειρημάτων, επικαλέστηκαν ζήτημα αξιών και αρχών. Και φυσικά όταν μπαίνει ζήτημα αρχών και αξιών κάποιος κάνει πίσω. Το αποτέλεσμα ήταν να μην ειδοποιηθούν δημοσιογράφοι. Αποτέλεσμα κατά τη γνώμη μου, όχι "χαλαρότερων" αρχών της άλλης άποψης, αλλά επιλογής προτεραιότητας. (Ήταν πιο σημαντικό, ως προς τα έσω, το εγχείρημα παρά το αναμενόμενο αποτέλεσμα). Και μια που μιλάμε για αρχές, σεβαστές όπως αποδείχτηκε, αλλά όχι άκριτες. Κάποια απ' τα επιχειρήματα που εκφράστηκαν για τη μη ειδοποίηση των ΜΜΕ:

α) Είναι ζήτημα αρχών να μην προσφεύγουν οι αναρχικοί στον αστικό τύπο. (οφείλω να αναγνωρίσω ότι κάποιοι το τηρούν ανυποχώρητα).

β) Είναι αποδεδειγμένο ότι οι τύποι των ΜΜΕ παρουσιάζουν όπως θέλουν τα γεγονότα. Έτσι ενώ επρόκειτο για μια ειρηνική παρέμβαση-μήνυμα, ίσως να αντικρίζαμε πρωτοσέλιδα: "Επιδρομή 'αναρχικών σε φιλήσυχο χωριό", ή στην καλύτερη των περιπτώσεων (αν ήταν επιτυχής) σαν μια διαμαρτυρία νεολαίας, μέθοδος του να αφαιρείς από το υποκείμενο την ταυτότητά του ώστε να μη το χαρακτηρίζει καν η συγκεκριμένη πράξη και η ίδια να αποδυναμώνεται. π.χ. όταν σπάζονται βιτρίνες είναι αναρχικοί, όταν κυνηγούν πρεζέμπορους είναι νεοί, πολίτες, κάτοικοι, οικογενειάρχες, παρθένες κλπ.

γ) Είναι πια καιρός να ξεφύγουμε από το θέαμα και να περάσουμε σε ουσιαστικές παρεμβάσεις προσωπικής επαφής, φυσικής παρουσίας και τριβής.

δ) Να καταλάβουμε, ότι είναι καιρός να φτιαξουμε το δικό μας δίκτυο ενημέρωσης και επικοινωνίας.

ε) Πιθανός αποκλεισμός μας από το να φτάσουμε στο χωριό, αν συνδυαστεί η παρουσίαση των ΜΜΕ με το ζήλο των μπάτσων.

στ) Επιτέλους να τους γράψουμε στ' αρχίδια μας (ωοθήκες), τους βρυκόλακες της είδησης, τους ρουφιάνους των αφεντικών κλπ.

Και τους γράψαμε... δεν ήταν δα και δύσκολο... κανείς "δικός μας" μέσα.

Πιστεύω πως και η επιλογή ήταν λάθος και οι λόγοι

που την υπαγόρευσαν. Γιατί εκτός του ότι αποδυναμώθηκε μια πολύ καλή κίνηση ως αποτέλεσμα, φανερώνει και άλλα εσωτερικά ζητήματα. Απαντώντας στα πιο πάνω επιχειρήματα αυτό θα γίνει πιο σαφές.

α) Το θέαμα και κατά συνέπεια τα ΜΜΕ δεν είναι κάτι εντελώς αυτονομημένο από την κοινωνία. Είναι μια σχέση διαλεκτική που αντικατοπτρίζει, διαμορφώνει και διαμορφώνεται για να αναπαράγει (και να αναπαραχθεί) τις ήδη καθορισμένες κοινωνικές σχέσεις. Είναι μια δύναμη που αντιστρέφοντας την πραγματικότητα την ενισχύει να συνεχίσει να είναι έτσι αλλοτριωμένη, εξουσιαστική κλπ. Μ' αυτή την έννοια κάθε επαναστατικό μέσο τους αλλοτριώνεται; Τότε ένα έντυπο αναρχικό-αντιεξουσιαστικό, με ποιο τρόπο θα μπορέσει να ανατρέψει κοινωνικές σχέσεις και συσχετισμούς, όταν ακόμα και αυτές που θα είναι δημιουργία του κινήματος θα τις αναπαράγει ως είδηση; - Ιδεολογία είναι το ψέμα της γλώσσας; ριζοσπαστική θεωρία, η αλήθεια της γλώσσας; Η σύγκρουσή τους είναι που υποτείνει το μετασχηματισμό του κόσμου σε ανθρώπινες πραγματικότητες όπως και τη μετατροπή του σε μεταφυσικές πραγματικότητες. Ό, τι κάνουν οι άνθρωποι περνάει από τη μεσολάβηση της γλώσσας. Και απ' όλα τα μέσα επικοινωνίας, ακόμα και τα πιο χειρότερα, τα πιο σαράβαλα είναι οι λέξεις. Καταδικασμένοι καθώς είμαστε στο ψέμα, πρέπει να μάθουμε πως θα γλιστρήσουμε λίγη διαβρωτική αλήθεια μέσα του (όχι από μέσα του). Είναι μια επαναστατική εκδοχή ένας τρόπος του ανατρεπτικού υπόκειμένου να δίνει στις λέξεις και τα μηνύματα το βάρος της βιωμένης πραγματικότητας που παρασύρει όλες τις άλλες λέξεις και μηνύματα έξω από τ' αυλάκι τους. Ξέρει να εκτρέπει.

β) Είναι αποδεδειγμένο ότι συμβαίνει όχι κατ' εξαίρεση

αλλά κατά κανόνα. Όπως και ότι τους αναρχικούς, τους πιάνει προεμούρα μήπως και τους διαστρεβλώσουν τα ΜΜΕ όταν πάνε να κάνουν κάτι διαφορετικό απ' αυτό που "παρουσιάζεται" ότι κάνουν. Όταν επιχειρούν κάτι πιο ουσιαστικό απ' τα "γνωστά άγνωστα". Ή όταν με άλλα λόγια θέλουν να μετρήσουν το μπί του λόγου τους και της πρακτικής τους μέσα στο κοινωνικό σώμα.

Γιατί άραγε δεν λειτούργησαν ούτε προωθητικά ούτε προληπτικά οι αξίες όλων εκείνων των συντρόφων, όταν μετά από "χωσίματα" και μαλακίες των τελευταίων χρόνων, που οριοθέτησαν μια εποχή με την άλωση του Πολυτεχνείου, τα ΜΜΕ ανέλαβαν εργολαβικά να χιτίζουν την "εικόνα" του αναρχικού; Όχι μόνο δε λειτούργησαν αλλά σε πολλές περιπτώσεις με ικανοποίηση παρακολουθούσαν να υψώνεται το φετίχ του militant αναρχικού εκατέρωθεν. Κανείς δε βγήκε επώνυμα να υπερασπιστεί πρακτικές και ενέργειες στην κοινωνία και να συγκρουστεί έτσι άμεσα με τους κονδυλοφόρους.

γ) Είναι καιρός. Μόνο που αυτό πρέπει και είναι δυνατό να γίνει μόνο στους ζωτικούς χώρους που κινούμαστε καθημερινά. Όχι στο Κριεκούκι ή στο Σουφλί. Άλλο να δουλεύεις κάπου (εργοστάσιο-ΕΑΣ) και να παρεμβαίνεις κι άλλο να πας απ' έξω μια φορά να δώσεις μια προκήρυξη. Έτσι είναι κατανοητό νομίζω, ότι στο Κριεκούκι δόθηκε ένα μήνυμα - θεαματικό - γιατί ξεκίνησε ως θεαματικό βίωμα - δελτίο 8.30 - χωρίς να βιώνουμε τις συνθήκες του χωριού, χωρίς να ζούμε εκεί ούτε πριν την πορεία ούτε μετά. Και το μήνυμα υποβαθμίστηκε και περιορίστηκε. Έπρεπε ή δεν έπρεπε να γράψουν οι εφημερίδες αυτό που έγινε, με δική μας προσπάθεια να διαφυλαχτεί όσο το δυνατόν (και στην συγκεκριμένη περίπτωση ήταν εξασφαλισμένη αυτή η δυνατότητα-απεύθυνση σε συγκεκριμένα άτομα ή μερίδα των media) η προσέγγιση στην πραγματικότητα; Έπρεπε, γιατί θα λειτουργούσε διαβρωτικά στο σύστημα "πληροφόρησης". Δηλαδή θα εκμεταλευόμασταν αντίστροφα κάτι που ισχύει ως παντοδύναμια των media. (και αυτό που ισχύει είναι το εξής: Τίποτα δεν αποκτά βαρύτητα, δύναμη ή κύρος αν δεν καταγραφεί μέσω των media. Πολλές φορές αποκλείεται και από το να αποτελεί μέρος της μαζικής κουλτούρας, απ' το να είναι κοινός τόπος. Π.χ. Η κυβέρνηση, η αντιπολίτευση

η αριστερά μοιράζουν κατά καιρούς σε μεγάλο τираζ θέσεις, δεσμεύσεις, υποσχέσεις. Στον κόσμο όμως περνάει και εσωτερικεύεται αν το πει το mega channel ή αν το γράψει το Βήμα. Ή όταν ας πούμε ο ΕΛΑ (όπως είναι γνωστό) μοιράσει

μία προκήρυξη σε χιλιάδες κομμάτια, αν δε δημοσιευτεί είναι σαν να μην υπάρχει).

δ) Το ότι δεν υπάρχει ίσως να είναι αποτέλεσμα της δεδομένης αμ-φίδρομης σχέσης του χώρου με αυτά που ως τώρα έχει εθιστεί να κάνει σαν σύνολο. Εννοώ, όχι αυτά που κάνει η κάθε ομάδα ξεχωριστά αλλά αυτά που κάνει πλατύτερα σαν χώρος και αυτών που παρουσιάζουν τα ΜΜΕ ως αναρχικό χώρο. Το φετίχ και ο μύθος. Πολλές φορές τρέχουν οι βρυκόλακες της φλεγόμενης ή ματωμένης είδησης να καλύψουν ανούσια ή θεαματικά δρώμενα και όταν πρόκειται για ζητήματα ουσίας τους κυνηγάς (όπως το πάρει κανείς το κυνήγι). Αυτό εξάλλου είναι κοινό επιχείρημα και των δύο απόψεων από διαφορετική αφετηρία και σε διαφορετική κατεύθυνση. Απόδειξη πάντως είναι ο "αγώνας των διευθυντών των εφημερίδων που έφτασε μέχρι φυλάκισης για τον α-

ντιτρομοκρατικό γιατί τους εμπόδιζε να πουλήσουν το αίμα των προκυρήξεων των κουμπουροφόρων. Και καλά η ελευθερία του τύπου. Όταν πέθανε όμως ο Μαζιώτης...Τουμπέκι και στα ψιλά. Μέχρι την κατάληψη στην Ελευθεροτυπία και την δημοσιοποίηση. Ένας τρόπος είναι κι αυτός.

ε) Τι έπαθαν οι της ΕΑΣ που δεν έφτασαν στη Θεσσαλονίκη.

Όλη η Ελλάδα έγινε γνώστης ενός γεγονότος, που αν δεν εμποδιζόταν από τα ΜΑΤ θα είχε τη μισή ένταση. Αν γίνονταν κάτι ανάλογο στο δρόμο για το Κριεκούκι δε θα μάθαιναν οι Κριεκουκιώτες και πολλοί περισσότεροι αυτό που θέλαμε

να μάθουν; Ή μήπως υπάρχει η δυνατότητα να δοθούν ανάλογα μηνύματα σε κάθε ακρη της χώρας;

Τελειώνοντας, το κείμενο δε φιλοδοξεί την ανάλυση του ρόλου των media, κάτι που μπορεί να γίνει άλλη φορά και σε υποπεδία. Είναι απλά μια κριτική σε επίπεδο αμεσότητας και κατάθεση ενός προβληματισμού. Το εγχείρημα στο Κριεκούκι ήταν καλό και μακάρι να συνεχιστούν τέτοιου είδους προσπάθειες και σε άλλα επίπεδα. Ακόμα καλύτερα μια προσπάθεια να φτιαχτεί το δικό μας δίκτυο επικοινωνίας. Αυτός είναι ο δρόμος που δεν πήραμε. Και σ' αυτό το δρόμο το ερώτημα δεν είναι αν φτιαχνο-ντας το δικό μας δίκτυο επικοινωνίας και παρέμβασης στην κοινωνία πρέπει ή δεν πρέπει να έρθουμε σε ρήξη με τα ΜΜΕ. Αυτό είναι συνακόλουθο. Αν έρχεσαι με θεωρία και πρακτική σε ρήξη με τις κυρίαρχες δομές αναπόφευχτα θα συγκρουστείς και με τα ΜΜΕ. Πολύ δε περισσότερο δεν υφίσταται το ερώτημα για κατάργηση των ΜΜΕ. Γιατί η σύγκρουση καθ' αυτή δεν είναι με τα media, αλλά με τον τρόπο διάρθρωσης της κοινωνίας και στο επίπεδο της επικοινωνίας. Πράγμα δύσκολο αν αναλογιστούμε ότι βίωμα της σημερινής κοινωνίας συχνά δεν είναι αυτό που "συμβαίνει" αλλά αυτό που "μεταδίδεται" ότι συμβαίνει.

Καταλήγοντας, παράλληλα με την προσπάθεια για τη δημιουργία ενός δικτύου, πρέπει να προσπαθούμε να βρούμε μέσα, τρόπους, νέες πρακτικές και φόρμες που και το δίκτυο να είναι αυτό που επιθυμούμε και να χρησιμοποιούμε κατά πως θέλουμε ή επιλέγουμε τη σχέση μας (κοινωνία γαρ και μεις) με τα ΜΜΕ.

Μέχρι τότε όμως όπως λέει κι ο Βάνεγκεμ, " Στο διαλυμένο γάμο των σκέψεων, των λέξεων, των χειρονομιών, η ολότητα αυτοαναζητείται μέσα από τη μη ολότητα. Θα χρειαστεί να μιλήσουμε κι άλλο ως τη στιγμή που τα γεγονότα θα επιτρέψουν να σωπάσουμε ".

Αντώνης Περιστερής

Υ.Γ. Και επειδή το περιοδικό το διαβάει κι άλλος κόσμος. Σύγκρουση με τα Media σαφώς και δεν σημαίνει "σπάστε τις κάμερες". Ειδικά όταν γίνεται με τρόπους και σε στιγμές σαν κι αυτές που είχαν προηγηθεί τελευταία. Όπως σύγκρουση δεν είναι οι μπάτσοι και οι φασίστες. Η όλη η ζωή μας στην Πατρίδα. Ανακάλυψε το κίνημα τό Νέο Έχθρο; Αν ναι, τότε ας του δώσει την απάντηση που του χρειάζεται. Και αυτή δεν μπορεί να είναι πέτρες και μπουκάλια. Πριν απ' αυτά προηγείται η σύγκρουση. Η σύγκρουση στις καρδιές, τις ιδέες και την καθημερινότητα του καθένα μας. Συνολικά, ο δρόμος που δεν πήραμε... Όσα είπαμε ισχύουν...

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

Απέναντι σε αυτόν τον ανταγωνισμό ήταν που τα αφεντικά εξασφάλισαν την αντιπρόθεσή τους. Και η θεραπεία της "κρίσης της πολιτικής" είναι ένα από τα υποσύνολα αυτής της αντιμετώπισης. Τελευταίος χειρισμός: Τα "οριζόντια κόμματα".

Τυπικά τα οριζόντια κόμματα είναι τέτοια επειδή μαζεύουν "σπλέντ" αλλά και οπαδούς από όλα τα κλασικά ("κάθεται") κόμματα. Παράδειγμα η διαβόητη λίστα της λομβαρδίας... και για τα βαλκανικά δεδομένα ο "ανασηρισμός" παλιότερα και τώρα η "πολιτική άνοιξη". Στην ουσία τα "οριζόντια κόμματα" τίθενται σαν "εναλλακτική λύση" στην "κρίση της πολιτικής" για πολύ σοβαρότερους λόγους: γιατί αποτελούν χειρισμό πολιτικής κεφαλαιοποίησης μιας σειράς ιδεολογικών "προτάσεων" των αφεντικών.

Πράγματι: τα "οριζόντια κόμματα" θέλουν να "εκφράσουν" (πολιτικά) συγκεκριμένους δίδεον οικογενειακές, διαταξικές, ή καλύτερα σταξικές "αξίες", ιδέες που προβάλλονται κατά κόρον. "Εκσυγχρονισμός", "τιμιότητα", "νέοιτα-ζωικότητα", "πολιτική υγεία", "καθαρότητα", "υπέρβαση", "2000" και άλλα παρόμοια -μαζί, φυσικά, με το απόθεμα παλιότερων "αξιών" του είδους "έθνος", "πατριδα", "γλώσσα", "ήπιση" κλπ... μια γερή δόση σκατά από το πεπτικό κράτους και κεφάλαιου.

Δεν είναι λοιπόν τυχαίο που τα "οριζόντια κόμματα" εμφανίζονται εκριβώς μετά το μπουμι των "σκουδάλων", σε όλο τον "πολιτισμένο" κόσμο. Και θα έπρεπε να αναρωτηθεί κανείς ποιά εκριβώς είναι η αναλογία απίως-αποτελέσματος σε αυτήν την "ανάθεση" της πολιτικής: είναι τα σκάνδαλα η αιτία, ή μήπως απλά είναι το αποτέλεσμα; Γιατί μιλώντας για σκάνδαλα μιλάμε αναίσιμικτα για "υμωρίες" και "καθαριότητες". Αλλά, υποστηρίζουμε, δεν πρόκειται απλά για αλλαγή προσωπικού εντός των ίδιων, σταθερών θεσμών. Πρόκειται για αλλαγές στους θεσμούς.

Όσο κι αν φαίνεται περίεργο, στην έκθεση της ταξικής συγκρούσεως που αναφέρεται με πριν, παρμένει δεν ήταν μόνο οι προλετάριοι. Ηπάθησαν, με έναν εντάλως διασπορευτικό τρόπο βέβαια, και μερικά από τους θεσμούς του κράτους. Όπως θα έπρεπε να έχει γίνει κατανοητό ήδη, τουλάχιστον από θεωρητική άποψη, ο ταξικός ανταγωνισμός δεν δημιουργεί "προβλήματα" μόνο στους προλετάριους. Το ίδιο το κράτος -κόμμα των αφεντικών, όπως ήδη είπαμε- δεν είναι μονολιθικό. Διατρέχεται από διάφορους μηχανισμούς, ισορροπεί συνθέτοντας διαφορετικά συμφέροντα.

Για παράδειγμα: ο ειδικός πόλεμος ενάντια στον προλεταριακό ανταγωνισμό που απο τα μέσα της δεκαετίας του '70 ονομάστηκε "καταπολέμηση της τρομοκρατίας" άρθε βέβαια σε πέρος -αλλά άλλαξε τους συσχετισμούς δύναμης μεταξύ διαφορετικών θεσμών-μηχανισμών. Μεγαλύτερο βάρος στην "προστασία της δημοκρατίας" απέκτησαν η "δικαιοσύνη" ή οι "μυστικές υπηρεσίες"... κι αυτό απλά επιβεβαίωσε την ήττα των πολιτικών, την αδυναμία τους να υπερασπίσουν αυτού τον "δημοκρατία".

Άλλο παράδειγμα: οι ιδιαίτερες απαιτήσεις "νομοθετικού έργου" από ομάδες αφεντικών/καπιταλιστών, που το ίδιο διάστημα οργάνωσαν την αναδιάρθρωση της παραγωγής (επίσης σαν απάντηση στον προλεταριακό ανταγωνισμό), ανάγκες που δεν ήταν καθόλου ίδιες ανάμεσα σε διαφορετικούς παραγωγικούς/καπιταλιστικούς κύκλους, έδωσαν πολύ σφικτότερα τους "πολιτικούς" με τους "επιχειρηματίες". Αλλά αυτό το σφικτό σγκάλισμα έκανε τους πρώτους πολύ λιγότερο "συνολογικούς εκφραστές" των υποτιθέμενων συνολογικών συμφερόντων της αστικής τάξης, και πολύ περισσότερο πράκτορες της μίας ή της άλλης πλευράς στον ενδοαστικό εμφύλιο, τον εμφύλιο της "ανάπτυξης" και της "ασφάλειας".

Τέλος: οι μεγάλες απαιτήσεις ψυχολογικού πόλεμου όλα αυτά χρόνια, έθρεψαν τους προσηγορικούς μηχανισμούς, δηλαδή τα ΜΜΕ, σε τέτοιο βαθμό ώστε από "υπρέτες" της "δημοκρατίας" οι ιδιοκτήτες τους και οι υπάλληλοί τους έχουν γίνει εκφραστές και εγγυητές της. Αλλά αυτό αποτελεί μια τεράστια σημασία ανατροπή στην ιεραρχία των μηχανισμών του κράτους και της κυριαρχίας.

Δεν μπορούμε λοιπόν να θεωρήσουμε σαν "σκάνδαλα" τίποτα άλλο παρά μια ανα-

"ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ" ΚΟΜΜΑΤΑ

Η ΔΙΑΓΩΝΙΑ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Η "κρίση της πολιτικής" έχει ετοιμαστεί σαν σοβαρό πρόβλημα στην διακυβέρνηση των διεθνών/καπιταλιστικών κοινωνιών από τα μέσα περίπου της δεκαετίας του '70. Αν κάποιος ελεγε πως αυτή η κρίση είναι ένα ακόμα μεγαλοπρεπές ψέμα (αερθιμισημένο μέσο από εκατοστάδες άρθρα, αναλύσεις, στατιστικές και "έρευνητες ειδικών" ώστε να γίνει πιστευτό) θα είχε εν μέρει μονάχα δίκιο. Γιατί πράγματι η "κρίση της πολιτικής" είναι μία πολιτική η ίδια. Αλλά τόσος καινούριος, χωρίς μία μικρή έστω φωτιά, δεν θα μπορούσε να υπάρξει.

Δυστυχώς, τόσο οι αναρχικοί/ές όσο και οι υπάλληλοι/ές των κατά καιρούς μπροποδικών αναρχικών ελάσεων ενδιαφέρονται για τέτοια ζητήματα. Υποτίθεται πως δεν τους αφορούν. Αλλά, έστω και έτσι θα μπορούσε κανείς να ανακαλύψει μέσα στην "κρίση της πολιτικής" μερικές ενδιαφέρουσες "παρενέργειες" του ταξικού ανταγωνισμού. Ή, ακόμα σημαντικότερο, μερικούς τρόπους αναδιάρθρωσης του κράτους. Έτσι, αν η καταργησία του θεάματος (του θεάματος της κρίσης συμπεριλαμβανομένου) δεν είναι μία οριστική "χειροτεχνεία", κι αν ακόμα δεν έχει γίνει συνάντημο του θεωρητικού πρωτογονισμού, η "κρίση της πολιτικής" μας ενδιαφέρει - σαν υλικό κριτικής και δράσης.

ΚΡΡΡΡΙΣΗ

Τι είναι λοιπόν αυτή η περιβόητη "κρίση"; Εμπειρικά έχουμε μία μάλλον θολή εικόνα μερικών συμπτώματων: η δυναμισία των "πολιτών" απέναντι στα πολιτικά κόμματα παραμένει σχετικά μεγάλη - αλλά εξορροπείται από έναν εξίσου υψηλό κινισμό απέναντι σε ότι θα μπορούσε να θεωρηθεί δημόσιο ή/και συνολογικό. Από την άλλη μεριά οι "διαφωνίες" στο εσωτερικό των κομμάτων οξύνονται σε σημείο να γίνονται σημαντικότερες από τις διαφορές μεταξύ των κομμάτων - αλλά η επεξεργασμένη, θεωρητική σάφεια αυτών των διαφορών γεινώνει την "υποψία" πως ο καθγός γίνεται για το πάπλωμα, συνήθως οικονομικό, της εξουσίας. Ακόμα, η "υποδόμηση του κοινοβουλίου" ομολογείται διαρκώς με μαζοκιστική επιμονή - αλλά μήπως η παραπολιτική δράση μεμονωμένων προσώπων, ή ομάδων "πίσης" είναι τελευταία εφεύρεση της κυριαρχίας; Τέλος, ένα ορισμένο ποσοστό ψηφοφόρων-καταναλωτών της πολιτικής απέχει σταθερά από την κορυφαία πράξη της πολιτικής αγοράς, τις εκλογές - αλλά εκεί που οι πολιτικοί νοιώθουν ανασφάλεια οι διαφημιστές τριβούν τα χέρια τους: ο κομφορμισμός της "αποχής" που παριστάνει τον ουδέτερότητα είναι ένα σταθερό βόθρο για την "δημοκρατία".

Εν πάσει περιπτώσει αυτά τα συμπτώματα και αρκετά ακόμα στοιχειοθετούν για τους "ειδικούς" την "κρίση της πολιτικής". Και αντιστοίχως, όπως θα δούμε, την βάση για την επεξεργασία κατάλληλων θεραπειών: προς αποκατάσταση όχι της κυριαρχίας γενικά, αλλά ειδικά των τρόπων νομιμοποίησής της.

Κοινός τόπος τόσο των "φιλελεύθερων" όσο και των "σοσιαλδημοκρατικών" θεωριών για την "κρίση της πολιτικής" είναι πως πρόκειται για ζήτημα τεχνικό-πολιτικό. Κοινή είναι και η διαπίστωση πως η κρίση αυτή επιταχύνθηκε (ή δημιουργήθηκε...) από το "κράτος πρόνοιας". Έτσι, υποστηρίζουν, στην ρεία του κακού δρίσκειται το αυξανόμενο χάσμα ανάμεσα στις συγκοιμητές κοινωνικές προσδοκίες και τις περιορισμένες δυνατότητες ικανοποίησής αυτών των προσδοκιών από την μεριά του πολιτικού κράτους. Μερικές εύστοχες παρατηρήσεις επιστρατεύονται για να ενισχύσουν αυτήν την άποψη, καλλιεργώντας μια ηθική "αυτοελέγχου" των κοινωνικών αιτημάτων: το γεγονός π.χ. πως τα πολιτικά κόμματα, προκειμένου να καταλάβουν την κυβερνητική εξουσία υποδύονται πολύ περισσότερο από όσα σκεπάζουν να παρακωλύσουν στους ψηφοφόρους τους. Και ακόμα, η "παράτηρηση" πως εξαιτίας της πολυουλεκακότητας τους τα πολιτικά κόμματα έχουν χάσει κάθε ταξική ονηφορά ή προέλευση, άρα και κάθε ειδική αντιπροσωπευτικότητα - αν υποθέσουμε πως την είχαν κάποτε.

Με λίγα λόγια οι θεωρίες των αφεντικών για την "κρίση της πολιτικής" στηρίζονται στην πεποθησι (τους) πως τουλάχιστον μέχρι την δεκαετία του '60 όλοι οι θεσμοί της πολιτικής διαμεσοδότησης (κόμματα, εκλογές, κοινοβούλια) ήταν "αντιπροσωπευ-

κοί". Φυσικά, έχουν κάθε λόγο να "ξεκάνει" πως καιμιά συνείδηση, κανενός είδους, σε καιμιά εποχή και σε καιμιά κοινωνία δεν λειτουργήσει ποτέ χωρίς αποκλεισμούς, χωρίς καταστολή.

Στο βαθμό πάντως που κάνουν απάν την παραδοχή, οι θεωρητικοί της κυριαρχίας έχουν την πολιτεία να "παράδεικτον" (εντελώς διαπερηθωμένα) την πιθανή επίδραση του ταξικού ανταγωνισμού στην εξέλιξη της "κρίσης της πολιτικής". Η διαπίστωση του "αυξανόμενου κάμματος ανάμεσα στα (κοινωνικά) ατόματα και τις (κρατικές) πολιτικές ικανοποιήσεις τους" θα μπορούσε να θεωρηθεί τέτοιο παραδοχή. Πάντως το αφεντικό ξέρουν καλά την σημασία του ταξικού/κοινωνικού ανταγωνισμού...αν μιλάνε "τεχνικά" για την "κρίση της πολιτικής" είναι γιατί μόνο έτσι μπορούν να νομιμοποιήσουν την εφεύρεση καινούργιων "τεχνικών" νομιμοποιήσεως της κυριαρχίας, δηλαδή την εφεύρεση καινούργιων πολιτικών.

Οι στρατηγικές ξεπεράσματος της "κρίσης της πολιτικής" κινήθηκαν από τον δεκάετία του '80, και κινούνται ακόμα σε έναν πλατύ ορίζοντα. Και δεν συγκλίνουν αναγκαστικά όλες στην αποκατάσταση της πολιτικής, όπως τουλάχιστον την ξέρουμε.

Πρώτη, ένα μέρος τους αφορούν και αφορούν τον "απολιθωρισμό" των κοινωνικών προδοτικών / αιτημάτων / απαιτήσεων. Κεντρικός άξονας αυτής της "δέσμης μέτρων" είναι αυτό που λέγεται ιδιωτικοποίηση. Και εδώ κρείται μεγάλη προσοχή: αυτή η ιδιωτικοποίηση δεν εξαντλείται στην αλλαγή ιδιοκτησίας μερικών επιχειρήσεων. Αντίθετα, ιδιωτικοποίηση είναι το βασικό ιδεολογικό περιγράμμα όλων των κοινωνικών σκέσεων, το συμπληρωματικό της κατανάλωσης στο καινούργιο "μαγνητικό πεδίο" της κυριαρχίας. Ιδιωτικοποίηση είναι η καλλιέργεια και η επιβολή μοντελών ιδιωτικού (ατομικού/προσωπικού) διακανονισμού των σκέσεων και των εντάσεων σε ολόκληρο του κοινωνικό ιστό - ειδικά μάλιστα εκεί που οι σκέσεις και οι συγκρούσεις ήταν δημόσιες, συλλογικές, ταξικές.

Μέθοδοι επιβολής της ιδιωτικοποίησης ήταν και είναι πολλές. Κυριότερη, ανάμεσα τους, η ιδεολογική προπαγάνδα, μία προπαγάνδα που απλώνεται με πολλούς τρόπους "υποδεικνύοντας" τις "καλύτερες λύσεις" σε πάρα πολλά ζητήματα. Σημειώνουμε επί πλέον μία λιγότερο γνωστή μέθοδο, που όμως ήταν ιδιαίτερα απλή στην Ελλάδα, μετά το '87: η αδιαφορία του πολιτικού (δηλαδή του νομοθετικού και του εκτελεστικού του) κράτους για τα κοινωνικά ατόματα, μια αδιαφορία που έκανε μερικούς να μιλούν, εντελώς λανθασμένα για "αυτονομία του πολιτικού", εκεί ήδη διαφημίζεται κατάλληλα σαν *θική αρετή* των πολιτικών αφεντικών. Οι "σωστοί" πολιτικοί των ημερών μας "δεν λογαριάζουν το πολιτικό κόστος" των αποφάσεών τους. Μπορεί κανείς ευκολά να καταλάβει τον ελάττωμα συγκαλυμμένο τόσο δικτατορίας του πολιτικού κράτους που κρύβεται πίσω από τέτοιες "αρετές".

Άλλες στρατηγικές ξεπεράσματος της "κρίσης της πολιτικής" αφορούν και αφορούν την αποκατάσταση λειτουργικών ισορροπιών στην δράση επιλεγμένων (και κρίσιμων για την κυριαρχία) ομάδων συμφερόντων-λόγων. Εδώ εννοούμε ομάδες επικερμιασμένων (με σικνά αντιθέματα συμφέροντα) αλλά και συνδικαλιστών πρώτης γραμμής, παπάδων, στρατιωτικών κλπ. Και επίσης εννοούμε δράση παραπολιτική: αποφάσεις, διακανονισμοί, συμφωνίες και ριζήματα που γίνονται σε "διαδρόμους", με την μεσολήθη τεχνικο-γραφειοκρατικών "επιτροπών", αλλά και "κύκλων του περιβάλλοντος του...". Σίγουρα αυτές οι στρατηγικές περιλαμβάνουν τον κίνδυνο του σκανδάλου. Τον κίνδυνο δηλαδή να δημοσιοποιήσουν κάποιοι "οδικιμένοι" πράγματα που θα έπρεπε να μένουν σε "κλειστό κύκλο". Αλλά για την σημασία και των σκανδάλων από ξεπεράσματος της "κρίσης της πολιτικής" θα μιλήσουμε πιο κάτω.

Τέλος, μία άλλη δέσμη στρατηγικών αφορούσε και αφορά την οργανωμένη νομιμοποίηση (ή επανομιμοποίηση) μη πολιτικών (με την κλασική έννοια) θεσμών μεσολάβησης/ επίλυσης των κοινωνικών συγκρούσεων: εννοούμε την τρίτη εξουσία (δικαστική), την τέταρτη εξουσία (τα ΜΜΕ) και την εξουσία "μηδέν", δηλαδή τη θρησκευτική.

Θα κριζάριζαν μία ξεχωριστή αναφορά για να αναλύσουμε πιο συγκεκριμένα την

σκέψη αυτών των εξουσιών με την "πολιτική" και την "κρίση" της σήμερα. Σημειώνουμε μόνο πως τυπικά πρόκειται για εξουσίες ανεξέλεγκτες. Όταν λέμε τυπικά ανεξέλεγκτες εννοούμε πως δεν υπάρχει κανένας θεσμός (και άρα δεν υπάρχει καιμιά νομιμοποίηση) ελέγχου πάνω στις αποφάσεις αυτών των εξουσιών. Και οι μη διαστάν οι σύταρφοι και οι συντρόφισες να καμινωλάσουν ειρωνικά με απάν την παρατήρηση: η δράση μας ενάντια στα ΜΜΕ, για παράδειγμα, αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα για λόγους που μεταξυ των άλλων σκετίζονται με την τυπική (και ουσιαστική) αδιαλλαξία της εξουσίας τους. Και ενώ μεν κανένας καιμιά από εμάς δεν ψηφίζει, πόσοι δεν θλέπουν τηλεόραση; Πόσοιες θρίσκονται έξω από την ηγεμονία των ΜΜΕ; Λέμε απλά πως αν η "δημοκρατία των κομμάτων" είναι δέκα φορές γελία και επικίνδυνη, υπάρχουν εν τούτοις ταξικοί αντίπαλοι της. Ενώ, η "δημοκρατία των μέσων" είναι εκατό φορές χειρότερη - και φυσικά δεν έχει αποκτήσει ακόμα ουσιαστικούς αντίπαλους.

ΚΡΙΣΗ.....

Τι είναι όμως αυτό που θέλουν και θέλουν να αντιμετωπίσουν τα αφεντικά μέσα από τέτοιες και τόσες θεραπειές της "κρίσης της πολιτικής"; Γιατί τόσο κόπος; Ποιά είναι η πραγματική ταυτότητα αυτής της "κρίσης";

Με την αποποιήσιμη ιστορική γνώση μπορεί κανείς να το διαπιστώσει: η "κρίση της πολιτικής" δεν είναι άλλο παρά μία καιρία ταξική σύγκρουση, μια σύγκρουση που δραματίστηκε σικνά με πολυμερή ένταση στα τέλη της δεκαετίας του '60 και ολόκληρη την δεκαετία του '70. Μια σύγκρουση της οποίας οι απόκοι μόλις πολύ πρόσφατα κάμονται οριστικά- και αυτό είναι συνέπεια της (προσωρινής) νίκης των αφεντικών. Μιλούμε για την σύγκρουση ανάμεσα στην πολιτική "αναπαράγωγή" των προλετάριων, σαν τάξη, και τις στρατηγικές ιδιωτικές αναπαράγωγής του κεφαλαίου. Η, για να το πούμε αλλιώς: μιλούμε για την σύγκρουση ανάμεσα στο "κόμμα" του προλεταριακού προλεταριάτου από την μία μεριά και το κόμμα του κεφαλαίου, το σύνολο δηλαδή των κρατικών θεσμών, από την άλλη. Σε ολόκληρη την ευρώπη, "ανατολική" και "δυτική". Αυτή είναι η αιτία της "κρίσης της πολιτικής".

(Μια αναγκαία διευκρίνιση: επίτδες θέζουμε την λέξη "κόμμα" -του προλεταριάτου- σε εισαγωγικά. Ας μην το εννοήσει κανείς κυριολεκτικά. Γιατί δεν υπήρξε κανένα τέτοιο κόμμα - έστω και μερικές σκέτες προσπάθειες να το δημιουργήσουν. Αντίθετα, η πολιτική αναπαράγωγή των προλεταριακών προλεταρίων ακολούθησε εκείνα τα χρόνια μια ουσιαστικά αντι-κομματική διαδρομή: μια διαδρομή σε πρώτο πλθθυτικό, υποκερμενική, αντιεργατική, μια διαδρομή που έπλεξε ένα δίκτυο μάλλον παρα μία πυρμίδα του πολιτικού.)

Δεν ήταν λοιπόν αλήθεια από το '68 μέχρι το '78-'80 που το "φάντασμα" της αντι-εξουσιαστικής, κερφοπετικής επανάστασης πλανίσταν πάνω από την ευρώπη, αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο, σε εκατοντάδες πεδία του κοινωνικού ανταγωνισμού; Δεν ήταν αυτό το διάστημα που με δεκάδες, με εκατοντάδες τρόπους η προλεταριακή αυτονομία, "κοινωνική" όσο και "πολιτική" πριόνιζε την καπιταλιστική κυριαρχία "πολιτική" όσο και "κοινωνική";

Ναι! Η "κρίση της πολιτικής" δεν προέκυψε σαν μια "μηχανική" φθορά των μηχανισμών του κράτους. Η "κρίση της πολιτικής" δεν είναι ένα φαγωμένο λαστάκι στην θρίση, που την κάνει να σπάει! Αντίθετα: ήταν μια κρίση των πολιτικών χειρισμών του κράτους και του κεφαλαίου. Ήταν η άρνηση νομιμοποιήσεως της κυριαρχίας, μία άρνηση που εκφράστηκε με την έφοδο των προλεταριακών ανταγωνισμών...

Βέβαια τώρα, μετά από την ήττα, όλα αυτά ίσως φαίνονται αρχαιολογία. Αλλά ως συγκρατεί τοιούδασιον ο καθένας απάν την πτώ της ταξικής πάλης στους κούφιους καιρούς μας: ήταν, είναι και θα είναι η αντίεξουσία που κινεί την ιστορία, κάποια στους παγμένους κοροχρόνους των αφεντικών.

ρή (ή "πατενודה") στιγμή της αναδιάρθρωσης του πολιτικού, μια "απόσυρση" όλα τόσο των πολιτικών προσώπων όσο των θεσμών. Εξίσου θορυβώδης είναι η εμφάνιση των "οριζόντιων κομμάτων".

Ακόμα καιν αποδειχθεί πως δεν πρόκειται για εφιάλη (καθώς το ακόμο χειρότερα ίσως είναι στον δρόμο) το γεγονός πως το σύστημα καταφέρνει να διακερματιστεί την "κρίση" του, και επιτέδων καταφέρει να κάνει απάν την διαχείριση ελκυστική είναι σκεδόν εφιάλητικη. Γιατί η ιδεολογική πρώτη ύλη των "οριζόντιων κομμάτων" είναι οδύλλοακτι. Τα προτάγματα τους είναι τόσο θλακώδη ώστε δεν επιδέκονται οριστική οδύλλοακτι. Ακριβώς όπως η "ποικίλη ύλη" των σύγκρουων ΜΜΕ κάνει αναπάρτητα την σύγκρουση και την αφασία (ή το παραλήρημα) επιδύλλοακτις, έτσι και το "οριζόντιο κόμμα-ναδικές (και έγκυρες) διανομηκές πραγματικότητες, έτσι και το "οριζόντιο κόμμα-τα" επικυρώνουν σαν πολιτική την εσθητικοποίηση της αδιαφορίας, μέσα από "οριζόντιες αξίες", μέσα από τα καθολικά της εξουσίας. Νομίζουμε πως αυτός είναι ο φρασμός του παρόντος και του μέλλοντος.

Ας μην διαστεί κανείς να ανακαλύψει στο προηγούμενο κάποια νοσταλγία για τα "κλασικά" οπτικά κομμάτια. Ακριβώς το αντίθετο συμβαίνει: το μίσος και η εναντίωση στην "κλασική" κυριαρχία δεν θα πρέπει να αποκοιμηθεί, ούτε να δείξει την παραμικρή ανοχή στους "νέους" και "δυναμικούς" επιγόνους.

Θέλουμε να ελπίζουμε πως ό,τι εμφανίζεται σήμερα σαν "δύναμη" των αφεντικών θα αποδειχθεί σύντομα αδυναμία τους: σε περιόδους σαν απάν που ζούμε δεν έχουν άλλο σκευείο στυκής και ελέγχου των υποτζελών εκτός από την ιδεολογία, ολό αυτό το οπλοστάσιο των ψεύτικων συνειδήσεων κάθε είδους.

Αντικειμενικά απάν η ελίτδα μας έχει βάση. Αλλά "αντικειμενικά" δεν σημαίνει τίποτα -σγινώσταν οι προηγούμενοι από εμάς για να πετακουν απάν το καταθώμα. Κατά συνέπεια οι απαιτήσεις στην επίθεση των αφεντικών θρίσκονται, ή θα θρεθούν στις καινούργιες σταγωνατικές συνειδήσεις, στην καινούργια κριτική, στον πλάσισημό των αριτήτων.

Κάποτε "δεν ξέραμε", και έπρεπε να μάθουμε.
Τώρα δεν φάνει να μάθουμε.

Πρέπει και να την θέλουμε την επανάσταση.

Σημείωση: Τα πιο πάνω γράφτηκαν στο τέλος του περασμένου καλοκαιριού, όταν δεν είχε τεθεί ακόμα επίσημα ζήτημα εκλογών. Η "γορητή της δημοκρατίας" τον Οκτώβρη, όσα διαδροματίστηκαν σκετικά, αλλά και όσα διαδροματίζονται διεθνώς, φαίνεται πως επιθεβαδιώνουν μερικές από τις διαπιστώσεις του κειμένου.

ΛΕ ΗΛΑΣΙΑ

ΜΙΑ ΑΡΕΙΑΝΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΠΡΟΣΟΧΗ! ΠΡΟΣ ΑΡΕΙΑΝΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ! ΕΘΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΣΟΡΧ ΙΠΑΜΕΝΟΥ ΔΙΣΚΟΥ! ΑΝΑΦΕΡΟ ΜΑΖΙΚΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ!

Από τις 29 Απριλίου έως τις 2 Μαΐου, 1992 (Γινο ημερολόγιο) το πλήρωμά μου κατέγραψε χιλιάδες γήινων να συγκεντρώνονται και να αναδιανέμουν αγαθά από σταθμούς δημοσίας έκθεσης, κυρίως στην βετική ήπειρο του Λος Αντζελες.

ΑΧΑ! ΜΙΑ ΜΑΖΙΚΗ ΕΦΘΑΛΟΣΗ ΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΗΙΝΟΥΣ!

Η γήινη κοινωνία είναι ιδιόμορφη! Οι κάτοικοι τρέφουν οτιδήποτε κρεμάται στα ερυστάκια και στα αεροκτιμάτα τους, αλλά τα προϊόντα δεν διανέμονται με όρους τα έχουν ανάγκη.

DREKTRONICS, INC. VIDEO DIVISION

Αγτίζετα, τα αγαθά τοποθετούνται σε καταστήματα των οποίων οι μαρσάβηνοι τοίχοι είναι φτιαγμένοι από βιτρίνες (λεπτός, διαφανής μεμβράνες)

ΜΜΜ... ΠΩΣ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΩ ΓΙ ΑΥΤΟ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΠΟΥΛΗΣΩ ΤΟ ΒΙΝΤΕΟ ΜΟΥ;

Οι βιτρίνες χωρίζουν τα προϊόντα από τους ανθρώπους, ενώ διαχειρίζονται διαρκώς τις επιθυμίες τους.

Οι γήινοι ακόμη φοβούνται πόντε ύπνε κάθε απόγευμα παρακολουθώντας εικόνες των απτημένων τους σε **ΤΗΛΕΟΡΘΕΙΣ** (λεπτός, συμπλαγείς μεμβράνες), που τους διακρίνω ερεθισμένους μεταβύ των επιθυμίων στις βιτρίνες.

ΤΟ ΘΕΛΩ - ΟΧΙ, ΤΟ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ - ΓΑΜΣΤΟ, ΤΟ ΑΓΑΠΩ!

Η ΤΕΛΕΙΑ ΚΑΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΕΛΕΙΟ ΑΝΔΡΑ!

Οι γήινοι υποχρεώνονται σε μια ισόβια, επαναλαμβανόμενη τελετουργία για να αποκτήσουν τ' αγαθά από τα καταστήματα, αυτή απλώς να επάνε τις βιτρίνες, που είναι κατασκευασμένες από το πιο εύθραυστο υλικό στον πλανήτη! Κατά κανόνα, ανιερώνουν 60 χρόνια απ' τη ζωή τους σε δουλειές (απεχθία, ανούσια δραστηριότητα) με αντάλλαγμα χρήματα (λεπτός λυγρές κυτταρίνης), τα οποία πάλι ανταλλάσσουν με τα αυτισμένα των καταστημάτων.

ΓΙΑ ΝΑ ΔΟΥΜΕ... 40 ΟΡΕΣ Χ 500 ΔΡΧ. ΤΗΝ ΟΡΑ ΜΕΙΩΝ ΤΙΣ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΧΥΝ ΤΙΣ ΥΠΕΡΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ... ΙΕΑ ΠΟΥ ΜΟΥ ΦΤΑΝΟΥΝ ΓΙΑ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΩ ΤΟ ΜΟΚΙ ΚΑΙ Ν' ΑΓΟΡΑΣΩ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΑΜΕΡΑ!

Παλαιότερες εφευρεματικές αποστολές μας ανέφεραν περίεργες παιδιών σε καταστήματα ν' αρπάξουν αυτισμένα, όπως κάποια λήνος γυνίος να τα εκπαιδεύει με αλλοκοτούς φωνητικούς σπασμούς, για την ολιγομενική θέση χρημάτων-αυτισμένων.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΔΕΝ ΑΝΗΚΕΙ Κ' ΕΛΕΝΑ, ΚΥΡΙΕ!
ΣΤΑΜΑΤΑ ΝΑ ΒΑΝΕΙΣ ΣΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ!

Οστόσο, κατά τη διάρκεια των εορταστικών γεγονότων μεταξύ 29 Απριλίου και 2 Μαΐου, τα όντα επανιδρύει σε μια λογική μορφή συμπεριφοράς - Σπώντας από κοινού, αρπάζουν τα αγαθά μέσα από τις βιτρίνες, αυτή να υποκύπτουν στην βυρνήματι αγορά.

ΜΑΓΚΑ ΜΟΥ, ΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙ ΨΟΝΙΑ!
ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΝΕΑ ΓΡΑΜΜΗ ΑΜΕΣΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ

ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ "ΔΟΥΛΕΙΕΣ - ΧΡΗΜΑΤΑ - ΨΟΝΙΑ" ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΑΤΡΕΦΕΙ ΤΗ ΓΗ ΣΕ ΕΝΑΝ ΕΧΘΡΙΟ ΠΛΑΝΗΤΗ, ΟΠΟΥ ΟΙ ΓΗΙΝΟΙ ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΑΙΣΘΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΤΙ ΤΟΥΣ! ΤΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΕΝΑΛΕΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ, ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΒΛΗΝ ΣΕ ΜΙΑ ΠΑΡΑΛΟΗ, ΑΦΥΕΙΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.

Κυρπερασφαιτικά, οι γήινοι εξελίσσονται βαθμιαία, όπως θα ελέχταν οι φίλοι μας από τον Ηφαίστο, σε άλλους υπάρχεις

ΑΥΤΟ ΠΩΣ ΤΟ ΜΑΤΙ ΑΝΤΙΡΥΞΕΙ ΚΑΙ ΟΡΕΓΕΤΑΙ ΔΕΣ ΤΟ ΧΕΡΙ ΝΑ ΤΟ ΓΡΑΨΕΙ!

Αυτό το διαστημικό μήνυμα ελέχθη και αποκωδικοποιήθηκε από το Social Club, Δροσόδωλος, δημοσίευσε στο Καλιφορνέζικο περιοδικό: Processed World No 30. - Μετάφραση κι επιμέλεια: Βασίλης Χ. -

Παρατηρήσεις για τη "βία"
σε μία "ελεύθερη" κοινωνία

Από τότε που ο Κάιν σκότωσε τον Αβελ, η άσκηση βίας αποτελεί ένα βασικό πρόβλημα για κάθε κοινωνία και φυσικά για κάθε θύμα της βίας. Είναι πράξη τόσο λεπτή όσο είναι και άγρια, τόσο αποτρόπαια, όσο - μερικές φορές - αναπόφευκτη. Η βία όμως δεν παραμένει αυτούσια πράξη μέσα στους αιώνες: η αντίληψη της βίας, φυσικά, αλλάζει με βάση τα δεδομένα της κάθε κοινωνίας και της κάθε περιόδου.

Η σχέση της βίας με τον άνθρωπο δηλώνεται στην ίδια τη λέξη "βία". Στην ουσία σημαίνει την σωματική δύναμη του ανθρώπου, και έχει ως ρίζα τη λέξη "βίος". Η ζωή, δηλαδή, προϋποθέτει τη βία. Θα ήταν πολύ απλοϊκό, βέβαια, να περιορίσουμε την έννοια της βίας σε καθαρά "σωματικές" πράξεις. Η βία υπάρχει παντού - σε κάθε διάταξη της εξουσίας, σε κάθε διαφήμιση, σε κάθε οικογενειακή ή κοινωνική πίεση για συμμόρφωση, στις φιλικές μας σχέσεις, ακόμη και στις φιλοδοξίες και προσδοκίες που έχουμε εμείς οι ίδιοι για τον εαυτό μας. Η όλη θεώρηση της βίας είναι πολύ πιο πολύπλοκη, κυρίως στη κοινωνία μας όπου η βία θεωρείται η κατ'εξοχήν αντικοινωνική συμπεριφορά.

Η πρωτόγονη υπόσταση της βίας αφορά την ανάγκη για επιβίωση στην καθημερινή πάλη της ζωής - το πιο βασικό και κατανοητό αίτιο της βίας. Ο ένας ασκεί βία για ένα κομμάτι ψωμί, ο άλλος δίνει μάχη για να το κρατήσει. Σήμερα, όμως, η παμπάλαια αυτή ιστορία έχει πάρει και μία άλλη τροπή. Ο άνθρωπος - άπορος και μη - οδηγείται σε βίαιες πράξεις για να εξασφαλίσει μία ΙΔΑΝΙΚΗ θέση στη κοινωνία, μία θέση που κάθε μέρα του πλασάρεται δελεαστικά με διαφημίσεις και κοινωνικές πιέσεις. Στην ουσία, όμως, οι περισσότεροι άνθρωποι δεν θα βρούνε ποτέ τη χρυσή τομή, διότι ή δεν έχουν τα οικονομικά μέσα, ή έχουν επηρεαστεί τόσο πολύ από την κουλτούρα της κατανάλωσης (το πραγματικό ναρκωτικό της εποχής μας) που πάντα θα μένουν ανικανοποίητοι, θέλοντες όλο και πιο πολλά αγαθά και ανέσεις. Η λαγνεία, η θρησκεία του καπιταλισμού, εξαναγκάζει ακόμα και τον πλούσιο να επιμένει στο παιχνίδι της ευμάρειας και, εάν χρειαστεί, να ασκήσει βία για να το κερδίσει, ή να διατηρήσει τη θέση του.

Η διαφορά μεταξύ κοινωνικών προσδοκιών και κοινωνικής πραγματικότητας εξασφαλίζει την όλο και αυξανόμενη συχνότητα της βίας στη καθημερινή μας ζωή - ληστείες, βιασμοί, "χουλιγκανισμοί", δολοφονίες κτλ., μία κατάσταση που συμπληρώνει το χάσμα που δημιουργείται σε μία κοινωνία, που η πολιτική και κοινωνική επανάσταση διά της βίας αμφισβητείται σφόδρα. Ενδεικτικά, θυμάμαι μία σκηνή από τα γεγονότα στο Λος Άντζελες το 1991: ένας μαύρος λεηλατούσε κάποιο κατάστημα, ενώ στο ένα χέρι κρατούσε μία έγχρωμη τηλεόραση (ο "δέκτης" και το σύμβολο της κοινωνίας που τον καταπιέζει), και στο άλλο ... ένα περιστρόφο. Τα όπλα χρησιμοποιούνται όχι στην καταπολέμηση της λευκής καταπίεσης, αλλά στην εξυπηρέτηση του

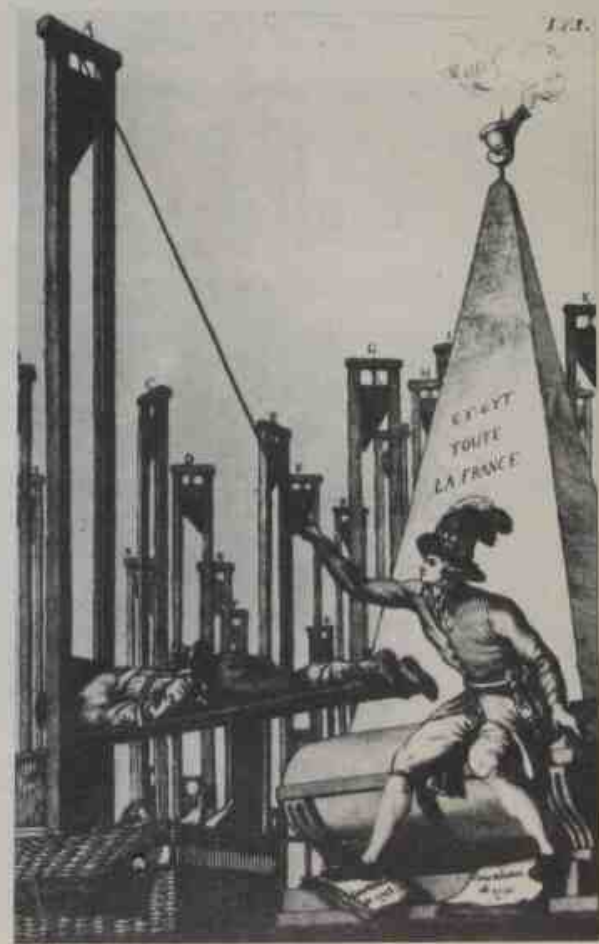
American dream! Η βία ερμηνεύεται σχεδόν αποκλειστικά ως φαινόμενο που επιτίθεται στα βασικά σχήματα του καπιταλιστικού συστήματος, το ανθρώπινο σώμα ενός ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ή / και ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ, και η περιουσία του. (Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι οικονομολόγοι και άλλοι άνθρωποι της αγοράς μιλάνε πια όχι για "ανθρώπους", ούτε για "πολίτες", αλλά για "καταναλωτές".)

Η όλη θεώρηση της βίας σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα παρουσιάζει πολλά ενδιαφέροντα - και ύποπτα - στοιχεία. Η βία ζει και βασιλεύει στους δρόμους και στα σπίτια, στις ταινίες, στα βιβλία και πάει λέγοντας. Αυτή η καθημερινή βία καταδικάζεται, βέβαια, αλλά περισσότερο ως αναπόφευκτο κακό, κάτι έμφυτο στον άνθρωπο. Με άλλα λόγια, όταν οι οπαδοί δύο ποδοσφαιρικών ομάδων σκοτώνονται μεταξύ τους, πρόκειται για χουλιγκανισμό. Όταν, όμως, οι Κομμουνιστές συγκρούστηκαν με τους Δεξιούς το 1946, είχαμε εμφύλιο. Στην ουσία, που βρίσκεται η διαφορά; Γιατί, για παράδειγμα, μας σόκαρε η δολοφονία του Τεμπονέρα πολύ περισσότερο από τον άδικο φόνο ενός Αλβανού; Η άσκηση της βίας και στις δύο περιπτώσεις είναι ακριβώς ίδια. Ο "καλός δημοκράτης" απεχθάνεται, όμως, τη χρήση βίας όταν στρέφεται εναντίον της πολιτικής ελευθερίας, διότι πιστεύει ότι η ελευθερία του ενός ισούται με την ελευθερία όλων.

Γιατί δέχεται τόσο θερμά η δημοκρατία την ιδέα της πολιτικής ελευθερίας; Και γιατί, πάλι, με τόσο σθένος, καταδικάζει κάθε πράξη πολιτικής βίας; Γιατί αυτή η εμμονή να μην αναγνωρίζει ότι η βία έχει πολλαπλές μορφές, και η πολιτική βία αποτελεί απλώς μία από αυτές; Κοινωνικά και θρησκευτικά αποθέματα δεν εξηγούν από μόνα τους την ύπαρξη αυτού του φαινομένου. Πρέπει να αναλυθεί επίσης, πιστεύω, η αντίληψη της "ελευθερίας" για να δούμε τι ακριβώς περιέχει αυτή η λέξη μέσα στο συμβολικό σύμπαν του "δημοκρατικού πολίτη", και πώς διαμορφώθηκε από τις δυνάμεις που τον ελέγχουν.

Η Δυτική τελεολογική ιστορική συνείδηση υποστηρίζει ότι ο κόσμος, λόγω του δημοκρατικού πολιτειακού συστήματος και των τεχνολογικών εξελίξεων, γενικώς οδεύει πάντα προς ένα καλύτερο αύριο. Το "καλύτερο", βέβαια, είναι συγκριτικό επίθετο και χρησιμοποιείται πάντα σχετικά με παλαιότερα συστήματα και άλλους λαούς και πολιτισμούς, που συνήθως αντιμετωπίζονται ως ηθικά κατώτεροι. Ένα σημαντικό γνώμονα στην υπόληψη της ηθικής αξίας των "κατωτέρων" αυτών πολιτισμών, αποτελεί η κρατική ή πολιτική βία όπου τα μέτρα καταδίωξης και τιμωρίας των αντιφρονούντων ήταν δεδομένα. Το αυταρχικό κράτος παραδέχεται ότι έχει το δικαίωμα να τιμωρήσει και ακόμη να εξαφανίσει κάθε πολιτικό αντίπαλο. Αυτό που ήταν τόσο λογικό για ένα Γάλλο βασιλιά, Βυζαντινό αυτοκράτορα ή Γερμανό δικτάτορα, δηλαδή ο περιορισμός και η καταπίεση των πολιτικών αντιπάλων, δεν μπορεί με κανένα

ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΗΣΑΙ ΚΑΙ ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΜΙΣΗΣΑΙ

Υπαραβόρες - φωτογραφίες: "Ιστορία των Επανάστασεων", τόμοι γ', δ', ε', εκδ. ΑΚΜΗ

τρόπο να είναι αποδεκτό επίσημα από μια δημοκρατία, όπου η ελευθερία σκέψης, λόγου, ιδεών κτλ. δικαιολογεί ηθικά την ύπαρξη του ίδιου του πολιτεύματος. Εάν ποτέ η βία ασκείται "άδικα" από τα όργανα μίας δημοκρατίας, αντιμετωπίζεται ως μια παρεκτροπή της επικρατούσας ιδεολογίας, και λύνεται, θεωρητικά, με τη καταδίκη του ενόχου.

Λέγεται ότι η χρήση βίας σε μία μη-δημοκρατική κοινωνία υπάρχει λόγω της έλλειψης κοινωνικών και πολιτικών θεσμών που θα μπορούσαν να εκφράζουν την κοινή γνώμη (βουλή, κόμματα κτλ.) Σε άλλες εποχές, όμως, η βία μερικές φορές είχε σχεδόν συνταγματική υπόσταση εφόσον ήταν παραδεκτή ως τρόπος ανατροπής εξουσίας (π.χ. η λαϊκή εξέγερση της 12ης Απριλίου του 1042 στην Κωνσταντινούπολη, όπου ανατράπηκε ο Μιχαήλ Ε', ή η εκτέλεση του Καρόλου Α' της Αγγλίας το 1649). Για την τελευταία περίπτωση, μάλιστα, ο John Locke, θεμελιωδής μορφή στην αγγλική φιλελεύθερη παράδοση, έγραψε ότι επιβαλλόταν η δολοφονία ακόμη και ενός "καλού" βασιλέα στο όνομα της εξασφάλισης των δικαιωμάτων των πολιτών.

Η έννοια της "ελευθερίας" ως ανθρώπινο δικαίωμα, λοιπόν, ταυτίζεται με αυτήν της "δημοκρατίας" ως πολιτειακό σύστημα. Η εντύπωση ότι η ελευθερία διαμορφώνεται μέσα σε πολιτικά-κομματικά, κρατικά ή οικονομικά πλαίσια παραμένει η μεγάλη αυταπάτη του σημερινού ανθρώπου, που εκτιμά ότι η ελευθερία αφορά τα δικαιώματα του ΑΝΘΡΩΠΟΥ, του μεμονωμένου ΑΤΟΜΟΥ, και όχι αναγκαστικά αυτά του ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟΥ. Ο ατομισμός, αυτή η φρικτή κληρονομιά του λεγόμενου Διαφωτισμού, σχετίζεται με την εγγύηση της "ελευθερίας", διότι η πλειοψηφία πιστεύει ότι είναι ελεύθερη όταν ικανοποιούνται τα ΑΤΟΜΙΚΑ της συμφέροντα. Επομένως, δεν υπάρχει συλλογική και ουσιαστική αντίληψη της ευθύνης του καθενός για την πραγματική ελευθερία ΟΛΩΝ.

Η έννοια της ελευθερίας ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΜΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, δεν είναι κάτι αφηρημένο, ούτε πρόκειται για κάποιο "δώρο θεού", αλλά έχει μία παλιά και συγκεκριμένη ιστορία που ριζώνει στην κοινωνική και πολιτική ιστορία του αγγλοσαξονικού, και σε λιγότερο βαθμό - όσο κι αν φαίνεται παράδοξο - του γαλλικού λαού. Ο Thomas Hobbes (1588- 1679) έγραφε στο *Leviathan* ότι, η "ελευθερία στην ουσία αποτελεί την έλλειψη του 'εναντίου' ... Ελεύθερος είναι αυτός που, με την δύναμη και το μυαλό που κατέχει, δεν εμποδίζεται να κάνει αυτό που θέλει να κάνει". Ο Hobbes εκφράζει κάλλιστα την βασική προϋπόθεση της φιλελεύθερης / δημοκρατικής αντίληψης της ελευθερίας, και βάζει τα θεμέλια για την σιωπηλή αποδοχή της οικονομικής βίας πάνω στα οποία κτίστηκε ο σημερινός καπιταλισμός.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι η εξέλιξη της σημερινής έννοιας της ελευθερίας διαμορφώθηκε κυρίως στην Αγγλία και στις αποικίες της, όπου έβραζε ο καπιταλισμός και ο ιμπεριαλισμός. Ήταν φυσικό, ότι οι θεωρητικές έννοιες της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της Προτεσταντικής "work ethic" ("ηθική της εργασίας"), θα επηρεάζανε την εξέλιξη όχι μόνο του κοινοβουλευτικού συστήματος, όπως την ξέρουμε σήμερα, αλλά επίσης και της καπιταλιστικής νοοτροπίας που στις μέρες μας έχει επιβληθεί σχεδόν παντού. (Υ.Σ. Ξεχνάμε ότι η αντίληψη της ατομικής ελευθερίας ήρθε σε κόντρα με παλαιότερες ιδεολογίες, π.χ. τη Ρωμαϊκή-Βυζαντινή ιδεολογία, όπου τα συμφέρο-

να μεμονωμένων ανθρώπων, θεωρητικά τουλάχιστον, πάντα βρισκόντουσαν σε δεύτερη μοίρα ως προς το συνολικό συμφέρον ολόκληρου του κράτους).

Εάν, λοιπόν, θεωρήσουμε ότι η "ελευθερία" είναι η δυνατότητα να κάνουμε ό,τι θέλουμε χωρίς εμπόδια, τότε το εμπόδιο αμέσως ταυτίζεται με τη "βία", δηλαδή με την παρουσίαση καταστάσεων που περιορίζουν την "ελευθερία" μας. Ενωίες όπως ο "ελεύθερος λόγος" προϋποθέτουν την κατάργηση εμποδίων, άρα κρίνονται ως θετικά βήματα προς την ολική ελευθερία του ανθρώπου. Η λέξη - κλειδί είναι και πάλι "ελεύθερος". Αρα, όταν αυτό το επίθετο χρησιμοποιείται για να περιγράψει την "ελεύθερη πληροφόρηση" και την "ελεύθερη αγορά", το θετικό του στίγμα συσχετίζεται με την έννοια της ελευθερίας του ατόμου, το οποίο, τώρα περισσότερο από ποτέ, ήρθε να ταυτιστεί στενά - ως πολίτης πια - με το κράτος.

Και εδώ φτάνουμε σε ένα άλλο πρόβλημα: το κράτος. Για έναν αναρχικό, είναι εντελώς ειρωνικό το γεγονός ότι το κράτος σήμερα καταργείται σιγά-σιγά από την λογική της παγκόσμιας αγοράς και τον "σούπερ" καπιταλισμό των υπερεθνικών εταιριών και συμφερόντων. Το "κάτω το κράτος" μάλλον ακούγεται περισσότερο στη Wall St. και στο City του Λονδίνου από,τι στις φτωχές πλαϊνές γειτονιές! Αλλά έστω και αν ο καταναλωτής, η βασική μονάδα της αγοράς, είναι και πολίτης μίας κάποιας χώρας, η σχέση του με το έθνος δεν πρέπει να μεπερδύεται με την σχέση του και την πίστη του στο εϊσου χυδαίο και εγκληματικό φαινόμενο του καπιταλισμού "χωρίς σύνορα" ...

χωρίς καν "όρια". Η σύγχυση αυτή πολλές φορές στρέφει την προσοχή στο κράτος, ταυτίζοντάς το σχεδόν αποκλειστικά με τα κοινωνικά / οικονομικά συμφέροντα, και με την ίδια την καπιταλιστική λογική που ευθύνεται για την απελπιστική κατάσταση του κόσμου. Όσο επικίνδυνο κι αν είναι το κράτος ως θεσμός, το φαινόμενο της παγκόσμιας καπιταλιστικής αγοράς πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσα σε εντελώς διαφορετικά πλαίσια, ώστε να εκτιμάται καλύτερα ως ξεχωριστό φαινόμενο. Πολλά κράτη στο παρελθόν, όχι μόνο δεν είχαν ιδέα για τον καπιταλισμό, αλλά ήταν φανατικά ενάντια της δημιουργίας υπερβολικής ατομικής ιδιοκτησίας (διαβάστε, π.χ., τη νεαρά του αυτοκράτορα Βασιλείου Β' το 996μ.χ. "περί των δυνατών των από πενήτων επικτωμένων, καταδικάζουσα αυτούς ...")

Παράλληλα με τη σταδιακή κατάργηση του κράτους από τις οικονομικές και εμπορικές δυνάμεις της Νέας Τάξης, παρατηρούμε μία αυξανόμενη οικονομική "ελευθερία" (για αυτούς βέβαια που έχουν τα λεφτά!) Μας παρέχεται μεγαλύτερη δυνατότητα επιλογής αγαθών, καναλιών, υπηρεσιών κλπ. Η θλιβή φράση "ελευθερία της επιλο-

γής" ακούγεται παντού, και η απόλαυση υλικών αγαθών ταυτίζεται πλέον με το να είναι κάποιος "ελεύθερος". Συγχρόνως, οι δυνάμεις που ελέγχουν και πλάθουν αυτή την αισχρή κουλτούρα των "ρομπότ" δεν έχουν πια άμεση πολιτική σχέση με το κράτος ως φορέα, αλλά πιο πολύ με τους πολίτες ως καταναλωτές. Αρα, μέσω του σημερινού "δημοκρατικού" κοινοβουλευτικού συστήματος δεν μπορεί ο πολίτης του 1993 να αλλάξει τίποτα με τη ψήφο του, διότι οι δυνάμεις που ελέγχουν το οικονομικό - κοινωνικό πλαίσιο της ζωής μας λειτουργούν πια ΕΞΩ από την παραδοσιακή πολιτική δομή της κοινωνίας. Οι δυνάμεις αυτές βλέπουν τους πολιτικούς απλώς ως εκφραστές ενός ξεπερασμένου συστήματος, του έθνους-κράτους, και τους χρησιμοποιούν πολλές φορές για να υπερβαίνουν τα τυχαία εμπόδια που το κράτος βάζει μπροστά στα σχέδια τους (π.χ. οι τεράστιες πιέσεις από υπερεθνικές εταιρίες να μην λαμβάνονται "ακριβά" μέτρα προστασίας για το περιβάλλον).

Μέσα σε μία τέτοια κοινωνία, τι μας νοιάζει η ελευθερία του λόγου, εφόσον δεν πρόκειται να αλλάξει τίποτα με τον διάλογο; Η δυνατότητα έκφρασης είναι άχρηστη χωρίς συγκεκριμένες διαδικασίες που θα εφαρμόσουν ένα κοινώς ωφέλιμο σχέδιο σε δράση. Και εάν ορισμένοι πιστεύουν ότι πρέπει να κάνουμε ό,τι θέλει ο λαός, τότε τι ήθελε ο λαός το 1933 στην Γερμανία όταν σάρωσε ο Χίτλερ στις εκλογές; Ποιά, λοιπόν, είναι η ευθύνη που έχει ο "αθώος" ψηφοφόρος για την πολιτική κατάσταση σε μία δημοκρατία; Μήπως η κοινωνία γενικά αντιπροσωπεύει τον πολίτη, και όχι αντίστροφα; Γιατί δεν φωνάζει ο πολίτης για τα έμφυτα λάθη μίας δημοκρατίας; Μήπως φοβάται ότι τέτοια αμφιβολία για το ΙΔΙΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ θα ήταν ταυτόχρονα μια αμφιβολία για την ΙΔΙΑ ΤΟΥ ΤΗΝ ΥΓΙΑΡΞΗ ως "ελεύθερο" μέλος μίας κοινωνίας βολέματος και συμβιβασμού;

Είμαστε, άραγε, σε αδιέξοδο; Όταν ακόμη και πρωθυπουργοί, δικτάτορες και βασιλιάδες δεν μπορούν να ρυθμίσουν την οικονομική και κοινω-

νική ζωή της χώρας τους, ακόμη κι αν ήθελαν, τι μπορεί να κάνει ένας ανθρωπάκος; Τι θα μπορούσε να κάνει για να σταματήσει τις χιλιάδες εγκληματικές πράξεις που γίνονται κάθε μέρα εν ονόματι του κεφαλαίου, όταν ακόμα και η κυβέρνηση του απλώς ακολουθεί τις διαταγές των διεθνών τραπεζών και εταιριών. Το γεγονός ότι μία "δημοκρατία" ανέχεται μία ποικιλία ελεύθερων πολιτικών εκφράσεων, υποδηλώνει ότι η αποτελεσματικότητα της πολιτικής δράσης έχει εκλείψει. Σε μία κοινωνία όπου το οικονομικό-κοινωνικό φάσμα της ζωής ελέγχεται από μη-πολιτικούς, η πολιτική κριτική δεν έχει πια καθόλου σημασία. Οι πολιτικοί αγώνες του παρελθόντος (Γαλλική επανάσταση, σοσιαλιστικό κίνημα, φασισμός κτλ.) έγιναν σε μία ατμόσφαιρα όπου μία πολιτική γραμμή όντως εκπροσωπούσε μία ΔΥΝΑΤΗ αλλαγή σε ορισμένες (όχι όλες, βέβαια) θεμελιακές αρχές της κοι-

ωνικής, οικονομικής, ακόμη και της πολιτιστικής ζωής. Τώρα πια φαίνεται ότι κάτι τέτοιο είναι αδύνατο.

Η τρομακτική δύναμη της καπιταλιστικής νουτροπίας έχει ευνοήσει την ικανότητα των ανθρώπων να αμφιβάλλουν, να σκέφτονται και να αντιστέκονται. Στους αντιφρονούντες που υπάρχουν σήμερα, λένε απλώς ότι πρέπει να χαρούν που ζουν σε μία κοινωνία όπου μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα. Ετσι κι αλλιώς ελέγχονται με το κάθε ναρκωτικό, το κάθε AIDS, την κάθε φυλακή ... και τόσα άλλα "σύγχρονα δώρα". Ούτως ή άλλως οι αντιφρονούντες σήμερα αποτελούν μία ελάχιστη υπολογίσιμη μονάδα. Οποιος δεν θέλει να παίξει το παιχνίδι του κέρδους γίνεται φτωχός και πεθαίνει. Και όσες φωνές ακούγονται να μιλάνε για "ανθρώπινα δικαιώματα" συνήθως απλώς διεκδικούν μία θέση στον ήλιο της καπιταλιστικής ευμάρειας, και όχι την κατάργηση της καπιταλιστικής νουτροπίας.

Και εδώ φτάνουμε στο συμπέρασμα αυτού του άρθρου. Η καπιταλιστική αντίληψη της ελευθερίας και η ψευδο-χριστιανική αντίληψη της "μη-βίας" και της ιερής ακεραιότητας του ανθρώπινου σώματος και της περιουσίας - ΠΕΡΑ και ΞΕΧΩΡΙΣΤΑ από την αφηρημένη ηθική τους υπόσταση - αποτελούν τα βαρύτερα όπλα στα χέρια όλων αυτών των δυνάμεων που θέλουν να πιστέψουμε ότι ζούμε στην καλύτερη από όλες τις δυνατές κοινωνίας - "Το μη χειρόν, βέλτιστον". Η βία αμφισβητείται τόσο πολύ σήμερα ως μέθοδος αλλαγής, ακριβώς γιατί αποτελεί ΤΗ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ ανατροπής του καπιταλισμού. Η "ελευθερία" που παρέχει το κράτος σημαίνει απλώς ελευθερία από τη βίαιη και λογική αντίδραση των αλλοτριωμένων μελών της κοινωνίας - τα θύματα, δηλαδή, που προκύπτουν από την "ελευθερία" των υπόλοιπων.

Μία κάποια "αποκάλυψη" της σάπιας σημερινής οικονομικής και κοινωνικής λογικής όχι μόνο τρομοκρατεί το καθεστώς, αλλά ΚΑΙ τον πολίτη που βλέπει και τον εαυτό του ως πιθανό συνένοχο του εγκλήματος, είτε είναι αυτός μεγαλοεπιχειρη

στη συγκρούση ανάμεσα σε φασίστες και αντιφασίστες, το πρόβλημα δεν είναι μόνο ποιός από τους δύο διακρίνει την πλάτη των Μ.Α.Τ. και της αστυνομίας. Αυτό κατά καιρούς μπορεί και ν' αλλάζει, απ' όσο έχει αποδειχθεί απ' το τι συμβαίνει στην Ευρώπη.

Όσο, όμως, αυτή η σύγκρουση παρουσιάζεται σαν ένας πόλεμος συμμοριών και τίποτε άλλο, πίσω από τις πλάτες μας τρίβει τα χέρια της η παντοδύναμη "ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ" ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ ως ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ, παρουσιάζοντας ότι πολεμά τη βαρβαρότητα των δύο "ΑΝΤΙΘΕΤΩΝ ΑΚΡΩΝ", όχι μόνο ενισχύεται και δυναμώνει, αλλά κρύβει κι εξαγνίζει τη δική της μεγαλύτερη και "πραγματική" βαρβαρότητα.

Αν καταφέρει και πείσει την κοινωνία ότι αυτός ο πόλεμος δεν την αφορά, τότε γι' αυτούς που θ' αντικρύσουν τις πλάτες της κοινωνίας, η δημοκρατική βαρβαρότητα θα εξαντλήσει όλο της το μεγαλείο πάνω τους. Και οι αποδέκτες γι' άλλη μια φορά δεν θα 'ναι τα νόθα τέκνα της - οι φασίστες.

Α.Π.

ματίας, είτε ένας φτωχός που πιστεύει ότι απλώς ήταν άτυχος στη ζωή του, αλλά πάντα ελπίζει. Όταν η πολιτική και κοινωνική συνείδηση θεωρεί τη βία ως εντελώς απαράδεκτη πράξη, στην ουσία αφοπλίζεται η κοινωνική αντίσταση στο κράτος και στις υπερεθνικές κυρίαρχες οικονομικές δυνάμεις, διότι τέτοια αντίσταση παρατηρείται ως αντίσταση σε ΟΛΟΥΣ τους πολίτες. Ακριβώς γι' αυτό το λόγο η κυβέρνηση της ΝΔ απαγόρευσε την δημοσίευση των τρομοκρατικών προκηρύξεων, αλλά όχι και την δημοσιογραφική κάλυψη των τρομοκρατικών ενεργειών. Ο κόσμος πρέπει να δει τα αποτελέσματα της βίας, αλλά δεν πρέπει να μάθει ποτέ τα αίτια.

Παραμένει όμως η βία. Δεδομένου ότι η πορεία που έχει χαράξει η Νέα Τάξη, θα οδηγήσει στην ψυχική και φυσική καταστροφή, δεν χωράει πλέον η πολιτέλεια των προσωπικών απόψεων και της κουβέντας. Παγκόσμιες τράπεζες, πλανητάρχες και πρόεδροι υπερεθνικών εταιριών δεν συζητάνε - ούτε καν έχουν την δυνατότητα να αντιληφθούν - τις ριζικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν. Όπως και σε όλες τις κοσμοϊστορικές επαναστάσεις όπου ανατράπηκαν συστήματα και ιδέες, και όχι απλώς άλλαξαν καθεστώτα, η βία αναγκαστικά παίζει μεγάλο ρόλο. Αλλά οι καταπιεστικές δυνάμεις σήμερα είναι τόσο απρόσωπες και νεφελώδεις που μπορεί εύκολα να κατανοήσει κανείς την αντίδραση μεμονωμένων ανθρώπων που θα εκφραστούν με βία, είτε με τρομοκρατικές (κοινωνικές), είτε με "εγκληματικές" (ιδιωτικές) ενέργειες. Οι άγνωστοι εναντίον των αγνώστων!

Η μαζική μορφή, όμως, που θα πάρει η βία σε κάποιο μελλοντικό κίνημα παραμένει υποθετικό. Η φύση του παγκοσμίου καπιταλιστικού συστήματος είναι τόσο πλατιά και έχει διαδοθεί τόσο πολύ, που μόνο η Δευτέρα Παρουσία θα μπορούσε να κάνει τη δουλειά σωστά! Πού να τρέχεις στους δρόμους με τα όπλα κάποιο κρύο κυριακάτικο βράδυ, όταν θα μπορούσες να βλέπεις την Κορομηλά στο ANT1! (Εκτός, βέβαια, αν έχεις βίντεο - τότε πας και ρίχνεις βόμβες άνετα, γιατί η αγαπημένη σου εκπομπή γράφεται με το θαυμάσιο σύστημα Automatic Memory Record).

Μήπως όταν λείπει η ψυχή, όταν αυτό το "κενό" γεμίζει με τα ναρκωτικά των ΜΜΕ και τη λογική της ματαιότητας, ο καπιταλισμός πετυχαίνει το σκοπό του; Είναι φοβερό να σκεφθεί κανείς ότι ο καπιταλισμός, παρέχοντας κάθε "ελευθερία" στον άνθρωπο να εκμεταλλεύεται, να φωνάζει, να διαδηλώνει, να γαμεί, να βρίζει, να καταργεί θεούς και ιδέες κτλ. έχει κατορθώσει πλήρως να υποτάξει, να σκλαβώσει και να εξοντώσει, ψυχικά και ηθικά, το ανθρώπινο γένος, τα ζώα και τη φύση, κάτι που δεν είχαν κατορθώσει ποτέ στο παρελθόν πιά αυταρχικά, απόλυτα, και μάλιστα βίαια συστήματα θρησκείας και φιλοσοφίας.

Της ιστορίας της αρέσουν τα παιχνίδια. Εάν σήμερα στήνουμε αγάλματα στους "αρματολούς και κλέφτες" που μας σώσανε από τους Οθωμανούς το 1821 και τους Γερμανούς το 1944, μήπως σε 100 ή 200 χρόνια, στην αμφίβολη περίπτωση που θα σωθεί ο κόσμος από τον καπιταλισμό, θα στήνονται μνημεία στους "αγνώστους τρομοκράτες" του 20ου αιώνα;

Δαυίδ Τέρνερ.

μια ωραία πεταλούδα

*"Μια είναι η Ελλάδα και μια η Μακεδονία
έναν ο Μεγαλέξανδρος και μια η Ιστορία
ότι η Μακεδονία είναι ελληνική
το μαρτυρούν οι τάφοι οι βασιλικοί"*

Κι η πρώτη εγκυράλιος ξεκινά πια από την κούνια. Με χαριτωμένα παιχνιστάσια, σαν το παραπάνω, που μαθαίνουν τα πιτσιρικά στους παιδικούς σταθμούς. Κι εγώ θυμάμαι ότι όταν πήγα να στα νήπια διαπισώσαμε εγώ και η μάνα μου το "μια ωραία πεταλούδα" μας μάθαιναν. Άλλη δουλειά κι γίνεται στο δημοτικό. Τότε είχαμε μεγαλώσει πια και μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε και μόνοι μας... Τώρα όμως; Τι σημασία είναι αυτό που έχουμε, που ακόμη και τα βρέφη πρέπει να χρησιμοποιούνται με κάλλιστα "παιδαγωγικά" φρονήματα και να συμμετέχουν στο μεγάλο παιχνίδι των μεγάλων παραγαλίζοντας βαθυστόχαστα, έντεχνα τετράστιχα για την ελληνικότητα της Μακεδονίας. Και καλά όλα τ' άλλα - είναι και της μόδας τέλος πάντων - , αλλά αυτό το "βασιλικό" στο τέλος με γεμίζει υποψίες και μου θυμίζει τη δασκάλα μου τη βασίλισσα στο δημοτικό, που μας μιλάγε για τον Κωνσταντίνο μας το βασιλάκι και τρέχανε τα σάββατα της και γεμίζανε κι αυτές τα μάτια μας βασιλικές κορώνες και παλάτια κι άστρα όλο...

Ο μπόμεντρεας, όμως, στη διαύγεια και τη σοφή διαίρεση των τρισήμισυ χρόνων του και με την θρασύτητα της σημερινής γενιάς επιχειρεί την εγκυρότερη πολιτική - ιστορική ανάλυση του Μακεδονικού, που άκμασε στα τελευταία δύο χρόνια:

*μια είναι η Ελλάδα και μια η Μακεδονία
έναν ο σκατάς και μια η σκατή
σκατά, σκατά, σκατά, σκατά, σκατά,
σκατά εδώ, σκατά εκεί, σκατά και παρα πέρα...*

και ξεκαρδίζεται στα γέλια.

Υ.Γ. Κι αν κάποιος δεν κατάλαβε πώς η ελληνικότητα της Μακεδονίας αποδεικνύεται από τους βασιλικούς τάφους, σε παράσει από κανέναν παιδικό σταθμό να ρωτήσει τα πιτσιρικά. Για να το λένε κάτι θα ξέρουν. Εγώ για να πω την αλήθεια, ποτέ μου δεν την είχα αμφισβητήσει την ελληνικότητα της Μακεδονίας μας. Τη θεωρούσα αυταπόδεικτη. Όπως την ελληνικότητα της Θεσσαλίας ή της Πελοποννήσου. Κάτι τέτοια επιχειρήματα, όμως, μου φαίνονται ήπλιους στ' αυτά...

ο Μακεδόνας

ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΟΙ ΠΝΙΓΜΟΙ

Στα τέλη του φθινοπώρου του 1990, η τότε κυβέρνηση, με το πρόσημα της αναβάθμισης της παιδείας, φέρνει στη δημοσιότητα ένα πολυνομοσχέδιο (που άνοιγε το δρόμο στα ιδιωτικά σχολεία) και κάποια προεδρικά διατάγματα (που επανέφεραν κανόνες αναχρονιστικούς σχετικούς με την κοσμιότητα της συμπεριφοράς, την εξωτερική εμφάνιση, τις απουσίες). Λογικό επόμενο ήταν οι προθέσεις της κυβέρνησης να συναντήσουν την σθεναρή αντίσταση των μαθητών. Η σύγκρουση που ακολούθησε έπαιξε χαρακτηριστικό ρόλο στην ιστορία του μαθητικού κινήματος που βρέθηκε -ίσως- στην κρίσιμότερη καμπή του.

Οι μαθητές διαμαρτυρόμενοι κατέλαβαν τα σχολεία τους, έφτιαξαν μαθητικά συμβούλια, βγήκαν στο δρόμο και διεκδίκησαν δυναμικά την αυτονομία της ύπαρξής τους μέσα στα σχολεία. Παράλληλα έστησαν διάφορα γεγονότα (συναυλίες, πάρτυ, προβολές), πλαισιώνοντας έτσι τον αγώνα τους με στοιχεία της καθημερινότητάς τους. Υστερα από δύο μήνες καταλήψεων -πανελλαδικής εμβέλειας- η κυβέρνηση αναδιπλώνεται και αποσύρει το νομοσχέδιο και τα προεδρικά διατάγματα, εκφράζοντας όμως τις επιφυλάξεις της για το μέλλον...

Η γενική εντύπωση που επικράτησε στην ελληνική κοινωνία ήταν -και είναι προφανώς- ότι οι μαθητικές καταλήψεις πέτυχαν το στόχο τους κι αυτή η αντίληψη επικρατεί και στους μαθητές. Αν όμως εξεταστούν τα γεγονότα κάπως βαθύτερα, τότε θα διαπιστωθεί ότι η γενική κίνηση απέτυχε, παρότι κέρδισε σε κάποια επιμέρους σημεία. Αυτό, γιατί τον λόγο για τον οποίο οι μαθητές αντέδρασαν -που δεν ήταν η απειλή των δικαιωμάτων τους, αλλά η απέχθειά τους για το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα- δεν κατάφεραν να τον εκφράσουν προς την κοινωνία, δεν κατάφεραν να αρθρώσουν ουσιαστικά αιτήματα με βάση την αλλαγή του εκπαιδευτικού

συστήματος, ενός συστήματος που διδάσκει στους μαθητές τον ατομισμό, την πειθαρχία, τον ανταγωνισμό, την υπακοή, στοιχεία που αποτελούν πρόγευση για το τι θα ακολουθήσει το τέλος της εφηβείας. Η αδράνεια (ή ανικανότητα;) των μαθητών, να τονίσουν το κεντρικό σημείο του αγώνα τους, τον αποδυνάμωσε, έδωσε την εντύπωση ότι οι μαθητές διεκδικούσαν μόνο την απόσυρση του νομοσχεδίου και των διαταγμάτων.

Αυτή η απέχθεια, που δεν έφτασε στα αισθητήρια της κοινωνίας, μπορεί να μην ήταν ικανή να αλλάξει ριζικά τις δομές του συστήματος, θα δημιουργούσε όμως (έντονας;) αμφιβολίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα της "παιδείας" τους. Η διάχυτη εντύπωση ότι οι μαθητές είναι ικανοποιημένοι από το εκπαιδευτικό σύστημα (παρότι κάποιος που θα πρόσεχε τα συνθήματα στους τοίχους και τα σπασμένα τζάμια καλύτερα, θα 'χε διαφορετική εντύπωση), περιόρισε

τον αγώνα των μαθητών ως ένα ακόμη κομμάτι του "αντιπολιτευτικού κινήματος". Έτσι η κυβέρνηση με μια κίνηση τακτικής, υποχώρησε, ανέστειλε τις προθέσεις της, ενώ η παραίτηση του υπουργού λειτούργησε ως ένας ακόμη κυματοθραύστης των αντιδράσεων.

Περνώντας τώρα στην κριτική ορισμένων επιμέρους σημείων των γεγονότων, πρέπει να παρατηρηθεί ότι σε κάποια από αυτά οι μαθητές όχι μόνο κυριάρχησαν, αλλά ανέτρεψαν και κάποιους αρνητικούς συσχετισμούς που προσπάθησε η κυβέρνηση να διαμορφώσει. Βρισκόμενοι ίσως για πρώτη φορά έξω από τα στενά οικογενειακά όρια, δημιούργησαν συλλογικότητες, σπάζοντας (στιγμιαία) "τα αόρατα δεσμά" που περιβάλλουν τα άτομα από τη στιγμή της γεννήσεώς τους και πέρα. Η "προσωρινή χαλάρωση" των αξιών οδηγεί την κυβέρνηση στην επιστράτευση ενός γνωστού χαρτιού, "των ηθικών στοιχείων" της κοινωνίας μας, που "αγανακτισμένα" αποφάσισαν να αναλάβουν δράση... Οι γνωστοί παρακρατικοί, οι αγανακτισμένοι πολίτες, γονείς, κλπ. με την προσθήκη των ΜΑΤ ήταν η νέα πρακτική με την οποία η εξουσία δοκίμασε να ανακόψει την ορμή των μαθητών. Δημιουργήθηκαν εντάσεις, κλίμα φοβίας, απειλήθηκαν βίαιες ανακαταλήψεις. Τα γεγονότα του Δεκέμβρη έξω από το υπουργείο, η δολοφονία του Τεμπονέρα, οι συγκρούσεις στις 10 και 11 Γενάρη λειτούργησαν θεαματικά υπέρ των μαθητών. Μάλιστα, τη χρονική στιγμή που συνέβησαν τα παραπάνω γεγονότα, το μαθητικό κίνημα βρισκόταν σε ύφεση και προφανώς η "επέμβαση" των παρακρατικών το βοήθησε να ανακάμψει. Οι δύο απανωτές μέρες συγκρούσεων μάλιστα, ανέδειξαν το μαθητικό κίνημα στο πιο μαζικό και δυναμικό ταυτόχρονα, μεταπολιτευτικό κίνημα. Παράλληλα, κατά την διάρκεια των καταλήψεων αρνήθηκαν το σπόνσοριγγ των κομμάτων, αναδεικνύοντας έτσι την συνολική τους απέχθεια

στους κινούντες τα νήματα της εξουσίας... Ένας συσχετισμός που δεν μπόρεσαν οι μαθητές να ανατρέψουν ήταν η εξάρτησή τους από τα ΜΜΕ. Έτσι, ο πρωταγωνιστικός ρόλος που είχαν οι μαθητές τους δύο πρώτους μήνες των καταλήψεων μετατράπηκε σε ρόλο κομπάρσου, ύστερα από τα γεγονότα στον Κόλπο. Το ότι δεν μπόρεσαν να ανεξαρτητοποιηθούν από τα ΜΜΕ και -φυσικά- να ανταγωνιστούν έναν υποψήφιο τρίτο παγκόσμιο πόλεμο, σε συνδυασμό με το κλίμα ικανοποίησης που δημι-

ουργήθηκε, έπειτα από την αναδίπλωση της κυβέρνησης και το ότι δεν επικέντρωσαν το βάρος του αγώνα τους ενάντια στο υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα -που ήταν και το βασικό λάθος- ήταν και η ταφόπλακα της πρώτης χρονιάς των μαθητικών καταλήψεων.

Την επόμενη χρονιά, οι μαθητές, έχοντας ακόμη νωπές τις αναμνήσεις της προηγούμενης, καταλαμβάνουν τα σχολεία παίρνοντας σαν αφορμή κάποιες κινήσεις-ανακοινώσεις-δη-

μοσιεύματα, που εμφάνιζαν το υπουργείο παιδείας έτοιμο να προχωρήσει στην ιδιωτικοποίηση της παιδείας-αυτή η κίνηση έγινε από την κυβέρνηση με στόχο να γίνει καταγραφή των αντιδράσεων - όχι τόσο των μαθητών αλλά κυρίως της υπόλοιπης κοινωνίας. Κι ενώ δεν ήταν ακόμη ώριμες οι συνθήκες και τα αιτήματα των μαθητών δεν θα είχαν ανταπόκριση στο κοινωνικό σύνολο, ξεκινάει η δεύτερη χρονιά των μαθητικών καταλήψεων με βασικό αίτημα την εξασφάλιση από μέρους της κυβέρνησης, ότι δεν θα αλλάξει ο δημόσιος

χαρακτήρας της εκπαίδευσης. Δημιουργήθηκε αρνητικό κλίμα - ακόμη και οι γονείς και οι καθηγητές ήταν αδιάφοροι, αν όχι ενάντιοι και

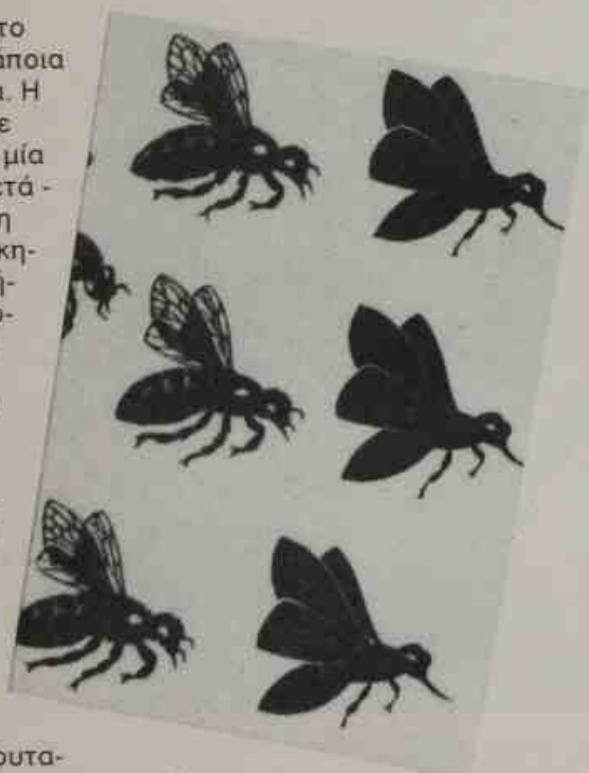
σ' αυτή την κατάσταση βρίσκει πάτημα η κυβέρνηση και παίρνει εκδίκηση για τα "δεινά" της προηγούμενης

χρονιάς: κατά την διάρκεια πορείας των μαθητών

τα MAT επιτίθενται και κυνηγούν τους διαδηλωτές προς το Πολυτεχνείο. Αυτή η ενέργεια "φωτογράφησε" την διάθεση της αστυνομίας να ωθήσει τους διαδηλωτές σε κατάληψη του ιδρύματος, έχοντας

προφανώς στο μυαλό της κάποια προβοκάτσια. Η νύχτα κύλησε ήρεμα, αλλά μία εβδομάδα μετά - στην επόμενη πορεία- το σκηνικό επαναλήφθηκε και αργά το βράδυ και ενώ οι κυνηγημένοι διαδηλωτές βρίσκονται αποκλεισμένοι από MAT και φασίστες, μια "αγνώστου αιτίας" πυρκαγιά καίει το κτίριο της πρυτανείας. Ο πρύτανης υπογράφει την αναστολή-καταπάτηση του ασύλου και οι ματατζήδες πίνουν τον πρωινό τους καφέ στο προαύλιο του Πολυτεχνείου. Με την καταπάτηση του ασύλου, η κυβέρνηση σκοράρει σε δύο ταμπλό: καταφέρνει και σπάει -έστω και προσωρινά- το άσυλο και παράλληλα οριοθετεί το τέλος της δεύτερης χρονιάς καταλήψεων.

Την επόμενη χρονιά το υπουργείο παιδείας ανακοινώνει την

ίδρυση των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης. Η απάντηση ήταν πάλι κατάληψη και αγώνας με μοναδικό αίτημα την αναστολή λειτουργίας των ΙΕΚ. Μια κίνηση που -λόγω των γεγονότων των προηγούμενων χρόνων- δεν είχε καμμία απολύτως απήχηση στην κοινωνία, που, κορεσμένη από την επανάληψη του σκηνικού αδιαφόρησε. Παρόλα αυτά, οι μαθητές αντί να αναζητήσουν νέους τρόπους δράσης και παρέμβασης, επιμένουν στο στείο (για την συγκεκριμένη περίπτωση) τρόπο της κατάληψης. Η κατάληψη γίνεται αυτοσκοπός και ναί μεν είναι ωραίο να διαχειρίζεσαι και να διαμορφώνεις ένα κτίριο όπως θέλεις, αλλά ένα τέτοιο επιχείρημα δεν είναι ικανό ως εξήγηση στην υπόλοιπη κοινωνία, η οποία είναι εξ αντικειμένου ισχυρότερη, άρα και ικανή να σε επαναφέρει στα δικά της όρια. Πόσο μάλλον όταν αυτό που έγινε ήταν "μετοίκηση" και όχι κατάληψη, γιατί για να πραγματοποιηθεί η τελευταία, χρειάζεται μία έστω στοιχειώδους μορφής οργάνωση, πράγμα που έλειπε από την τρίτη χρονιά καταλήψεων.

Η επόμενη σχολική περίοδος ξεκίνησε, και ήδη υπάρχει μία πρώτη εικόνα της κατάστασης που διαμορφώνεται. Η αλλαγή της κυβέρνησης, μάλλον θα επηρεάσει την κατάσταση αρνητικά, αφού η κοινωνία παγιδευμένη στο γενικότερο πλαίσιο συναίνεσης, αδρανεί, αναμένει και ελπίζει (χα!) για κάτι καλύτερο... Τα Ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, μετά την πειραματική λειτουργία του προηγούμενου έτους (όπου έντεχνα απαλείφθηκε το συνθετικό ιδιωτικά), λειτουργούν ως κατοχυρωμένα ιδρύματα και οι μαθητές δεν δείχνουν να έχουν την όρεξη ή την ικανότητα να αντιδράσουν. Όπως φυσικά, δεν αντιδρούν στην εφαρμογή της εφτάωρης διδακτικής ημέρας στα γυμνάσια ή στην αστυνόμευση των χώρων διδασκαλίας (με πρόσχημα την οδική ασφάλεια και την διακίνηση ναρκωτικών). Η νεολαία ακολουθώντας τη σύγχρονη κοινωνική αντίληψη που θέλει το άτομο να αδιαφορεί για το περιβάλλον (το κοινωνικό), ασχολείται μόνο μ' αυτά που την αφορούν. Η άγρια νεολαία (με δείγματα χουλιγκανισμού) γίνεται η νεολαία της ύλης, της αδιαφορίας, του γανγκ και της "πόρτας"...

Βρισκόμαστε, λοιπόν, μπροστά στη δημιουργία ενός καινούργιου status όπου ο συμβιβασμός με το σύστημα γίνεται κατά την διάρκεια της εφηβείας και όχι ύστερα από τον στρατό ή στην ηλικία των 25-30 ; Οι συνθήκες για αυτήν την απάντηση δεν έχουν ακόμη ωριμάσει, σίγουρα όμως δεν είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι δεν υπάρχει κάποια κίνηση ανατροπής του σκηνικού. Το μαθητικό κίνημα πρέπει να απαντήσει, να αναδιοργανωθεί πάνω σε νέες βάσεις και στηριζόμενο στις αιχμές που η εξουσία προτάσει, να διεκδικήσει δυναμικά την αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος. Αναφέρεται η λέξη αλλαγή και όχι ανατροπή, γιατί ο σκοπός για να πετύχει πρέπει να τεθεί πάνω σε ρεαλιστική βάση. Ένα αντισχολείο είναι σίγουρα το ιδανικό, είναι όμως απίθανο να δημιουργηθεί υπό τις παρούσες κοινωνικές συνθήκες. Πρέπει οι μαθητές να αντιταχθούν απέναντι σε ένα πλαίσιο υπάρχοντων κανόνων: Η διδακτέα ύλη, το ζήτημα των εξετάσεων και της βαθμολογίας, τα δεκαπενταμελή μαθητικά συμβούλια, η σχέση καθηγητή-μαθητή είναι κάποια σημεία που μπορούν να καταγγείλουν και με βάση αυτά να αναπτύξουν την επιχειρηματολογία τους. Με την προσθήκη στα παραπάνω, αναφορών σχετικά με την εργασία, το στρατό, το ρατσισμό, το πλαίσιο των διεκδικήσεων αποκτά κοινωνική βάση και μετατρέπεται έναν απλό μαθητικό αγώνα σε αγώνα για καλύτερες συνθήκες ζωής, για αλλαγή των συσχετισμών στην κοινωνία...

Χρηστος Σιέρρας

DON'T BELIEVE THE HYPE

Κλασική φάτσα ιδιαίτερης. Στις εξήμιση το πρωί μας έπαιρνε το πουλμαν της εταιρείας από το σταθμό του ηλεκτρικού στη Ν.Ιωνία και το πρόσωπο της ήταν ήδη έντονα βαμμένο, το μαλλί στεκόταν ψηλά, ενώ τα " πιο άσπρα απ' το λευκό" ρούχα της, θα πρέπει να ήταν ανιζάντλητα.

Ίσως ήταν η μόνη χρωματιστή φάτσα σ' ένα ντυσάμενο σταθμό, εξήμιση το πρωί. Δεν ήταν γραμματέας όμως. Στο λογιστήριο δούλευε. Η κακομοίρα, δεν είχε αυτοκίνητο ακόμη. Κι αναγκαζόταν να έρχεται στη δουλειά με το πουλμανάκι με τους εργατές. Οι αποθήκες ήταν δίαλα στο λογιστήριο, κάπου στην Εθνική.

Εχουν περάσει κιόλας έξι χρόνια. Βέβαια, ήταν υποχρεωμένη να τρώει στη μάπα κάθε μέρα τους χαμάληδες της εταιρείας, της εταιρείας μας, -παραγγελιοδόχους τους έγραφε η μισθοδοσία-ευτυχώς όμως δεν ήταν υποχρεωμένη να τους μιλάει.

Μίλαγε με τις άλλες "βαμμένες" και με τον αρχιλογιστή.

Ήταν υπάλληλος στο λογιστήριο κι έτσι έπαιρνε λιγότερα φράγκα από τους "παραγγελιοδόχους".

Αλλά ήταν " πιο λευκή απ' το λευκό" κι είχε προοπτικές.

Η Κάρεν Γκολντ είχε κάνει όλα όσα της είχαν πει οι γονείς της να κάνει για να ανακτήσει τη μεσοαστική ταξική θέση που είχαν γνωρίσει κι είχαν χάσει...

" Δε θέλεις να μείνεις εδώ στο Πύκκηποι για όλη την υπόλοιπη ζωή σου, έτσι;" της ε'ιπε η μητέρα της όταν μπήκε στο Γυμνάσιο. Και βέβαια δεν ήθελε!

...Μελέτησε σκληρά, Κάρεν, έλεγε στην κόρη της. Ο μόνος τρόπος να ξεφύγεις από 'δω, είναι η υποτροφία...

...Εσφιξε λοιπόν τα δόντια της, βούλωσε τη μύτη της, άκουσε τις σοφές συμβουλές των γονιών της και των συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού και πέρασε καταϊδρωμένη τα τέσσερα χρόνια για ένα πτυχίο στα κομπιούτερ με ειδικότητα στην επεξεργασία κειμένων, τις εκτυπώσεις, την αποθήκευση και την ανάκτηση δεδομένων και τη βιβλιοθηκονομία... ελπίζοντας να πιάσει μια δουλειά καταχώρησης σε κάτι σχετικό με τις εκδόσεις, απ' όπου μπορούσε να ελπίζει να χωθεί στη χώρα των δικαιοκτιών.

Αυτό που κατάφερε να βρει μετά την αποφοίτηση της, τρεις μήνες πήγαινε έλα από το Τζέρσεϊ για ν' ανεβοκατεβαίνει τα πεζοδρόμια κι ένα σαββατοκύριακο στο κρεβάτι με τον αρμόδιο υπάλληλο προσλήψεων, ήταν μια δουλειά των 4500 δολλαρίων το μήνα να μεταφράζει προδιαγραφές ρούχων σε ενταλές για ρομπότ παραγωγής σ' ένα άθλιο εργοστάσιο πουκαμισών της 31ης Οδού. Ήταν πράγματι απαίσιια δουλειά και μετά τις κρατήσεις το καθαρό που της έμενε ήταν κάπου 3300 δολάρια το μήνα, αλλά θα μπορούσε να ήταν και χειρότερα.

Σ πουδάστε computers στην ΚΟΡΕΛΚΟ, απουδάστε τα μέλλον.

Κάντε καριέρα στο πιο δυναμικό, στο πιο συναρπαστικό επάγγελμα, τη ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ.

Τέλειωσε τη σχολή παιδάκι μου να σε βάλουμε σε μια τροπέζα.

Θα σε βάλω στην Ολυμπιακή, μισθός βρέξει χιονίσει, δε θα ιδρώσεις μέχρι τη σύνταξη.

Μαμά, μου την πέφτει ο προϊστάμενος, τι να κάνω?

Θ' ανοίξω ένα μαγαζάκι, να μην έχω κανέναν πάνω από το κεφάλι μου.

Τα παιδιά φεύγουν από το σπίτι τους μόνο γαμπροί. Πολυτεχνίτης κι ερημοσπίτης.

Επιτέλους! Το τέλος της ησυχίας είναι ευπρόσδεκτο σκόνη κι αν το προκάλεσε η επίθεση του αντιπάλου.

Οι ιδιωτικοποιήσεις και η αναδιάρθρωση, το συνεχές ωρράριο και η ανεργία, το "ευέλικτο" εργατικό δυναμικό και η ανασφάλεια, όλα τα επιμέρους στοιχεία της επίθεσης κατά των εργαζομένων, έρχονται να δικαιώσουν τους εχθρούς της μισθωτής εργασίας.

Σε όλη την Ευρώπη, δεκάδες χιλιάδες "πιστοί" της αξιοπρεπούς κατανάλωσης και του όνειρου της σύνταξης, καλούνται να προσαρμοστούν βίαια και ξαφνικά, στον τρόπο ζωής των χειρότερων παιδιών τους.

Δημόσιοι υπάλληλοι, σίγαυροι για το γάμο των "παιδιών", υπάλληλοι αεροπορικών εταιρειών, περήφανοι για το ανώτερο επίπεδο κατανάλωσης τους,

αξιοπρεπείς εργατές που η "εταιρεία τους" τους χάριζε την ηδονή του καινούριου αυτοκινήτου, γιατί "εμείς δεν είμαστε τεμπέληδες, ρε",

κι ακόμη, "λευκά κολλάρα" που συχνάζαν στην όπερα και στις επιδείξεις μόδας, γιατί "άρπαξαν την ευκαιρία",

μάστορες, που "η τέχνη τους, τους έκανε ανθρώπους",

δαιμόνιοι επιχειρηματίες με δυο - τρεις υπαλλήλους, αναγκάζονται να βουτηξουν στα βαθιά, αν και ορεισίβιοι αυτοί. Και είναι πολύ βαθιά,

ωκεανός, το σάλτο -ή η σπρωξια μάλλον- από τη λογική "μια δουλίσσα βρήκαμε" στον άνθρωπο για όλες τις δουλειές. Ενωθες βολκάνιος βασιλιάς βλέποντας τους αλβανούς ή ευρω-πέος πρίγκιπας μπροστά στους αφρικανούς μετανάστες. Κι από δήμαρχος, κλητήρας

Τέτοια αγνωμοσύνη! Οι κύριοι διευθυντές, οι αξιότιμοι κύριοι προσωπάρχες, οι εντιμότατοι κύριοι γενικοί, ουδόλως εξετίμησαν την απεργιοφοβία των πτωχών πύλην τιμίων υπαλλήλων τους, την ανιδιαιτελή προσφορά επί μακρού χρονικού διαστήματος, τον αγώνα μας για το κόμμα, την εργατικότητα και την προσήλωση στην εταιρεία που όλοι μαζί στήσαμε, τη ραχοκοκαλιά της οικονομικής ζωής του τόπου, τους οικογενειάρχες.

Οι προσωπικές όμως χάθηκαν. Η μηχανοργάνωση του λογιστηρίου επέφερε μια αναδιάρθρωση, αναπόφευκτα, του προσωπικού. Εκτιρούμε πολύ την προσφορά σας και σας ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία στη νέα σας εργασία.

Τέτοιο θάρσιμο!

Κι έφεινε μόνη με τις μογιές, χωρίς αυτοκίνητο και την πιστωτική κάρτα να τρέχει. Κι ανέναντρη.

Βέβαια, και σε μένα δήλωσαν κάποια στιγμή ότι "η συνεργασία μας λήγει". Αλλά εγώ, μία ηγγαίνα μία δεν πήγαινα. Α, και δεν χαρογελούσα, είναι.

...Δεν ήταν ο Μπίλ που έχασε τη δουλειά του. Την έχασε εκείνη.

Κάποιος μαλάκας είχε φτιάξει ένα πρόγραμμα που μεταφράζε απλά σχέδια σε κώδικα για ρομπότ παραγωγής ρούχων. Της είπαν όλη την ιστορία στο εργοστάσιο πουκαμισών τη μέρα που την απέλυσαν. Εβαζες σχέδια σ' έναν οπτικό αναγνώστη, έβαζες ένα τσιπ για πουκάμισο στο κομπιούτερ σου, όριζες τα μεγέθη και τις ποσότητες κι από την άλλη έβγαιναν διακέτες που κι ένας ηλίθιος μπορούσε να τις βάλει στο ρομπότ παραγωγής...

...καταργώντας το μισθό της Κάρεν θα είχαν απόσβεση του καινούριου συστήματος σε λιγότερο από τρεις μήνες...

"Τίποτα το προσωπικό, παιδί μου, απλώς πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τα πάντα για να μείνουμε μισό βήμα μπροστά απ' τους "Κινέζους"..."

...Είχε δουλέψει τόσο σκληρά στο Γυμνάσιο, είχε υπομείνει 4 χρόνια μαθήματα που σχαινόταν στο Κολέγιο, είχε σπρώξει drugs, είχε πηδηχτεί και μ' ένα χοντρομαλάκα ακόμη, για να βρει τη δουλειά στο εργοστάσιο των πουκαμισών. Ήταν φιλότιμη, αφοσιωμένη, δραστήρια και δούλευε σκληρά...

...Είχε κάνει όλα όσα έπρεπε να κάνει, σωστά, και τώρα όλα της είχαν βγει λάθος...

Τίποτα το προσωπικό! Απλά, ποντάρατε σε ψόφιο άλογο. Ένα αυτοκίνητο, μια αύξηση, έγχρωμη T.V., τα μωρά του Antenna, σας έψησαν.

Καθίστε πάνω, κύριοι!

Δεχτήκατε σαν βιολογικό νόμο, πως πάνω απ' όλα είναι η δουλειά.

Οι πρώτοι διδάξαντες σ' αυτό, τα αφεντικά (μας),

ανέλαβαν να βάλουν τάξη -τη δικιά τους- στον κοινό -όπως νομίζατε- λογαριασμό. Μόνο που από το 1800, η τάξη αυτή σημαίνει συμπίεση του κόστους παραγωγής ή σε απλά ελληνικά, απολύσεις, μειώσεις μισθών, μηχανήματα αντί ανθρώπων -έρεεις, δεν απεργούν, δεν αρρωσταίνουν, δεν κολλάνε ένσημα και δε σκέφτονται-απανεκκρωση όχι μόνο εργασιασίων αλλά κλάδων ολόκληρων. Είναι σαν την τηλεόραση. Σε απολύουν, λυπούνται που χάσατε και σου λένε "γιατί εσείς μας το ζητήσατε".

Δείτε κατανόηση. Πάνω απ' όλα η δουλειά.

Τώρα, είστε αναγκασμένοι απ' αυτούς που είχατε σαν πρότυπα, να ανακαλύψετε τη ζωή αυτών που είχατε για ντροπή. Μέχρι και πέτρες στην οστουνομία ρίχνετε!

Αυτό όμως είναι το λιγότερο που έχετε να κάνετε. Διδαχτείτε. Διασκεδάστε το. Ρωτήσατε τους "παράξενους" της διπλανής πόρτας. Τον πισορικά με το λοφίο που κολλάει αφίσες. Πέρυσι σας έδεχνε πώς να πετάτε τα δακρυγόνα πίσω. Έχετε καιρό μπροστά σας να σας μάθει τα πιο δύσκολα: Πώς να τα βγάξεις πέρα χωρίς να φτύνεις τον καθρέφτη. Γιατί δε θέλει αυτοκίνητο. Γιατί δεν παντρεύεται. Γιατί δεν ψηφίζει. Πώς μπαίνεις σ' αδειο σπύ. Τι είναι υπόγειο δίκτυο. Πώς βγάξεις περιοδικό. Τι σημαίνει παρέα. Τι σημαίνει συγγενείς, MAZDA, φούμνος μικροκυμάτων, εξοχικό, face control, σκι στον Παρνασσό και σκι στην Πατησίων....

Μια εποχή τέλειωσε, μια άλλη αρχίζει.

Όποιος δεν προσαρμόζεται, σβήνει.

Όποιος δεν ψάξει τη φυλή του, θα τον πάρουν οι Ισπανοί.

Όποιος θα καθαρίσει μόνος του... όνειρα γλυκά.

πιστωτική κάρτα ή δανεικά από φίλους (δηλ. δανεικά από την τράπεζα) interamerican ή παρέα καριέρα ή αλληλεγγύη τσάτσος ή μουρλαμένος ευσυνείδητος ή ταραχοποιος τηλεόραση ή graffiti

το κείμενο με πλάγια γράμματα είναι από "τη μηχανή του rock or roll" του νορμαν οσπιναντ, εκδ. απόπειρα

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Η έκθεση στα και η κατανάλωση των "προϊόντων" των media έχει γίνει αναπόσπαστο κομμάτι στην καθημερινή ζωή της πλειοψηφίας των λαών στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές κοινωνίες, απασχολώντας ένα σημαντικό μέρος του ελεύθερου χρόνου και παρέχοντας -σ' ένα σημαντικό βαθμό- μια εικόνα της κοινωνικής πραγματικότητας. Τα media παίζουν κεντρικό ρόλο στην παροχή ιδεών και εικόνων, τις οποίες χρησιμοποιούν οι άνθρωποι για να ερμηνεύσουν και να καταλάβουν ένα μεγάλο μέρος από τις καθημερινές εμπειρίες, και ως τέτοια τα ΜΜΕ αποτελούν εν δυνάμει στρατηγικές προπαγανδιστικές εταιρείες.

Η τηλεόραση αντιπροσωπεύει το πιο βασικό και διαβρωτικό μαζικό μέσο σήμερα, όντας μια πηγή πληροφοριών και ιδεών που, γενικά, θεωρούνται εξουσιαστικές και αξιόπιστες. Οι ειδήσεις δε συμβαίνουν απλώς - μάλλον είναι το αποτέλεσμα μιας κοινωνικής πορείας με μια δεδομένη ιεράρχηση. Αυτή η κοινωνική πορεία αποτελείται από έναν αριθμό συγκεκριμένων δημοσιογραφικών πρακτικών που ενσωματώνουν (συνήθως μόνο σιωπηρά) σημαντικές υποθέσεις για το "τι είναι" και "πώς δουλεύει".

Μια τέτοια βασική υπόθεση είναι η συναινετική φύση της κοινωνίας -η πορεία αξιολόγησης, δίνει κοινωνική σημασία στα γεγονότα, και την ίδια στιγμή προϋποθέτει και βοηθά στη δόμηση της κοινωνίας σαν μια συνείδηση.

Υπάρχουμε σαν μέλη μιας κοινωνίας γιατί, υποτίθεται, μοιραζόμαστε ένα κοινό απόθεμα πολιτιστικής γνώσης με τους άλλους -άντρες και γυναίκες -έχουμε πρόσβαση στους ίδιους "επεξηγηματικούς χάρτες". Δεν είμαστε μόνο ικανοί να χρησιμοποιήσουμε αυτούς τους επεξηγηματικούς χάρτες για να καταλάβουμε τα γεγονότα, αλλά μοιραζόμαστε βασικά ενδιαφέροντα, αξίες και ανησυχίες, που αυτοί οι χάρτες ενσωματώνουν κι αντικατοπτρίζουν.

Επειδή υπάρχουμε στην ίδια κοινωνία και ανήκουμε χοντρικά στην ίδια κουλτούρα, υποτίθεται ότι υπάρχει, βασικά, μια προοπτική απέναντι στα γεγονότα -που προϋποθέτει αυτό που ο Talcott Parsons θα ονόμαζε "κεντρικό σύστημα αξιών". Αυτή η άποψη αρνείται οποιαδήποτε δομική διαφορά ανάμεσα στις διαφορετικές ομάδες ή τάξεις στην κοινωνία.

Αυτή η συναινετική άποψη έχει σημαντικές πολιτικές συνέπειες, όταν γίνεται η δεδομένη βάση της επικοινωνίας. Περιέχει την υπόθεση ότι όλοι έχουμε το ίδιο μερίδιο εξουσίας στην κοινωνία. Αυτή είναι η ουσία της ιδέας της πολιτικής συναίνεσης. Συναινετικές απόψεις για την κοινωνία, την παρουσιάζουν σαν να μην υπάρχουν βασικές πολιτιστικές ή οικονομικές διαφορές, βασικές συγκρούσεις ενδιαφερόντων ανάμεσα στις τάξεις ή τις ομάδες. Οποιοσδήποτε αντιρρήσεις υπάρχουν, υποτίθεται ότι υπάρχει και το νομιμοποιημένο και θεσμοθετημένο μέσο για να τις εκφράσει και να τις συμβιβάσει. Η "ελεύθερη αγορά" στις απόψεις και στα ΜΜΕ υποτίθεται ότι εγγυάται το συμβιβασμό των πολιτιστικών διαφοροποιήσεων ανάμεσα στη μια ομάδα και την άλλη. Οι πολιτικοί θεσμοί -κοινοβούλιο κ.λ.π.- υποτίθεται ότι εγγυώνται την ίση πρόσβαση όλων των ομάδων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η ανάπτυξη της "καταναλωτικής κοινωνίας" υποτίθεται ότι έχει δημιουργήσει τις οικονομικές συνθήκες ώστε όλοι να έχουν συμφέροντα στη δημιουργία και στη διανομή του πλούτου.

Η μάχη για την ιδεολογική ηγεμονία δε διεξάγεται μόνο μέσα από την "κατασκευή ειδήσεων". Υπάρχουν πολλοί άλλοι τρόποι με τους οποίους η "κυριαρχούμενη τάξη" πείθεται ν' αποδεχτεί το υπάρχον καθεστώς (status quo). Αυτό μπορεί να ονομασθεί η "πορεία της νομιμοποίησης". Η καπιταλιστική τάξη προσπαθεί να πείσει την κοινωνία, ν' αποδεχτεί όχι μόνο την πολιτική που υποστηρίζει αλλά και τα ήθη, τις αξίες και τους στόχους που είναι δικό της, "τον τρόπο ζωής που είναι

η ουσία της ύπαρξής της". Ένας τρόπος που γίνεται αυτό που είναι, με την εμπορική διαφήμιση.

Με τις διαφημίσεις, οι καπιταλιστικές εταιρείες μπορούν να προωθήσουν όχι μόνο "τα δικά τους" προϊόντα αλλά και το "απόδεκτό" πρόσωπό του καπιταλισμού. Τα σύνορα ανάμεσα σ' αυτό και στην απευθείας πολιτική διαφήμιση είναι, συχνά, σχετικά δύσκολο να διαχωρι

στούν. Μέσω της διαφήμισης, ιδιωτικές επιχειρήσεις-γίγαντες και οι μεγαλύτερες τράπεζες και εταιρείες πετρελαίου προωθούν την άποψη ότι η βασική τους ανησυχία είναι η εξυπηρέτηση του κοινού και η ευημερία της κοινότητας. Τα κέρδη είναι μια δευτερεύουσα σκέψη και παρουσιάζονται κυρίως σαν ένα μέσο παροχής βελτιωμένων υπηρεσιών. Η εικόνα της εταιρείας και των προϊόντων της γίνεται ακόμη καλύτερη από τη συσχέτιση της στις διαφημίσεις με κοινωνικά αποδεκτές αξίες και νόρμες, όπως "ακεραιότητα, εμπιστοσύνη, ασφάλεια, οικογενειακή αγάπη, παιδική αθωότητα, κοινωνικότητα, κ.λ.π."

Το βασικό σημείο εδώ είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος της διαφήμισης αφιερώνεται στη δημιουργία αναγκών, που η ικανοποίησή τους είναι τελείως άσχετη κι ασυμβίβαστη με την ικανοποίηση των αληθινών και επείγοντων ανθρώπινων αναγκών, οι οποίες παραμένουν, σε μεγάλο βαθμό ή ολοκληρωτικά, ανικανοποίητες, γιατί δεν περιλαμβάνονται στα ενδιαφέροντα των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Αυτό είναι απλώς, ακόμη μια εκδήλωση ενός θεμελιακά παράλογου συστήματος που είναι ικανό να επιβάλλει τον παραλογισμό του στις κοινωνίες στις οποίες αναπτύσσεται. Μέσω της διαφήμισης οι εταιρείες μπορούν να προπαγανδίσουν ελεύθερα μια

ηθική, σύμφωνα με την οποία, η ιδιοκτησία παρουσιάζεται σαν ο κύριος, αν όχι ο μόνος, δρόμος προς την ολοκλήρωση, στον οποίο επομένως, η "ευτυχία" και η "επιτυχία" ορίζονται σύμφωνα με την ιδιοκτησία, οπότε ο ανταγωνισμός για την απόκτηση αγαθών, και άρα για την "ευτυχία" και την "επιτυχία", αντιμετωπίζεται σαν, ή υποτίθεται ότι είναι, ένας πρωταρχικός νόμος της ζωής. Και στο δρόμο αυτό οποιαδήποτε συντονισμένη και λογική πράξη για τις ανθρώπινες ανάγκες είναι -στην καλύτερη περίπτωση- κάτι το άσχετο.

Σα συμπέρασμα, -το θέμα μπορεί να τεθεί σχετικά απλά: σποδήποτε άλλο και αν θέλει να πετύχει αυτή η τεράστια παραγωγή των media, σκοπεύει επίσης να παρεμποδίζει τις εξελίξεις μιας εναλλακτικής συνειδητότητας της εργατικής τάξης και να περιορίσει -όσο το δυνατό περισσότερο- οποιοσδήποτε σκέψεις για μια ριζοσπαστική εναλλακτική απάντηση στον καπιταλισμό. Υπάρχουν στέλνιμοι τρόποι με τους οποίους αποπειράται κάτι τέτοιο, και ο βαθμός επιτυχίας διαφέρει σημαντικά από χώρα σε χώρα, και από τη μια ιστορική εποχή στην άλλη -υπάρχουν διαφορετικές επιδράσεις στον εργασιακό χώρο. Αλλά γεγονός παραμένει ότι "η τάξη που

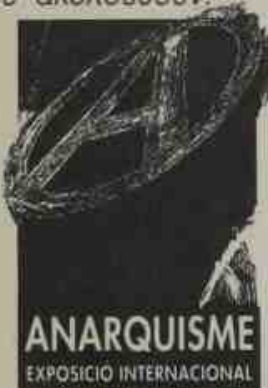
"Η τάξη που έχει
το μέσο της υλικής παραγωγής στη διάθεση της,
ελέγχει και το μέσο της πνευματικής παραγωγής"
Κ.ΜΑΡΞ
"Η Γερμανική Ιδεολογία"

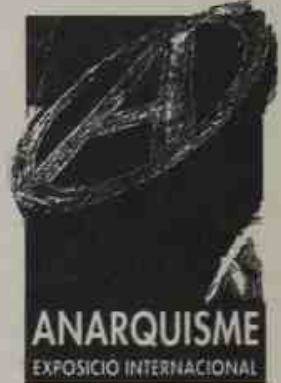
έχει τα μέσα παραγωγής στη διάθεση της" έχει πράγματι "την ίδια στιγμή τον έλεγχο των μέσων της πνευματικής παραγωγής" και προσπαθεί να το χρησιμοποιήσει για να μειώσει τις αντιδράσεις ενάντια στην εγκαθιδρυμένη τάξη. Αυτό δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι το κράτος σχεδόν σ' όλες τις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες έχει ένα μέρος από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση (η ιδέα είναι ότι το κράτος είναι ένας ουδέτερος παρατηρητής ανάμεσα στις διαφορετικές ιδεολογικές προοπτικές). Ο σκοπός είναι ο ίδιος. Δεν υπάρχει τίποτα το αξιοπερίεργο σ' όλα αυτά -το μόνο περίεργο είναι ότι η πραγματικότητα αυτού του θέματος θα 'πρεπε να είναι τόσο μπερδεμένη. Εξάλλου, το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής στον πολιτιστικό χώρο των καπιταλιστικών κοινωνιών παράγεται από τον καπιταλισμό και επομένως είναι φυσιολογικό να σκοπεύει στη βοήθεια -με τον ένα ή άλλο τρόπο- της άμυνας του καπιταλισμού.

Στο διάστημα μεταξύ 23 Σεπτεμβρίου και 10 Οκτωβρίου, πραγματοποιήθηκε στη Βαρκελώνη μια 15ήμερη Διεθνής Έκθεση του Αναρχισμού, που υπήρξε καρπός της συνεργασίας επτά αναρχικών ομάδων, πολιτιστικού χαρακτήρα, της Βαρκελώνης, της Μαδρίτης, του Μιλάνο, της Λωζάνης και της Μασσαλίας. Ήταν η πρώτη φορά στα χρονικά του ελευθεριακού κινήματος, που στην Ισπανία και μάλιστα στη Βαρκελώνη, την επονομαζόμενη "Rosa de Fuego" (Ρόδο της Φωτιάς), κοιτίδα των σημαντικότερων ιστορικών γεγονότων του "εφηρμοσμένου" Αναρχισμού, ελευθεριακές οργανώσεις από διάφορα μέρη της Ευρώπης συνεργάστηκαν για να πραγματοποιήσουν ένα φόρουμ έκφρασης για την προώθηση της ανάλυσης και του στοχασμού πάνω στα ευρωπαϊκά και παγκόσμια σύγχρονα γεγονότα.

Τις εμπειρίες μας από τη Βαρκελώνη, το ελευθεριακό κίνημα, το περιβάλλον και το χώρο της έκθεσης, καθώς και τα όσα διαδραματίστηκαν εκεί, θα προσπαθήσουμε να σας μεταφέρουμε στις γραμμές που ακολουθούν.

BIENVENIDOS EN

Η Βαρκελώνη Των Ολυμπιακών

Η Βαρκελώνη ήταν ανέκαθεν μια από τις πιο συναρπαστικές πόλεις. Συνδυάζοντας την άγρια ζωντανία του μεγάλου εμπορικού λιμανιού με το γεμάτο αγάπη για τη ζωή και τη φιέστα μεσογειακό ταπεραμέντο των Καταλανών, ήταν πάντοτε τόπος που έσφυζε από ζωή και κίνηση, όπου η τέχνη κι η δημιουργικότητα έβρισκαν την έκφρασή τους σε πλήθος δραστηριοτήτων, πόλη που δεν κοιμόταν ποτέ, που όλα τα ρεύματα συναντιόνταν σ' αυτή.

Δεν είναι λοιπόν τυχαίο, που η Βαρκελώνη αποτέλεσε και αποτελεί το πολιτιστικό κέντρο της Ισπανίας, ούτε το ότι, εκεί και μόνο, μπόρεσε κάποτε να γίνει για μερικούς μήνες πραγματικότητα η ουτοπία.

Σήμερα η πόλη φέρνει έντονα τα σημάδια, όχι μόνο της ιστορίας της, αλλά ακόμη περισσότερο της ευρωπαϊκής ένταξης και των Ολυμπιακών αγώνων του '92. Μια πόλη φανταχτερή και αποστερωμένη. Πεντακάθαρη για μεσογειακή χώρα, με ζηλευτή ρυμοτομία, μεγάλες πλατείες λεωφόρους, ένα δίκτυο μετρό που απλώνεται σ' όλη σχεδόν την πόλη και καλά οργανωμένες συγκοινωνίες, που κάνουν δυνατή τη γρήγορη πρόσβαση σ' οποιοδήποτε σημείο της. Οι παραδοσιακά κακόφημες συνοικίες, εκατέρωθεν των Ράμπλας¹, εξακολουθούν να διατηρούν τις κάθε είδους "πιάτσες" τους και τα μπορντέλλα τους, με πολλή διακριτικότητα όμως πια. Μέρη που άλλοτε αποτελούσαν γκέτο, δυσπρόσιτα στους ξένους, τώρα πια δεν είναι παρά γραφικές συνοικίες. Στην Plaza Real, παραδοσιακό τόπο διακίνησης ναρκωτικών, είναι πια μόνιμα εγκατεστημένο τροχόσπιτο της αστυνομίας ενώ περιπαλικά τη γυροφέρνουν συνέχεια, κάτι που συμβαίνει άλλωστε και στο barrio² Chino, τη γειτονιά του "υποκόσμου".

Η πόλη δημιουργεί αντιφατικά συναισθήματα. Από τη μια αισθάνεται κανείς σχεδόν ασφαλής, όπου και να βρίσκεται, οποιαδήποτε ώρα της ημέρας ή της νύχτας: τα πάντα μοιάζουν τακτοποιημένα κι ελεγχόμενα. Από την άλλη, υπάρχει η αίσθηση του ψεύτικου: σα να είναι κανείς κομπάρσος σ' ένα θεατρικό έργο. Η παρουσία της αστυνομίας είναι διακριτική, αλλά διαρκής. Έχει κανείς την αίσθηση ότι συνεχώς παρακολουθείται. Κάμερες μπροστά σε κάθε τράπεζα (και οι τράπεζες στη Βαρκελώνη είναι απίστευτα πολλές), κάμερες μέσα κι έξω από κάθε μεγάλο εμπορικό κατάστημα, κάμερες στο μετρό, κάμερες παντού. Οι αστυνομικοί δεν είναι πολλοί, αλλά σε κάθε δρόμο σχεδόν επαγρυπνούν αρκετοί σπλοφορούντες σκυι-

Μαγική εικόνα: Αν πιστεύετε στη δύναμη των συμβόλων, παρατηρήστε προσεκτικά την αεροφωτογραφία της Βαρκελώνης, χαράξετε έναν κύκλο στην κατάλληλη θέση και θα 'χετε τη σημειολογική εξέλιξη της διάδοσης του αναρχισμού στη Βαρκελώνη!

ριτάδες. Πρέπει να 'σαι απελπισμένος για να επιχειρήσεις να παρανομήσεις σ' αυτήν την πόλη, καθώς τα άγρυπνα μάτια σκυοιριτάδων, μπάτσων, κάμερων σου δημιουργούν την αίσθηση ότι παρακολουθείσαι σε κάθε σου κίνηση, ότι οτιδήποτε κάνεις καταγράφεται. Οργουελιανές εικόνες στην Ευρώπη του '93: μόνο που έχουν φροντίσει οι εικόνες αυτές να 'ναι πιο εξωραϊσμένες και φορτωμένες με αγαθά για την πλειονότητα του αστικού πληθυσμού. Μπάτσι με βέσπιες γυροφέρνουν ασταμάτητα την πόλη: ωστόσο, όποια κι αν είναι η εμφάνισή σου, κανείς δεν θα σε ενοχλήσει όταν δεν παραβαίνεις τους κανόνες, ούτε καν θα σε στραβοκοιτάξει. Ο στόχος είναι πια μόνο οι τριτοκοσμικοί: οι καλλιτέχνες του δρόμου, οι ζητάνοι, οι άστεγοι που κοιμούνται στα πεζοδρόμια ή στις βιτρίνες των καταστημάτων, οι πάνκηδες, οι καταληψίες, οι δημιουργοί των γκράφιτι, ακόμη και τα πρεζάκια αφήνονται ανενόχλητοι σε μια επίφαση ελεύθερης έκφρασης. Ο χώρος κίνησης είναι απόλυτα προσδιορισμένος και τέλεια μαντρωμένος, απλώς είναι λίγο πιο ευρύχωρος. Την άμεση καταπίεση και το φόβο της εξουσίας έχει αντικαταστήσει η αίσθηση ότι όλα είναι ελεγχόμενα, ότι δεν μπορείς να υπερβείς τα όρια χωρίς ν' αποκαλυφθείς.

Η απότομη εξέλιξη (η Βαρκελώνη είναι πια "πιο Ευρώπη" κι από τη Γαλλία ή την Ιταλία) φαίνεται να 'χει επηρεάσει αρκετά την ψυχολογία των Ισπανών, που δεν είχαν καν το χρόνο να συνειδητοποιήσουν τα γρήγορα εξελισσόμενα γεγονότα. Η εκδηλωτικότητα, η εκφραστικότητα και το χαμόγελο έδωσαν, σε μεγάλο βαθμό, τη θέση τους στο σοβαρό, πολυάσχολο ύφος, στην άχρωμη έκφραση και στα αφηρημένα μάτια, που σε περιτριγυρίζουν στο τραίνο ή στο λεωφορείο. Μια πολύβουη δυτική πόλη, με γρήγορους ρυθμούς, με ανθρώπους να τρέχουν και να δουλεύουν ασταμάτητα, με πολυάριθμους γιάπηδες, καθαρή, τακτοποιημένη κι ελεγχόμενη: οι Ισπανοί φαίνεται να την έχουν πάρει πολύ στα σοβαρά την "εξέλιξη".

Ωστόσο, παρατηρεί κανείς ακόμη εναπομείναντα στοιχεία της αλλοτινής μεσογειακής ανθρωπιάς και συντροφικότητας στο παραδοσιακό παιχνίδι με τις σιδερένιες μπάλλες των συνταξιούχων - στη Βαρκελώνη δεν είναι τα παιδιά που παίζουν στις πλατείες, αλλά οι γέροι! -, στους περιπάτους στις Ράμπλας, στην εξυπηρετικότητα των ανθρώπων όταν ζητάς τη βοήθειά τους, στους καλλιτέχνες του δρόμου, στην αυθόρμητη τετραήμερη εξέγερση των κατοίκων της συνοικίας Besos, όταν κάποια μέρα του '90 είδαν τους τεχνοκράτες να θέλουν να χτίσουν στη θέση πάρκων κτιριακά συγκροτήματα.

1. Πεζοδρόμος, που ενώνει το κέντρο της πόλης με το λιμάνι: παραδοσιακός τόπος "σουλαταρισματος" των Βαρκελωνέζων

2. barrio = συνοικία, γειτονιά

Η " Άλλη " Βαρκελώνη

Στην Καταλωνία ο αναρχικός - ελευθεριακός χώρος εξακολουθεί να έχει έντονη παρουσία και πλούσια δράση (όπως άλλωστε μαρτυρεί και η οργάνωση μιας τόσο σημαντικής έκθεσης), παρότι η - αικουμενικής εμβέλειας - κρίση του κινήματος δεν τον άφησε ανέγγιχτο, με συνέπεια τη συρρίκνωσή του και τον κατακερματισμό του. Οι κυριότεροι εκφραστές του είναι η **CNT** (που εστιάζεται κυρίως στον αναρχοσυνδικαλισμό), τα διάφορα **Ateneu** (ελευθεριακά κέντρα πολιτικής και πολιτιστικής δράσης κι αναρχικών μελετών), κολλεκτίβες και ομάδες ποικίλων προσανατολισμών, που συνήθως συνδιαχειρίζονται κάποιο Ateneu, εναλλακτικοί ραδιοσταθμοί, εκδοτικές ομάδες κλπ. Υπάρχουν καλά οργανωμένες ομάδες για την υποστήριξη των αρνητών στράτευσης και των πολιτικών κρατουμένων, αντιφασιστικές ομάδες, ομάδες γυναικών, αγροτικές κολλεκτίβες, δεκάδες καταλήψεων στέγης, καθώς και ομάδες που εστιάζονται σε δραστηριότητες αντιπληροφόρησης και ελευθεριακών μελετών.

Συγκρίνοντας με την ελληνική πραγματικότητα, παρατηρούμε ότι οι προσανατολισμοί κι οι επιλογές του χώρου είναι αντίστοιχες, με τη διαφορά ότι κάποια πράγματα γίνονται σε αισθητά μεγαλύτερη έκταση στην Ισπανία, σε σημείο που να προσλαμβάνουν διαστάσεις κινήματος, ενώ στην Ελλάδα βρίσκονται ακόμη σε σπερματική μορφή (πχ. καταλήψεις σπιτιών, ολική άρνηση στράτευσης).

Η ύπαρξη μακρόχρονης παράδοσης συντελεί στην καλύτερη οργάνωση, στην ηπιότερη αντιμετώπιση από το κράτος, στην ευρύτερη αποδοχή από τον κόσμο και τη δυσκολία συκοφάντησής τους και ακόμη στη δυνατότητα διοργάνωσης μεγάλων εκδηλώσεων σαν αυτή της έκθεσης.

Υπάρχει μεγαλύτερος βαθμός συνεργασίας μεταξύ των ομάδων και σ' αυτό βοηθά πολύ η

ύπαρξη των Ateneu (τη στιγμή, που η δημιουργία ενός κοινού στεκιού στην Αθήνα δεν έχει μπορέσει να προχωρήσει πέρα από το γενικό προγραμματισμό και τα όνειρα κάποιων). Σε αρκετές περιπτώσεις, ο εξοπλισμός και τα μέσα που διαθέτουν οι Ισπανοί (η CNT παρά τη σημαντικότερη συρρίκνωσή της, διαθέτει ένα πολυόροφο νεοκλασικό, με δικά της αρχεία, μηχανήματα, τυπογραφεία κλπ.) τους δίνει τη δυνατότητα για σοβαρή και συχνά αποτελεσματική πολιτική δουλειά (για παράδειγμα, πέρσι έγινε μεταξύ άλλων μια μεγάλη καμπάνια ενάντια στους Ολυμπιακούς και μια άλλη ενάντια στον εορτασμό για

Θέατρο δρόμου για τον επισίσιο

τα 500 χρόνια από την ανακάλυψη της Αμερικής). Τέλος, ακόμη και μόνο στη Βαρκελώνη, συναντά κανείς όλες τις εκφράσεις της ελευθεριακής κουλτούρας (ξεκινώντας από τις αγροτικές κολλεκτίβες και τα αυτοδιαχειριζόμενα εστιατόρια και φθάνοντας στο ελεύθερο ραδιόφωνο, στο θέατρο δρόμου, στις αναρχοσυνδικαλιστικές οργανώσεις) και μάλιστα καλά εδραιωμένες, ενώ στην Ελλάδα τα περισσότερα πράγματα γίνονται αποσπασματικά και περιορίζονται μόνο στην Αθήνα (πχ. καταλήψεις στέγης) ή μόνο στη Θεσσαλονίκη (πχ. ραδιόφωνο (που να εκπέμπει.))

Σαν απλά παραδείγματα οργάνωσης και συνεργασίας μεταξύ των ομάδων της Βαρκελώνης, αναφέρουμε μια δημοσιοποίηση, στο ταμπλό ανακοινώσεων ενός αυτοδιαχειριζόμενου bar, του ισολογισμού της KAP (κολλεκτίβα για την υποστήριξη των κρατουμένων), όπου στα έσοδα αναφερόταν η οικονομική συνεισφορά 15 τουλάχιστον ομάδων (κολλεκτίβων, καταλήψεων κλπ.), καθώς και την κυκλικά εναλλασσόμενη διαχείριση του πιο νεανικού και underground Ateneu (*Ateneu a Gracia*) από πλήθος πολιτικοποιημένων καταλήψεων στέγης και άλλων ομάδων.

Πέρα όμως από τις διαφορές (κυρίως οργανωτικού - τεχνικού επιπέδου), η ουσία παραμένει η ίδια: χώροι αναπτυσσόμενοι σε παρόμοια περιβάλλοντα (όπως αυτό του Δυτικού πολιτισμού) και με δεδομένες τις ομοιότητες της ψυχολογίας των μεσογειακών λαών, δεν θα μπορούσαν παρά να παρουσιάζουν τα ίδια θεμελιώδη χαρακτηριστικά. Έτσι ανάλογα είναι τα αίτια και οι εκφράσεις της κρίσης, κοινοί οι προβληματισμοί, τα συμπεριφορικά μοντέλα και οι νοοτροπίες που αναπτύσσονται, οι επηρεασμοί από το καπιταλιστικό περιβάλλον, οι αιτίες των συγκρούσεων και των διαχωρισμών. Με έκπληξη είδαμε να υπάρχουν στη Βαρκελώνη ακριβώς οι ίδιες "φυλές" του - ευρύτερου - χώρου (με διαφορετικά ονόματα ίσως κάποιες φορές), που συναντάμε και στην Αθήνα και να υιοθετούν μάλιστα πανομοιότυπες συμπεριφορές, απόψεις, τρόπο ζωής και έκφρασης. Ανάλογες εσωτερικές διαμάχες και σεχταρισμοί, τα ίδια πρότυπα δράσης στην αντιμετώπιση των φασιστικών ομάδων, μια έντονη ρυθμική σκηνή με εκπληκτικές ομοιότητες με την ελληνική ρυθμική σκηνή του '84 - '85. Οι ίδιες τέλος επιρροές, από μια παράδοση που συνδυάζει (ή συγχέει;) μαρξιστικές, αναρχικές και χίππικες επιδράσεις, τις κουλτούρες των beatniks, των μπσέμ και των καταστασιακών κλπ.

Μια πλήρης παρουσίαση του εναλλακτικού χώρου της Βαρκελώνης και των δραστηριοτήτων του θα ξεπερνούσε τα περιθώρια χώρου του παρόντος. (Άλλωστε οι διάφορες ομάδες της πόλης ξεπερνούν τις 100!) Θα περιοριστούμε λοιπόν σε μια απλή παράθεση κάποιων στοιχείων για τις ομάδες και τα μέρη, που γνωρίσαμε περισσότερο ή που θεωρούμε πιο σημαντικά.

ΟΜΑΔΕΣ - ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

C.N.T. Federation Local Barcelona
P/ dúo de Medinaceli 6, tel. 3188834
Collectiu Antimilitarista Pro Insubmissió-Campi
c/ Penll, 52 08012 Barcelona
Κολλεκτίβα Υπεράσπισης των ολικών αρνητών στράτευσης
ANA - Agencia de Noticias Alternativa
c/ de la Cera, 1 bis 08001 Barcelona
Υπηρεσία Εναλλακτικής Πληροφόρησης
KAP, c/ de la Cera, 1 bis 08001 Barcelona
Κολλεκτίβα για την υπεράσπιση των πολιτικών κρατουμένων

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Πέρα από την CNT, που εκδίδει βιβλία και δύο μηνιαίες εφημερίδες (CNT και Solidaridad Obrera), αξιοσημείωτος είναι ο εκδοτικός οργανισμός VIRUS, που στεγάζεται στο βιβλιοπωλείο EL LOKAL, όπου μπορεί κανείς να βρει οτιδήποτε κυκλοφορεί στην περιοχή της Καταλωνίας - και όχι μόνο (βιβλία, περιοδικά, video, κασέτες κλπ.). Στο Local συστεγάζεται και η ANA (Υπηρεσία Εναλλακτικής Πληροφόρησης), που από το 1992 εκδίδει ένα ετήσιο άλμανακ, που περιέχει κωδικοποιημένα τα εσωτερικά και διεθνή γεγονότα της χρονιάς που ενδιαφέρουν το χώρο, ειδικά από την πλευρά της αντιπληροφόρησης. Τα πιο ενδιαφέροντα περιοδικά (εκδιδόμενα στα Καταλλανικά) είναι το La Ueltra A, το Resiste και το báskico Ekintza.

Solidaridad Obrera, Ronda-Si Antoni 13, pral 08001 Barcelona
Virus, c/ de la Cera, 1 bis 08001 Barcelona
La Ueltra A, c/ de la Cera, 1 bis 08001 Barcelona
Resiste, rev. contrainformacion, ap. 275, 20100, Penleria
Ekintza Zuzena, rev. libertaria, ap. 235 48080, Bilbo
Archipelago, ap. 174, 08860, Gastelideltels πολύ αξιόλογο,

ποιστικό έντυπο για μ
No Pasaran, c/ Penll,
Akefalos, c/ Penll, 52
Ediciones Madre Tierra
Parque Vosa, 12 - Ba

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ

ContraBanda 91.0 FM
A.C. 748, 08080 Bar
Radio Pica, A.C. 9242

ΑΤΕΝΕΥ (ΣΤΕΚΙΑ)

Ateneu Enciclopedic
Ateneu Libertari Ag
Ateneu Libertari De
Eicano, 48, bajos 08

BARS - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ

El Escodinte del Pir
4 Pasos al Norte, c/ C
ANTI, c/ Libertat 38, C

ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ ΣΤΕΓΗΣ

Στη Βαρκελώνη υπάρ
ψεις στέγης, από τις οποί
νοκία, στο barrio Gracia, 1
του "περιθωροποιημένου"
καταλήψεις αυτές συνεργ
διαχειρίζονται, μαζί και
Agracia. Πολυχρυσω αντι
στολίζουν τους εξωτερικ
αποία είναι πανέμορφα ορ

Σε μια από τις αμορφωτικές καταλήψεις της Βαρκελώνης, οι διαδραματίζονται συντροφικά καταλήψεις σταρτέουν το πανό, που γράφει: "δεν είμαστε όλοι - λείπουν οι κρατούμενοι".

Εντυπώσεις από την έκθεση

Η έκθεση είχε στοιχεία που γοήτευαν (ιδίως το συνηθισμένο στην ελληνική πραγματικότητα επισκέπτη) κι άλλα πάλι που απογοήτευαν, με τα δεύτερα ωστόσο να υπερτερούν σε σημείο που να μπορούμε να πούμε ότι δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες μας.

Για να ξεκινήσουμε από τα θετικά, ο χώρος ήταν ιδανικός: ένα όμορφο, σύγχρονο δημοτικό πολιτιστικό κέντρο με ένα μεγάλο αμφιθέατρο (χωρητικότητα 1000 περίπου ατόμων), εκθεσιακό χώρο και ιδιαίτερα μεγάλο προαύλιο, όπου υπήρχε το bar, τα τραπέζια με εκδοτικό και άλλο υλικό, καθώς και μια μεγάλη τέντα με τραπέζια, όπου γίνονταν συνήθως συναντήσεις κι αυθόρμητες συζητήσεις των συμμετεχόντων στο συνέδριο.

Η οργάνωση ήταν άρτια (μ' εξαίρεση όσα αφορούν το διεθνές της χαρακτήρα), οι κουβέντες και οι άλλες εκδηλώσεις έγιναν όλες όπως είχε προγραμματιστεί, μέσα σε καθορισμένα χρονικά πλαίσια, με ιδιαίτερη ακρίβεια στο χρόνο έναρξης (θυμίζει σε κανέναν τίποτα;). Στις συζητήσεις το πρώτο μέρος αφιερώθηκαν στις εισηγήσεις των ομιλητών - και αξίζει εδώ να παρατηρήσουμε ότι τα περιορισμένα χρονικά περιθώρια έκαναν αρκετούς να παραλείψουν ή να συνοψίσουν τμήματα των εισηγήσεών τους, για ν' αποφευχθεί η κατάχρηση του λόγου και να μείνει αρκετός χρόνος στο κοινό να εκφράσει τις απόψεις του. Αυτό γινόταν στο δεύτερο μέρος των συζητήσεων, οπότε και τα δύο ασύρματα μικρόφωνα, που κυκλοφορούσαν στην αίθουσα, έδιναν τη δυνατότητα σε όσους ήθελαν να διατυπώσουν τις ερωτήσεις τους ή τις θέσεις τους, επί των οποίων ακολουθούσε από καθ' έδρα απάντηση ή σχολιασμός. Από την άποψη της διαδικασίας, λοιπόν, και της χρήσης του λόγου, οι συζητήσεις ήταν ιδιαίτερα δημοκρατικές, με σεβασμό τόσο από την πλευρά των εκάστοτε ομιλητών, όσο και από αυτήν των ακροατών. Οι ανταγκλίσεις ήταν ελάχιστες και στα σημεία της έντασης κυριαρχούσαν πάντα η ευγένεια και η καλή θέληση. Ήταν πολύ όμορφο σαν εμπειρία να βλέπεις εκατοντάδες ανθρώπους να επικοινωνούν και να συνδιαλέγονται σε τόσο αρμονικό κλίμα, χωρίς εμπάθεια, προσωπικές διαμάχες και μονοπώληση του λόγου (χωρίς ωστόσο να παραβλέπουμε το ότι οι εισηγητές είχαν κάποια προνόμια όσον αφορά το χρόνο ομιλίας και το δικαίωμα ανταπαντήσεων και δευτερολογίας).

Τα πολύ καλά ηχητικά μηχανήματα με τον καθαρό ήχο, η βιντεοσκόπηση από δυο - τρεις κάμερες και με τη μεσολάβηση τηλεσκηνοθέτη, οι συσκευές της τετρακάναλης ταυτόχρονης μετάφρασης (όταν υπήρχε...), η επεξεργασία στοιχείων μέσω computer, η χρήση διαφόρων συσκευών οπτικοακουστικής εγγραφής από μέρους του κοινού συνέτειναν στην άνετη παρακολούθηση και την αποθανάτιση του συνεδρίου, δίνοντας μια γεύση της απελευθερωτικής χρήσης της τεχνολογίας.

Ο εκθεσιακός χώρος φιλοξένησε τέσσερες προσεγγμένες εκθέσεις με πλούσιο φωτογραφικό και έντυπο υλικό και αντικείμενα ιστορικής αξίας (έντυπα της Ισπανικής Επανάστασης, αναρχικά χαρτονομίσματα, που εξέδωσε η CNT και που σαν μονάδα αξίας χρησιμοποιούσαν την ώρα εργασίας κλπ). Οι δύο απ' αυτές παρουσίαζαν αντίστοιχα την ιστο-

ρία του Ιβηρικού και του Διεθνούς Αναρχισμού (ωστόσο το ταμπλό για την Ελλάδα δεν είχε παρά μερικά σύγχρονα αναρχικά έντυπα, χωρίς καμιά ιστορική αναφορά), η τρίτη ήταν αφιερωμένη στη ζωή και το έργο του Francisco Ferrer i Guardia και στο "σύγχρονο σχολείο" του και η τέταρτη είχε σαν θέμα την τέχνη στην Αναρχία.

Πέρα, όμως, από την καλή οργάνωση, τη συνέπεια και τις καλές προθέσεις, τα μειονεκτήματα ήταν πολλά, κυρίως για τους ξένους επισκέπτες.

Πρώτα απ' όλα, η έκθεση δύσκολα μπορεί να δικαιολογήσει το χαρακτηρισμό του διεθνούς. Σχεδόν σ' όλες τις συζητήσεις, η χρησιμοποιούμενη γλώσσα ήταν τα Καστιλιάνικα* (κάποιες φορές ακόμη και τα Καταλάνικα), γεγονός που περιόριζε τη συμμετοχή στους ισπανόφωνους, με εξαίρεση δυο-τρεις παρεμβάσεις, που έγιναν στα Ιταλικά ή στα Γαλλικά και που λίγοι βέβαια τις κατάλαβαν.

Στις πέντε κεντρικές κουβέντες, κάτω από το γενικό τίτλο: "Ο Αναρχισμός μπροστά στην κρίση των ιδεολογιών", που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο μέρος του ενδιαφέροντος και τον περισσότερο κόσμο, υπήρχε ταυτόχρονη μετάφραση σε τέσσερες γλώσσες: ωστόσο, μόνο στην πρώτη κουβέντα η μετάφραση αυτή ήταν αμφίδρομη, οπότε και μπορούσε να μιλήσει κανείς σε όποια γλώσσα (από τις τέσσερες) ήθελε. Στις υπόλοιπες, ολόκληρη η συζήτηση γινόταν στα Καστιλιάνικα και μπορούσε κανείς, απλώς, να συμμετέχει παθητικά ακούγοντας τις έτσι κι αλλιώς μέτριες (έως ανεπαρκέστατες) μεταφράσεις. Γενικά λοιπόν, όσοι δεν ήξεραν Καστιλιάνικα δεν κατάλαβαν και πολλά από το θεωρητικό μέρος της έκθεσης.

Ένα άλλο αρνητικό σημείο ήταν η έλλειψη συντροφικότητας από μέρους των διοργανωτών, η αδιάφορη έως αφιλόξενη στάση τους, κυρίως προς τους ξένους επισκέπτες της έκθεσης. Κατανοεί κανείς την κουρασή τους για την προετοιμασία μιας τόσο μεγάλης σε διάρκεια διοργάνωσης, την απογοήτευσή τους μπροστά στην κρίση του κινήματος, ωστόσο κάποιοι άνθρωποι που αφιερώνουν τόσα χρήματα και χρόνο (και ιδίως τα πρώτα δεν περισεύουν συνήθως σ' αναρχικούς) και πηγαίνουν τόσο μακριά για να συμμετάσχουν σε ένα τέτοιο συνέδριο δικαιούνται να βρουν μια πιο ζεστή και φιλόξενη ατμόσφαιρα απ' ότι ο περιστασιακός Βαρκελωνέζος επισκέπτης του.

Δεν υπήρχε σχεδόν κανείς που να μιλά Αγγλικά, οι πληροφορίες δινόταν βαριεστημένα και ήταν συνήθως ανακριβείς, ενώ όταν ανέφερες το θέμα της διαμονής σου, σου έδιναν έναν κατάλογο ξενοδοχείων. Τη λύση έδωσαν σύντροφοι από καταλήψεις σπιτιών, που παρότι δεν είχαν καμιά σχέση με τη διοργάνωση, φάνηκαν περισσότερο συντροφικοί και προθυμοποιήθηκαν να στριμώξουν στα σπίτια τους όσο περισσότερο κόσμο μπορούσαν.

Τέλος, άσχημη εντύπωση μας έκανε η υπερβολικά, για τα δικά μας δεδομένα, "εμπορική" νοοτροπία. Πολλή σκέψη η ενέργεια συγκεντρωμένες στο χρήμα. Βεβαία είναι θεμιτό να πουλιέται κάποιο υλικό (που έτσι κι αλλιώς έχει ένα ορισμένο κόστος) για την κάλυψη των εξόδων ή για τη χρηματοδότηση κινηματικών δραστηριοτήτων, αρκεί ωστόσο να μην ξεπερνιούνται κάποια όρια. Τόσο όσον αφορά το ύψος των τιμών, όσο και το τι πουλιέται. Εξάλλου, το πιο ενοχλητικό δεν ήταν οι τιμές, όσο αυτό το κλίμα της εγχρήματης συναλλαγής και της Δυτικοευρωπαϊκής προσκόλλησης στο χρήμα, που δημιουργούσαν μια ατμόσφαιρα κάθε άλλο παρά ταυριαστή σε μια αναρχική εκδήλωση.

Γενικά μιλώντας, καταλήγουμε για μια ακόμη φορά στην ίδια παρατήρηση: ότι το κυρίαρχο πνεύμα του καπιταλισμού μοιάζει να 'χει διαβρώσει τα πάντα, να 'χει εισχωρήσει παντού, να χρωματίζει το κάθε τι. Έτσι ώστε κι η οποιοδήποτε είδους ή σε οποιοδήποτε μέρος αναρχική συνείδηση να απέχει πολύ από το να παρουσιάζει κάτι το εναλλακτικό σε θέματα ουσίας, νοοτροπίας καταλήγοντας ν' αποτελεί μικρογραφία του κοινωνικού της πλαισίου, μ' όλα τα θετικά και τ' αρνητικά του. Έτσι ανεξάρτητα από ευσεβείς πόθους, επαγγελίες και ψευδαισθήσεις τα κύρια χαρακτηριστικά της Δυτικής κουλτούρας προβάλλουν κι εδώ ξεκάθαρα: οργανωτικό πνεύμα, τεχνικά μέσα, συνέπεια και τάξη από τη μια, αποξένωση, τυπικότητα, έλλειψη συντροφικότητας εγκυφαλικότητα, εμπορικοποίηση, θυσία του βιώματος στο βωμό του θεάματος από την άλλη.

* Στην Ισπανία υπάρχουν 5 κύριες διάλεκτοι, ανάμεσα στις οποίες και τα Καταλάνικα, που μιλούνται στην Καταλωνία. Η επίσημη γλώσσα του κράτους είναι τα Καστιλιάνικα (η γλώσσα που εμείς ονομάζουμε Ισπανική). Για τους Ισπανούς, όμως, και οι 5 διάλεκτοι είναι "Ισπανικά", οπότε η αναφορά μόνο των Καστιλιάνικων σαν τέτοιων, θεωρείται "γλωσσικός μπερζαλισμός".

μία κριτική της κουλτούρας
52 08012 Barcelona
2 08012 Barcelona

28933 Mostoles (Madrid)

Barcelona, Fax: 93-4124710
2 08080 Barcelona

Popular, A.G. 22212 08080 Barcelona
Gracia, c/ Penill 52 08012 Barcelona
el Poble Sec
08004, Barcelona

c/ La Cera, 23: μπιρρορία με μεζέδες
Carreles 18: αυτοδιοχειριζόμενο εστιατόριο
Gracia: στέκι καταλήψεων

ρχούν γύρω στις 20 ελευθεριακές καταλήψεις, περίπου οι 15 βρίσκονται στην ίδια οδό που αποτελεί το χώρο ζωής και έκφρασης του εναλλακτικού κινήματος της πόλης. Οι γίνονται μεταξύ τους και τα μέλη τους συναντιούνται με κάποιες άλλες ομάδες, το Ateneu δημοκρατικό και ανεξουσιαστικό γράφει τους τοίχους των σπιτιών, ορισμένα από τα αρχοντικά.

Λίγα Για Τις Κουβέντες...

Το συνέδριο ξεκίνησε με την παρουσίαση της διοργάνωσης, που έγινε το απόγευμα της Δευτέρας 27 Σεπτεμβρίου.

Την Τρίτη έγινε η πρώτη από τις ανοιχτές συζητήσεις με θέμα: "Οικολογία: η πόλη και η ύπαιθρος", με τη συμμετοχή δύο αγροτικών συλλογισμάτων.

Την Τετάρτη το θέμα ήταν για τα "Μέσα Επικοινωνίας" με ευρεία συμμετοχή εναλλακτικών εντύπων και ραδιοφωνικών σταθμών. Εισηγήθηκαν εκπρόσωποι της CNT, της "Solidaridad Obrera", του "Lletra A", του παριζιάνικου ελευθεριακού ραδιοφώνου "Radio Libertaire" και της "Contrabanda". Οι εισηγήσεις παρουσίασαν τον τρόπο λειτουργίας (οργάνωση, θεσμικό πλαίσιο, χρηματοδότηση, διαχείριση) των διαφόρων μέσων και η συζήτηση που ακολούθησε έθιξε ενδιαφέροντα ζητήματα, όπως αυτό της ζωντανής επικοινωνίας με τους αποδέκτες των μηνυμάτων, της εξουσιαστικής φύσης των μέσων και των κινδύνων, που εμπεριέχει αυτή, της δυνατότητας πρόσβασης σ' αυτά όσο το δυνατόν μεγαλύτερου μέρους του κοινού, της θεμιτότητας της "εκμετάλλευσης" κρατικών θεσμών και του καθορισμού των σχέσεων με το νομικό - κρατικό περιβάλλον.

Την Πέμπτη έγινε μια ενδιαφέρουσα συζήτηση με θέμα "Αναρχισμός και Επιστήμη", με συμμετοχή, μεταξύ άλλων, ενός φυσικού επιστήμονα, που σαν κύρια θέση εξέφρασε την άποψη ότι η ευθύνη της κακοχρησίας της επιστήμης βαρύνει τον άνθρωπο και τους θεσμούς του και όχι την ίδια την επιστήμη κι εκπροσώπου της συλλογιστικής "Εναλλακτική Ιατρική", που προσέγγισε τη θετική όψη της επιστήμης, στην ολιστική αντιμετώπιση του ανθρώπου και της φύσης σαν αδιάσπαστων οργανισμών. Εδώ έγιναν μερικές πολύ ενδιαφέρουσες αντιπαραθέσεις σχετικά με την ουδετερότητα της επιστήμης, με την πρακτική αντιμετώπιση του τρόπου χρήσης της στο σημερινό κόσμο, με το κατά πόσο είναι αναπόφευκτη η αλλοτρίωση του ανθρώπου από τις μηχανές κλπ.

Ακολούθησε ένα τριήμερο με πέντε θεματικές, κάτω από τον κεντρικό τίτλο: "Ο αναρχισμός μπροστά στην κρίση των ιδεολογιών", που αποτέλεσε και το κατ' εξοχήν διεθνές μέρος της έκθεσης, με συμμετοχή των Harisson, Calvo,

Colombo, Ibanez και άλλων. Κατά σειρά συζήτησης τα θέματα ήταν: "Φυλή, Έθνος, Κράτος", "Άτομο, Κοινότητα, Κοινωνία", "Πέραν της Δημοκρατίας", "Βορράς - Νότος και οι Καταδικασμένοι της Γης" και "Μια Ουτοπία για τον 21ο Αιώνα". Οι συζητήσεις ήταν ιδιαίτερα γενικές και θεωρητικές, με κάποια ενδιαφέροντα σημεία και ορισμένες πολύ καλές εισηγήσεις, που ωστόσο περιορίστηκαν στην επαναδιατύπωση γνωστών θεωρητικών θέσεων.

Οι ανοιχτές συζητήσεις συνεχίστηκαν τη Δευτέρα, με θέμα την "Εναλλακτική Εργασία", με συμμετοχή διαφόρων συνεργατικών συλλογισμάτων.

Την Τρίτη, αντιρρησίες συνείδησης κι εκπρόσωποι αντιμιλιταριστικών οργανώσεων συζήτησαν το θέμα του "Μιλιταρισμού", περιστρεφόμενοι κυρίως γύρω από το ζήτημα της ολικής όρνησης στράτευσης (insubmission), που είναι εξαιρετικά διαδεδομένη στην Ισπανία.

Η Τετάρτη ήταν ημέρα απαγγελίας "κοινωνικής" ποίησης, ενώ την Πέμπτη οι γυναίκες (και

μόνο) της έδρας συζήτησαν γύρω από το θέμα "Φεμινισμός - Μεταφεμινισμός".

Η συζήτηση της Παρασκευής έθιξε το ζήτημα της "Κοινωνικής Περιθωριοποίησης", με τον τρίτο ομιλητή να υπερβαίνει τις συμβατικές απόψεις των δύο πρώτων - που καθόρισαν τους τύπους των περιθωριακών και προβληματίστηκαν γύρω από την αντιμετώπισή τους από την κοινωνία - και να υποστηρίζει ότι, λίγο ή πολύ, όλοι αποτελούμε ένα χώρο περιθωρίου σε μια κοινωνία, που οι νόρμες της καθορίζονται από τους λίγους και ισχυρούς κι ο προβολέας της επικαιρότητας κατευθύνεται από ελεγχόμενα Μ.Μ.Ε.

Με τις δύο κουβέντες του Σαββάτου ("Εκμάθηση ή Γνώση" και "Αναρχοσυνδικαλισμός") τέλειωσε το συνέδριο.

Στο περιθώριο των παραπάνω συζητήσεων, πραγματοποιήθηκαν δυο καλλιτεχνικές εκδηλώσεις (η πρώτη θεατρική και η δεύτερη μουσική), δυο συναυλίες (με συμμετοχή στη μια από αυτές των δημοφιλέστατων στην Ελλάδα, αλλά σχεδόν άγνωστων στην Ισπανία, Ολλανδών Ex) παρουσιάσεις βιβλίων και μια σειρά επαφών από νέους διαφόρων χωρών, με αντικείμενο την ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων γύρω από την αντιφασιστική δράση.

Κείμενα: Βαγγέλης
Φωτο: Μιχάλης

WOHLGROTH - ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ

Την Τρίτη 23 Νοέμβρη, ειδικές δυνάμεις της ελβετικής αστυνομίας, σε μια επιχείρηση επίδειξης δύναμης, (που περιελάμβανε μέχρι και τη χρησιμοποίηση ελικοπτερόων) εκκένωσαν το κατελημμένο εργοστάσιο Wohlgroth της Ζυρίχης, καθώς επίσης και τις επτά καταλήψεις στέγης, που το περιέβαλλαν. Οι συγκρούσεις που ακολούθησαν τις επόμενες ημέρες σε μια έκρηξη αγανάκτησης για την κρατική αναλγησία και βραβρότητα δεν άλλαξαν σε τίποτε το αποτέλεσμα: Οι 150 περίπου καταληψίες έμειναν άστεγοι και ένας από τους λίγους χώρους εναλλακτικής έκφρασης της Ελβετίας περιμένει τις μπουλντόζες που θα τον ισοπεδώσουν, σαν πρώτο στάδιο για την "αναβάθμιση" της περιοχής με την ανέγερση συγκροτημάτων γραφείων. Παραθέτουμε ένα σύντομο ιστορικό του Wohlgroth, όπως μάς το παρουσίασαν δυο Ελβετοί σύντροφοι, που βρέθηκαν εκείνες τις ημέρες στην Αθήνα:

Το Wohlgroth ήταν ένα εργοστάσιο παραγωγής μηχανών, που χτίστηκε το 1867 και έκλεισε το 1989. Έμεινε ερημωμένο μέχρι το Μάη του 1991, όταν 30 περίπου νέοι το κατέλαβαν κι αφού έκαναν τις απαραίτητες εργασίες, το μετέτρεψαν σε χώρο ψυχαγωγίας και διασκέδασης, που περιελάμβανε αίθουσα συναυλιών, σινεμά, καφενείο, γραφεία και αίθουσα αντι-πληροφόρησης.

Ταυτόχρονα, δυο γειτονικά σπίτια κατελήφθησαν για να καλύψουν τις στεγαστικές ανάγκες των 30 νέων. Στο διάστημα μεταξύ Δεκεμβρίου '92 και Ιούλη '93, πέντε ακόμη σπίτια γύρω από το εργοστάσιο κατελήφθησαν, αφού πρώτα είχαν εγκαταλειφθεί από τους προηγούμενους ενοίκους τους (η κατασκευή ενός νέου σιδηροδρομικού σταθμού έδωσε μεγάλη αξία στην περιοχή και ο ιδιοκτήτης του συγκροτήματος, που περιελάμβανε το εργοστάσιο και τα γύρω κτίρια, πήρε την Άνοιξη του '93 την άδεια για την ανέγερση ενός νέου κτιριακού συγκροτήματος καταστημάτων, γραφείων και πανάκριβων διαμερισμάτων. Οι ένοικοι, λοιπόν, των σπιτιών, που το σχέδιο προέβλεπε την καταδάψή τους, υποχρεώθηκαν να φύγουν). Έτσι, ο αριθμός των καταληψιών έφθασε στους 150· όλοι όμως γνώριζαν πλέον ότι επρόκειτο για ένα εγχείρημα με ημερομηνία λήξης και μάλιστα πολύ κοντινή.

Μετά από δυομιση χρόνια λειτουργίας και πειραματισμών συλλογικής ζωής, το "εναλλακτικό εργοστάσιο Wohlgroth", που σ' αυτό το διάστημα αποτέλεσε χώρο αναφοράς του ελβετικού κινήματος με πλήθος πολιτιστικών εκδηλώσεων και με σημαντική πολιτική δράση (ανάμεσα στ' άλλα και η έκδοση του ριζοσπαστικού περιοδικού "SYNDROM") δέχθηκε τη βάρβαρη, εφεξέως επιθεση των Ελβετιών μπάτσων, για να φανεί για μια ακόμη φορά το αποκραυκτικό ολοκληρωτικό πρόσωπο της νέας τάξης πραγμάτων...

Η ΚΡΑΥΓΗ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ - Διαφήμιση και Διαστροφή -

***** Η πρόοδος είναι όπως η κραυγή ενός ασθενούς, ο οποίος συνεχώς αλλάζει θέση πιστεύοντας ότι η κάθε αλλαγή θα του φέρει ανάπαυση. (Τόμας Μαν, Το Μαγικό Βουνό) *****

Αυτό μας έλειπε! Η διαφημιστική εταιρία Space Marketing Inc. (ΣΗΜ. από το σεβασμό που τρέφω για την ελληνική γλώσσα, δεν θα μεταφράσω το όνομα αυτό) της Ατλάντα, σε συνεργασία με τη NASA, θα έστειλε διαμέσου δορυφόρου τεράστιο διαφημιστικό σήμα 200 μίλια πάνω από τη γη, που θα φαινόταν (την αυγή και το σούρουπο) τόσο μεγάλο όσο το φεγγάρι (The Independent on Sunday, 16.5.93, σσ. 1 & 24). Το πρώτο σήμα, μάλιστα, ήταν να σταλεί μέσα στο Μάιο του '93, διαφημίζοντας ένα βιβλίο του Arnold Schwarzenegger. Ούτε τα ουράνια έχουν γλιτώσει από το marketing!

Ευτυχώς, η "καλή αρχή" (για την οποία οι Columbia Pictures πλήρωσε \$500εκ.) ακυρώθηκε για τεχνικούς λόγους τη τελευταία στιγμή, αλλά λέγεται ότι θα πραγματοποιηθεί το συντομότερο. Μάλιστα, το πρώτο φεγγάρι-διαφήμιση θα πλασάρει και ... οικολογικά συνθήματα, ώστε να μας πείσει ότι οι νέοι πλανητάρχες - οι τεράστιες υπερεθνικές εταιρίες της σημερινής παγκόσμιας αγοράς - όντως ενδιαφέρονται για το περιβάλλον και αξίζουν την ηθική και, βέβαια, την οικονομική μας υποστήριξη. "ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΩ, ΑΡΑ ΥΠΑΡΧΩ"

Η εικόνα μιας παγκοσμίας ορατής διαφήμισης εκφράζει άψογα τη "φιλοσοφία", εάν όχι και "θρησκεία", περί πλούτου και προόδου της ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ αγοράς, χωρίς εθνικά και οικονομικά σύνορα. Οι ευαγγελιστές αυτής της θρησκείας, οι υπερεθνικές εταιρίες, ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ τις ανάγκες για τα προϊόντα τους διαμέσου της τέχνης του Μεφιστοφελή, το περίφημο marketing - μάλλον το πιο χυδαίο επάγγελμα στο κόσμο.

σμο. Για να καταλάβει κανείς τη λογική αυτών των πλασμάτων, ιδού η θεωρία του "διεθνούς ειδικού διαφημίσεως" Albert Stridsberg, που υποστηρίζει ότι "η ψυχολογική σημασία που προκύπτει από την αγορά ενός τρανζίστορ από έναν φτωχό είναι, μάλλον, πιο σημαντική από τη βιολογική σημασία να ξεδέψει τα ίδια λεφτά για βασικά τρόφιμα"! (Global Reach - The Power of the Multinational Corporations, των Richard J. Barnet & Ronald E. Muller, Νέα Υόρκη, 1974, σ. 177)

Οι εταιρίες οι ίδιες υποστηρίζουν ότι "ο φτωχός κόσμος अनुπομονεί να γίνει καταναλωτικός", και με τη δικαιολογία της ελεύθερης αγοράς και της ελευθερίας της επιλογής (οι πιά ανόητες έννοιες της παγκόσμιας ιστορίας), οι υπερεθνικές εταιρίες πλασάρουν προϊόντα μη θρεπτικά, σε κόστος που μόλις αντέχει η τσέπη του φτωχού, ώστε να εξασφαλίσουν μία "αγορά" ακόμη και εκεί που δεν έχουν οι άνθρωποι να φάνε. Η διαφήμιση "κάνει" πλέον και τα πιο άχρηστα αντικείμενα αγαπητά, σε έναν κόσμο όπου η "χαρά" και η ποικιλότητα της ζωής ρυθμίζονται αποκλειστικά από το καινούργιο στις καθημερινές μας αγορές. Goodbye Monotony!

Το διαφημιστικό σύνδρομο Benetton, Coca-Cola, Pepsi κ.ά. (ακόμη και του CNN), παρουσιάζει τη δύναμη της παγκόσμιας αγοράς ως κάτι θετικό, εάν όχι και αναγκαίο, για όλο τον κόσμο - πέρα από φυλετικές, θρησκευτικές ή εθνικές διαφορές. Στις διαφημίσεις τους βλέπουμε όλους τους λαούς μαζί να καταναλώνουν ευτυχισμένοι το προϊόν-αντίδωρο του νέου θεού της παγκόσμιας αγοράς. Ετσι δείχνουν πως η πολιτιστική διαφορετικότητα υπερβαίνεται, δήθεν, από την καταναλωτική ενότητα. Εκεί που ούτε κάποιος θεός κατόρθωσε να ενώσει τους λαούς, θα το καταφέρει η Coca-Cola. Οι περισσότερες θρησκείες αποκήρυξαν τη ματαιότητα, μα τώρα έχει γίνει η ίδια θεότητα... Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΤΡΕΛΑΣ.

Η τρέλα της κατανάλωσης έχει φτάσει σε απίστευτο σημείο. Ενώ δεν έχουμε (ή μάλλον δεν διαθέτουμε) κονδύλια για τα πεινασμένα παιδιά του κόσμου, οι κομμώσιμες κυρίες και κύριοι προνομιούχοι της Δύσης πληρώνουν φανταστικά ποσά για να κάνουν slimming και gym! Άλλο χαρακτηριστικό ... κουφό: καταστρέφουν τα δάση της Β. Αμερικής για να σταλεί ξύλο στην Ιαπωνία, όπου θα κατασκευάσουν οδοντογλυφίδες για εξαγωγή πίσω στην Αμερική (D. Morris, "Free Trade: the Great Destroyer", The Ecologist, Σεπτ/Οκτ. 1990, σσ. 190-5). Το οικολογικό, κοινωνικό και οικονομικό κόστος κάθε τέτοιας τρέλας είναι ανυπολόγιστο.

Υπάρχουν και άλλα παράδειγματα: είναι γνωστό ότι πολλές εταιρίες, που τους συνέφερε οικονομικά η ύπαρξη της ρύπανσης, μάζευαν και κρατούσαν κρυφά πατέντες αντι-ρυπαντικής τεχνολογίας (Global Reach σ. 351). Τώρα, όμως, που φαίνεται (και μόνο ΦΑΙΝΕΤΑΙ) ότι έχουν ευαισθητοποιηθεί οι υπερεθνικές στο θέμα του περιβάλλοντος,

εφόσον η περιβαλλοντική ευαισθησία είναι πια "in" και "πουλάει", μπορούν να εκμεταλλεύονται τις ίδιες τις πατέντες που κρύβανε τόσα χρόνια, για τη δημιουργία μίας νέας "οικολογικής" αγοράς, μία αγορά η οποία υπάρχει σήμερα επειδή η προηγούμενη απουσία των πατεντών αυτών βοήθησε στην καταστροφή του περιβάλλοντος!!! Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΒΡΩΜΑΣ

Τώρα ξαφνικά υπάρχει και μία εντελώς καινούργια αντίληψη του καπιταλιστικού κέρδους - το Waste Management Inc., δηλαδή εταιρίες που πουλάνε την τεχνολογία ελέγχου ή, μάλλον, απομάκρυνσης της ρύπανσης για τεράστια χρηματικά ποσά (η εταιρία Generale des Eaux της Γαλλίας είχε το 1991 πωλήσεις \$1.200εκ., βλ. The Economist, 29 Μαΐου, 1993, ένθετο, σ. 11.) Οι διαφημίσεις των εταιριών αυτών προσπαθούν να πείσουν τον άνθρωπο ότι σκοπεύουν στο καλό του πλανήτη με το να φροντίζουν, διαμέσου της τεχνολογικής τους υπερσχύος, για την προστασία του περιβάλλοντος.

Όσοι πουν ότι καλά κάνουν και ασχολούνται με το περιβάλλον, ακόμη και για εμπορικούς σκοπούς, ας απαντήσουν στο ερώτημα: και τι θα κάνουν αυτές οι εταιρίες όταν, ή εάν, θα πετύχει ο λεγόμενος στόχος τους; Θα εγκαταλείψουν μία τεράστια αγορά τόσο εύκολα; Οι ίδιες οι εταιρίες που φροντίζουν δήθεν για το περιβάλλον, ανήκουν ιδεολογικά σε συμφέροντα που ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ τη ρύπανση.

Δηλαδή, εδώ έχουμε ένα φοβερό παράδειγμα "profit maximization" (μεγιστοποίησης κερδών), μία πραγματικά διαβολική εξίσωση στην δημιουργία ενός προϊόντος: πλασάρισμα ανύπαρκτης "ανάγκης" από μία διαφημιστική εκστρατεία για να προεκτείνει την παρουσία μίας εταιρίας στη αγορά + σπατάλη οικονομικών και οικολογικών πόρων + αυξημένη τιμή για τον καταναλωτή (που στην ουσία πληρώνει για την διαφημιστική εκστρατεία που τον κοροϊδεύει) + αυξημένη ρύπανση = οικολογικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα.

Τα οικολογικά "λύνονται" δήθεν, με τη βοήθεια της Waste Management και Σία, για τις υπηρεσίες των οποίων πληρώνει ο καταναλωτής πάνω στην επί τούτου αυξημένη τιμή του προϊόντος. Τα οικονομικά αφορούν την ανάγκη για τη διατήρηση κερδών σε επίπεδα ικανοποιητικά για τους μετόχους και για την πιο αποτελεσματική οικονομική λειτουργία της εταιρίας - που συνήθως καταλήγει στην απόλυση του πλεονάζοντος προσωπικού. Και για τα κοινωνικά, υπάρχει το κράτος, που όλο και περισσότερο πρέπει να φροντίζει για το τεράστιο κοινωνικό κόστος επιβάλλοντας φόρους στον ... απλό πολίτη-θύμα των υπερεθνικών εταιριών. Και όλα αυτά γιατί η επικρατούσα ιδεολογία βλέπει την πρόοδο (διαβ. το κέρδος), και μόνο, ως το ζητούμενο "καλό" για την

κοινωνία. ΛΥΣΗ ΝΑΙ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΧΙ. Φαίνεται ότι ο κόσμος δεν έχει καταλάβει τη σοβαρότητα του προβλήματος.

Όλοι μιλάνε για το πότε θα τελειώσει η σημερινή οικονομική κρίση. Κυβερνήσεις, τράπεζες, εταιρίες ... όλοι διαβάζουν τα στατιστικά των οικονομολόγων για να διαπιστώνουν την κατάσταση της παγκόσμιας οικονομικής υγείας. Όμως, η σημερινή οικονομική και κοινωνική κατάσταση ΔΕΝ είναι απλώς μία ατυχής φάση της ιστορίας. Αυτό που παρατηρούμε σήμερα, δηλ. η περιθωριοποίηση πολλών κοινωνικών ομάδων, η ακρίβεια, η φτώχεια, και γενικώς η ανθρώπινη απελπισία - σωματική και ψυχική - , όλα αποτελούν το ΑΝΑΓΚΑΙΟ αποτέλεσμα της όλης διαδικασίας της δημιουργίας και συντήρησης της παγκόσμιας αγοράς, όπου μόνο οι πιο πλούσιοι θα κερδίζουν. Πρέπει, επιτέλους, να εγκαταλειφθεί η χωρίς όρους αποδοχή μιας άκριτης ανάπτυξης και της φιλοσοφίας των "μεγάλων έργων", που αδιαφορούν για το κοινωνικο-περιβαλλοντικό ΚΟΣΤΟΣ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ.

Αυτό που χρειάζεται είναι μια ριζοσπαστική αλλαγή στην αντίληψή μας για το κοινωνικοοικονομικό σύστημα. Γιατί η παγκόσμια κατάσταση γίνεται τόσο σοβαρή, που θα έλεγα ότι δεν αρκούν απλώς "πολιτικές" λύσεις πια. Κόμματα, εκλογές, πολιτικοί - όλα είναι ξεπερασμένα. Εδώ παίζουμε με την ίδια την έννοια της ύπαρξής μας.

Σχεδόν κανένας δεν τολμά να θέσει σοβαρά και δημόσια το ερώτημα: μήπως ολόκληρο το σύστημα είναι σάπιο, και πρέπει να αλλάξει ώστε να εξασφαλίσει ο κάθε άνθρωπος το μέλλον του

με αξιοπρέπεια, έστω και με λιγότερα υλικά κομφορ; Λύσεις υπάρχουν, χιλιάδες λύσεις (βλ. τελευταία, π.χ., Tim Lang και Colin Hines, The New Protectionism: Protecting the Future against Free Trade, εκδ. Earthscan, 1993, μία θαυμάσια κριτική για την φιλοσοφία του ελεύθερου εμπορίου), αλλά δεν πρόκειται ποτέ να εφαρμοστούν εάν ο καθένας μας, ατομικά, δεν τολμήσει να αμφισβητήσει την αναγκαιότητα της άκριτης κατανάλωσης και των δυνάμεων που τη πλασάρουν.

Είμαστε θύματα όταν καταναλώνουμε; Η ματαιότητα του ανθρώπου - και η άγνοιά του - είναι το μεγαλύτερο όπλο στα χέρια μίας παγκόσμιας αγοράς που η πολιτική της έχει λογική συνέπεια την εξαφάνιση τόσο της ανθρώπινης ψυχής όσο και της οικολογικής και κοινωνικής ισορροπίας. Οι αξίες που τονίζει η αγορά αυτή είναι, χαρακτηριστικά, αυτές που δεν προσφέρουν τίποτα στην πραγματική (και όχι απλώς τεχνολογική) βελτίωση της κοινωνίας. Η κοινωνική αγωνία που σε άλλες γενιές οδήγησε σε προβληματισμό για την ζωή, την κοινωνική δικαιοσύνη, τον πολιτισμό, το νόημα της ανθρώπινης ύπαρξης, μετατρέπεται αποκλειστικά σε άγχος για το πώς θα αγοράσουμε το τρίτο αυτοκίνητο ή για το ποιος θα πηδήξει ποια στην κάθε "Τόλμη και Γοητεία".

Και προσοχή! Όταν ο άνθρωπος δεν θα μπορεί πια να σκέφτεται, να ερωτεύεται ή να αναστενάζει κάτω από το φως του φεγγαριού, επειδή αυτό θα κρύβεται από κάποια γιγαντιαία ουράνια διαφήμιση, τότε ή καταναλώνει, ή αυτοκτονεί ... ή σκοτώνει.

Δαυίδ Τέρνερ

Ο ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

και το
ΜΑΓΙΚΟ ΠΟΥΛΙ

Η ΕΡΗΜΟΣ

Το σημαντικότερο όπλο της εξουσίας σήμερα, τουλάχιστον στο Δυτικό Κόσμο, δεν είναι πια ούτε η προπαγάνδα, ούτε η άμεση καταπίεση των υπηκόων της, αλλά η απογοήτευση, η αδιαφορία, κάποτε ακόμη και η (σιωπηλή) συναίνεση της μεγάλης πλειοψηφίας αυτών των τελευταίων. Η απροθυμία να πολεμήσεις, ή έστω ν' αντισταθείς (έστω και συμβολικά) σε μια τάξη πραγμάτων εξώφθαλμα άδικη, παράλογη και ολέθρια, δεν έχει πια τη ρίζα της στην άγνοια, στην έλλειψη πληροφόρησης, όσο στην πεποίθηση - ακλόνητη συχνά - ότι τίποτε πια δεν μπορεί ν' αλλάξει και στην απογοήτευση και τον κυνισμό που έπονται. Ακόμη, στην προσπάθεια να περισώσουμε ό,τι μπορούμε, σ' ατομικό τουλάχιστον επίπεδο (κι επομένως, αφού ο κόσμος δεν αλλάζει, να προσπαθήσουμε τουλάχιστον να βολευτούμε εμείς), που οδηγεί στον ατομικισμό, τον ανταγωνισμό και την απομόνωση και τέλος στη σύγχυση που συντηρούν και διαχέουν σύσσωμοι οι μηχανισμοί "διανοητικής επιρροής" του συστήματος και που κάνει ουσιαστικά αδύνατη την καθαρή άποψη για τα πράγματα, τη διαμόρφωση αξιών, τη λήψη αποφάσεων, το ανατρεπτικό πάθος.

...παγιδευμένο φτερουγίζει σε σκοτεινές στοές κι άλλοτε σ' απέραντες ερήμους, αναζητώντας το χαμένο του παράδεισο.

Όπως παρατηρεί ο Ρ. Βανεγκεμ στην "Επανάσταση της καθημερινής ζωής"¹, η άμεση καταπίεση (η αντίληψη κι η συνειδητοποίηση της οποίας από τα θύματά της κι η παρόρμηση γι αντίδραση ενάντια της ήταν αναπόφευκτες) κατακερματίστηκε σε άπειρες μικρές καταπιέσεις, που εξακολουθούν να μας ταπεινώνουν, χωρίς πια να είναι εύκολο να τις συνειδητοποιήσουμε, να βρούμε την αυθεντική πηγή εκπόρευσής τους και να τις αντιμετωπίσουμε, παράγοντας έτσι έναν αντίστοιχο κατακερματισμό της εκκωφαντικής κρυστάλλινης του χθες σε απειράριθμα αναμικτά ψελλίσματα του σήμερα. Τα Μ.Μ.Ε. μας αποχαινώνουν μοιράζοντας αφειδώς διανοητικά ζαχαρωτά που τέρπουν τις αισθήσεις, μας παραπληροφορούν πλασάροντάς μας τη δική τους ρετουσαρισμένη όψη της πραγματικότητας, μας δημιουργούν σύγχυση βομβαρδίζοντάς μας με πλήθος αντιφατικών και συχνά ψεύτικων ή διαστρεβλωμένων πληροφοριών, επηρεάζουν τη συμπεριφορά μας με υποσυνείδητα μηνύματα, οξύνουν τις πιο πεζές - υλικές επιθυμίες μας (με την προώθηση καταναλωτικών προϊόντων - βαλοάμων για τη φρεϊκή της καθημερινότητας), ενώ ταυτόχρονα αμβλύνουν τα πιο βαθιά και ανθρώπινα συναισθήματά μας, τον πόθο και τον έρωτα, φέρνοντάς μας σε επαφή με ό,τι πιο μακάβριο έχει να προσφέρει η καθημερινή ειδησεογραφία με τη χαρακτηριστική ψυχρότητα των τηλεπαρουσιαστών-ρομπότ (στυλ Χατζηνικολάου...). Με μια λεπτή διανοητική επέμβαση μετατοπίζουν το συναισθηματικό μας κέντρο από το ουσιαστικό και ανώτερο-βαθύ συναίσθημα στο επίπεδο των ζωώδων αντανάκλαστικών επιθυμητικών αντιδράσεων.

Μπορούμε, άνετα πια, να αντικρύζουμε τις πιο φρεϊκαστικές σκηνές (σαν εκείνη του βομβαρδισμού του καταφυγίου της Βαγδάτης) τρώγοντας το βραδινό μας και με τη σκέψη μας να ταξιδεύει λιγούρικα στο σπορ αυτοκίνητο της προηγούμενης διαφήμισης. Αντί να συγκινηθούμε βαθύτατα, να βάλουμε τα κλάματα, να βρούμε στους δρόμους ουρλιάζοντας ή ο,τιδήποτε άλλο θα ήταν μια φυσιολογική ανθρώπινη συναισθηματική αντίδραση στο σοκ του άμεσου αντικρύσματος του υπέρτατου παραλογισμού, μένουμε, με την σχεδόν ίδια ψυχρότητα του εκπαιδευμένου εκφωνητή, στην ακινησία και τη σιωπή της ντροπής, ενώ το αμέσως επόμενο λεπτό, μπορούμε άνετα ν' ακολουθήσουμε τη μετάβασή του στο πιο αδιάφορο θέμα της καθημερινής ειδησεογραφίας.

Το πάθος μας, αντί να είναι ανθρώπινο, ερωτικό, επαναστατικό κι ανατρεπτικό, εξανεμίζεται ή διαστρεβλώνεται σε πάθος μίσους, μισαλλοδοξίας, ρατσισμού, θρησκευτικού ή ποδοσφαιρικού φανατισμού. Και χωρίς ερωτικό πάθος, στην ευρύτερη έννοια, η ζωή καταντά άχρωμη, βαρετή, μπερδεμένη.

Οι άνθρωποι κάποτε φοβόνταν και αγνοούσαν. Γι αυτό ήταν αρκετές μερικές απλές και διαγείς κρίσεις για την πραγματικότητα (πολιτική, κοινωνική, οικονομική) και την αληθινή φύση της μιζέριας τους και το παράδειγμα μερικών θαρραλέων ανθρώπων, που αφήφησαν κάθε απειλή ενάντια στην ύπαρξή τους, για να τους κάνουν να ξεπεράσουν την άγνοια και το φόβο και να επαναστατήσουν μαζί. Όταν οι εξουσιαστές διαπίστωσαν ότι τα όπλα διανοητικού - συναισθηματικού ελέγχου των υπηκόων τους δεν μπο-

ρούσαν να κάνουν πια τίποτε απέναντι στην καθαρή σκέψη και στο «ωσφορικό πάθος των ανθρώπων, ελίχθηκαν έγκαιρα και α-ντικατέστησαν την άγνοια με την σύγχυση της παραπληροφόρησης και το φόβο με το συναισθηματικό εννοιολογισμό, τη διέγερση των επιθυμιών, την απογοήτευση.* Μέσα στον πληθωρισμό των ιδεών, οι καθαρές απόψεις για την πραγματικότητα χάνονται πια σε σταγόνες καθαρού νερού μέσα σ' έναν ωκεανό λημμάτων.

Είναι πολύ πιο δύσκολο να ξεφύγει κανείς από τη σύγχυση και την πλάνη απ' ότι από την άγνοια. Κι ακόμη, το βόλεμα και η κυνικότητα, που έχουν γίνει οι κυρίαρχες αξίες της σύγχρονης κοινωνίας, δεν αφήνουν πια περιθώρια για έμπνευση από τον ηρωισμό και το πάθος κάποιων. Τους αντιμετωπίζουμε, απλώς, σε ρομαντικούς

τρελλούς και το θράσος μας είναι τέτοιο, που συχνά τους ειρωνεύομαστε και τους περιφρονούμε.

Τέλος, οι υποτιθέμενοι θεματοφύλακες των επαναστατικών αξιών, πολιτικά κόμματα ή οργανώσεις, χρησιμοποιούνται πλέον άνετα από το σύστημα για την επιδεινώση της σύγχυσης και τον έλεγχο του εξεγερτικού πάθους, όπου αυτό υπάρχει.

Μ.Μ.Ε και πολιτικά κόμματα, σ' ένα σκητικό στημένο από μια απροσδιόριστη εξουσία, σπέρνουν την αβεβαιότητα και την απογοήτευση.

* Ας μην θεωρηθεί ότι κάνουμε κάποιον απόλυτο διαχωρισμό. Η διάκριση γίνεται με βάση τις τεχνικές έλεγχο στις οποίες ερχόνταν ή έρχονται το μεγαλύτερο βάρος οι εξουσιαστές. Από αυτή την άποψη, δίνεται σήμερα περισσότερο σημασία στην παραπληροφόρηση, παρά στη μη-πληροφόρηση και στη διασπορά της απογοήτευσης και τον κενισμό, παρά του φόβου, ώστε να διατηρείται η επίφαση της δημοκρατίας και της ελευθερίας των μοντέρνων καθεστώτων.

Μένουμε λοιπόν στη διανοητική σύγχυση, στην έλλειψη σαφών αξιών, προταγμάτων, σχεδίων και μεθόδων δράσης, συγκεκριμένων και υλοποιήσιμων κοινωνικών στόχων, στην αδυναμία εκπλήρωσης των ελευθεριακών οραμάτων μας στο μικρόκοσμο της καθημερινής ζωής, στην απογοήτευση και την πεποίθηση ότι η επανάσταση* είναι μια χαμένη υπόθεση, ότι η κυριαρχία του κράτους είναι ακλόνητη κι η φύση του ανθρώπου τέτοια, που να αποτρέπει την όποια ουσιαστική αλλαγή. Αυτή η στάση είναι που έχουμε ν' αντιπαλέψουμε αντί ν' αναλωνόμαστε σε συμβιβαστικές κι ανούσιες ρεφορμιστικές προσπάθειες, σε σχολαστικές διαφωνίες ή σε εγωιστικές προσωπικές αντιπαράθεσεις.

Η απογοήτευση είναι η φυσική συνέπεια της παιδίαστικής ενθουσιώδους γοήτευσης μπροστά στο όνειρο της επανάστασης και της μη συνειδητοποίησης της δυσκολίας του επαναστατικού δρόμου, όχι στην αφελώς απλουστευμένη σύλληψή του, αλλά στην πραγμάτωσή του. Ωστόσο, η γνώση της δύναμης των εγκατεστημένων δομών και των πολλαπλών μηχανισμών αντίδρασης τους σε κάθετί που τους απειλεί, της δυσκολίας αλλαγής των συμπεριφορικών μοντέλων των ανθρώπων κι ακόμη περισσότερο των εξαιρετικά πολύπλοκων και δυσκίνητων κοινωνικών σχηματισμών τους, θα 'πρεπε να συνοδεύεται από τη συνειδητοποίηση ότι η ιστορία δεν γυρίζει πίσω κι ότι η βαθύτερη φύση του κόσμου είναι η εξέλιξη και μάλιστα η σπειροειδής εξέλιξη, που εμπεριέχει κρίσεις και παλινδρομήσεις. Αυτή η τελευταία συνειδητοποίηση συνιστά την ειδοποιό διαφορά, που αντί για την αίσθηση της αδυναμίας απέναντι στο παντοδύναμο σύστημα και την απελπισία και παράτηση που έπονται θα 'πρεπε να οδηγεί στη χαλύβδωση της θέλησής μας για την προώθηση των ελευθεριακών ιδανικών. Δεν φτάσαμε στο τέλος της ιστορίας αντίθετα είμαστε ακόμη στην αρχή της. Τα παλιροκοινικά κύματα της επανάστασης θα συνεχίσουν να 'ρχονται, γιατί υπάρχει ένα

βαθύτερο φως μέσα στον άνθρωπο, ένα ωσφορικό πάθος, που να μην μπορεί ν' αντέξει για πολύ αδιαμαρτύρητα την εξα-

θλίωση, τον εξευτελισμό, την ταπεινώση. Απομένει να ξεπεράσουμε την αίσθηση ματαιότητας και να εργαζόμαστε αδιάκοπα και με πάθος την περίοδο της άμωτης, ώστε το επόμενο επαναστατικό κύμα να εί-

Αν πέφτουμε σήμερα, χωρίς να κατεβάζουμε τις σημαίες μας, ο σκοπός μας είναι βέβαιο ότι θα θριαμβεύσει αύριο.

Malatesta

ναι πιο ζωντανό, πιο συνειδητοποιημένο, πιο ενθουσιώδες και πιο ρεαλιστικό ταυτόχρονα, φέρνοντας μαζί του τη γνώση που απεκόμισε από τις προηγούμενες «αποτυχίες» του, έτσι ώστε να προκαλεί κάθε φορά βαθύτερα ρήγματα στο κατεστημένο. Η περίοδος της κρίσης είναι περίοδος περισυλλογής, μελέτης και προετοιμασίας. Όπως ανέλυσε θαυμάσια ο F. Capra στην «Κρίση Καμπί»² παίρνοντας στοιχεία α-

πό τις πιο παλιές ανατολικές φιλοσοφίες και από τις πιο σύγχρονες δυτικές κοινωνιολογικές θεωρίες, η περίοδος της κρίσης κυφορεί την επερχόμενη περίοδο προόδου και δημιουργικότητας. Αν αφήνοντας τα μεγάλα λόγια ή τις μεγάλες απογοητεύσεις, αγωνιζόμαστε γι αυτά που πιστεύουμε διαμορφώνοντας επαναστατικά τον ίδιο τον εαυτό μας και τον κοινωνικό μας χώρο, αν πειραματιζόμαστε σε αυτοδιαχειριζόμενες κοινότητες για την πραγμάτωση των ιδανικών της αλληλεγγύης, της αυτονομίας, της αδελφοσύνης και της συνεργασίας, για τη δημιουργία και τη δοκιμή στην πράξη νέων κοινωνικών δομών οργάνωσης, τότε μόνο δεν θα βρεθούμε απροετοίμαστοι στο πλήρωμα του χρόνου.

Μόνο η συνειδητότητα, η επίγνωση και η διαρκής εγρήγορση μπορούν να μας απελευθερώσουν από τη σύγχυση και την πλάνη και να μας οδηγήσουν στην αυθόρμητη, παιδική, ερωτική αντιμετώπιση της πραγματικότητας, στην καθαρή ματιά που θα διαλύσει όλα τα ψέματα και θ' αφήσει να λάμπουν οι αξίες της συνεργασίας, της αγάπης, του ανθρωπισμού, της πραγματικής οικολογικής συνείδησης.

Επίθεση στα μέσα πρόκλησης της σύγχυσης και της συναισθηματικής απονέκρωσης, στα μέσα και τους μηχανισμούς παραπληροφόρησης με οποιοδήποτε τρόπο, άμεσο ή έμμεσο, επίθεση στις εγκατεστημένες μέσα στον ίδιο τον ψυχισμό μας αντιδραστικές δυνάμεις και καθάρισμα του συναισθηματικού και πνευματικού μας κόσμου. Ν' αγωνιστούμε να ξαναβρούμε το εφηβικό μας πάθος και την καθαρή παιδική ματιά, για να κατανοήσουμε και να προσπαθήσουμε ν' αλλάξουμε τον κόσμο, γιατί, όπως είτε κι ο Μαλατέστα, το ζήτημα δεν είναι να πραγματοποιήσουμε την αναρχία σήμερα ή αύριο ή σε χίλια χρόνια, αλλά να πορευόμαστε προς την αναρχία σήμερα, αύριο, πάντα.

* Η χρήση του όρου γίνεται στην ευρύτερη σημασία του, που συμπεριλαμβάνει κάθε αντικατάσταση αντιδραστικών κατεστημένων από προοδευτικές φόρμες.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ 1. «Η Επανάσταση της Καθημερινής Ζωής», Raoul Vaneigem, Εκδ. ΑΚΜΩΝ (σελ. 25-36)
2. «Η Κρίση Καμπί», Fritjof Capra, Εκδ. ΩΡΟΠΑ (σελ. 24-60 και ιδιαίτερα 31-35)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ "ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ"

ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ, Η ΝΕΑ ΤΑΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Το 1992 έκλεισε άσχημα για τους Αφρικανούς εντός και εκτός της πατρίδας τους. Η κρατική τρομοκρατία είναι καθημερινό φαινόμενο στην Αιτή και στη Ν.Αφρική. Υπολείματα εμφυλίου και ξηρασίας ταλαιπωρούν ακόμα την Αγκόλα, τη Μοζαμβίκη και τη Λιβερία. Η ρατσιστική βία και η αστυνομική καταστολή εξακολουθεί να αναπτύσσεται στις ΕΠΑ, ακόμα και απέναντι σ' αυτούς τους λεγόμενους "καλούς μαύρους μπάτσους". Και η πρώτη επέμβαση-οδηγός στην αφρικανική Σομαλία βάζει τη Νέα Τάξη Πραγμάτων σε μία νέα αιματηρή κατεύθυνση, τη στιγμή που δύο-μη αναγνωρισθέντες-Σομαλοί δολοφονήθηκαν από τους φημισμένους Γάλλους Λεγεωνάριους, όταν ο Μπους πήγε πρωτοχρονιάτικα στο Μογκαντίσου, με τα χέρια ακόμα λερωμένα από φρέσκο ιρακινό αίμα.

Το άρθρο αυτό εξετάζει τη προϊστορία της κρίσης στη Σομαλία και της αμερικανικής επέμβασης αλλά και εναντιώνεται στους αφροαμερικανούς που αντιμετώπισαν απαθείς τη γριφώδη πραγματικότητα που διαχύθηκε στα μάτια του κόσμου με το όνομα Επιχείρηση Αποκατάσταση της Ελπίδας.

Η Κρίση

Η Σομαλία, μια αρχαία χώρα στο κέρασ της Αφρικής, βρέθηκε να χάνει κατά μέσο όρο 5.000 ανθρώπους την εβδομάδα λόγω των φανερότερων συγκρούσεων σε συνδυασμό με τις καταστροφικά αποτελέσματα της πείνας και της ξηρασίας.

Τα αποτελέσματα των φυσικών διαφορών που οι ΕΠΑ παρουσάζουν ως επιχειρήματα για την επέμβαση, όπως ΟΗΕ, τα εφευρήματα της ψυχροπολεμικού τύπου κομμουνιστικής και φυσικά οι παρατεταμένες νέπειες ενός αποικιακού καθεστώτος 10 και πλέον ετών υποβοήθησαν την οξύνση της κρίσης.

Φυσικά δεν πρόκειται για, ούτε ποτέ ήταν, θέμα μερικών υπανάπτυκτων πολεμάρχων που αποκτώντας δύναμη αρχίζουν να σκοτώνουν, έτσι για το κέφι τους, τους δικούς τους.

Το Υπόβαθρο Της Κρίσης

Το μέγεθος της κρίσης εντάθηκε το 1991, μόλις η σκληρή κυβέρνηση του Μουχάμαντ Σιάντ Μπάρε, που υποστηριζόταν από τις ΕΠΑ, ανατράπηκε από μία ένοπλη εξέγερση κάποιων διαφορετικών στο ύψος τους ομάδων με κοινούς όμως στόχους.

Ο Μπάρε πήρε την εξουσία το 1969 με στρατιωτικό πραξικόπημα, εξαγγέλοντας πως είχε τη λύση που θα επανέφερε τη "λαϊκή αξιοπρέπεια και εμπιστοσύνη". Εξήγγειλε επίσης πως θα χρησιμοποιούσε τον επι-

στημονικό σοσιαλισμό για να μεταλαμπαδεύσει στους Σομαλούς την αυτοοργάνωση και την πρόοδο με τις δικές τους δυνάμεις. Το καθεστώς όμως ήταν απλά στρατοκρατικό, ενώ ο ίδιος κατέληξε μια αιμοδιψής μαριονέτα των αμερικανικών δολαρίων - μια ιστορία για την οποία ο Malcolm X είχε δυσσοίωνα προειδοποιήσει τους αφρικανούς πολιτικούς εγκεφάλους, ήδη από τον Ιούλη του 1964.

Το 1974 πέφτει το καθεστώς του Αιθίοπα αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασιέ και ανέρχεται ένα ψευδοσοβιετικού μαρξιστικού τύπου καθεστώς, υπό την αρχηγία του Μεγκίστου Χαϊλέ Μαριάμ. Το 1977, όταν επιχειρήσει να καταπατήσει τα, από αιώνες, σύνορα της ερήμου του Ογκάντεν, με τη Σομαλία, άρχισε ο γνωστός ως "πόλεμος του Ογκάντεν", μεταξύ δύο "σοσιαλιστικών" κρατών, που είχε ως αποτέλεσμα τη ταπεινώση της Σομαλίας και το διωγμό των Σομαλών που κατοικούσαν πίσω από τα αιθιοπικά σύνορα. Κατά τη διάρκεια της διαμάχης η Σοβιετική Ένωση πήρε το μέρος της Αιθιοπίας. Ο Φιντέλ Κάστρο, σύμφωνα με τις αρχές του, προσπάθησε να εξαναγκάσει Σομαλία και Αιθιοπία να ιδρύσουν μια "ομοσπονδία σοσιαλιστικών κρατών" αποτρέποντας έτσι τη σύγκρουση και θέτοντας κάποιες αρχές συνεργασίας. Απ' τη στιγμή όμως που οι Σοβιετικοί πήραν το μέρος της μίας παράταξης, δημιουργήθηκε κι εδώ μια ψυχροπολεμική αστάθεια.

Μετά την ήττα της Σομαλίας το 1978, το καθεστώς Μπάρε προσκολλήθηκε πλέον με

αφοσίωση στις ΕΠΑ, στρέφοντας ταυτόχρονα τα όπλα του στον ίδιο το λαό του που ήταν δυσαρεστημένος από την αποτυχία του πολέμου του Μπάρε, την αποτυχία της μετατροπής σε καλλιεργήσιμη έκταση της περιοχής της Δ. Σομαλίας (που πίσω από αυτή κρυβόταν η ενσωμάτωση των πληθυσμών που κατοικούσαν στα σύνορα της περιοχής Ογκάντεν, πίσω από τη σομαλική επικράτεια), αλλά και την ανικανότητα της κυβέρνησης να ικανοποιήσει τις βασικές βιοτικές ανάγκες του πληθυσμού. Το 1977-78, λόγω του πολέμου του Ογκάντεν, το πρόβλημα της ξηρασίας και της πείνας είχε επιδεινωθεί. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως οι ΕΠΑ ανακάλεσαν ένα πακέτο μέτρων βοήθειας που περιελάμβανε και τη κατασκευή ενός φράγματος για την άρδευση των περιοχών που πληγήσαν από τη ξηρασία.

Από το 1986 ο Μπάρε κι ο Μεγκίστου κάνουν πέρα τις διαφορές τους για να επικεντρώσουν τις στρατιωτικές τους δυνάμεις στη διάσωση της εξουσίας τους. Το 1990 η Africa Watch κατήγγειλε πως, μεταξύ 1988 και 1990, το καθεστώς Μπάρε ήταν υπεύθυνο για τη δολοφονία 50.000 πολιτών. Εδώ συμπεριλαμβάνονται και οι βομβαρδισμοί (1989) δύο πόλεων στη Β. Σομαλία, της Χαργέισα και του Μπουριάο. Για τους βομβαρδισμούς αυτούς χρησιμοποιήθηκαν Νοτιοαφρικανοί πιλότοι.

Η Τρέχουσα Κρίση

Το 1991 βρήκε το περιφρονημένο καθεστώς Μπάρε υπο διάλυση και τον ίδιο

τον Μπάρε να εγκαταλείπει τη χώρα. Θα ακολουθήσει ο βίαιος αγώνας για την εξουσία, ανάμεσα στις δύο ομάδες που έριξαν τον Μπάρε. Η μία ομάδα ελεγχόταν από το στρατηγό Φαράχ Αμπίπ και είναι γνωστή ως Ενωμένο Σομαλικό Κογκρέσο (USC). Η άλλη ελεγχόταν από τον Αλη Μαχντί Μοχάμεντ και είναι γνωστή ως Ομάδα Μανιφέστο. Οι αναλυτές πιστεύουν πως πίσω από τη δημιουργία της Ομάδας Μανιφέστο βρισκόταν η ιταλική κυβέρνηση και αποσκοπούσε στον ανταγωνισμό του πιο διευρυμένης βάσης Ενωμένου Σομαλικού Κογκρέσου. Η ειρωνία είναι πως και οι δύο ομάδες ανήκουν στη φυλή. Απ' τη στιγμή που και οι δύο πάλευαν στα συντρίμια του περιφρονημένου καθεστώτος Μπάρε, οι στρατιωτικές φρικαλεότητες δεν υποχώρησαν. Και τα δύο κόμματα είναι ένοχοι συνεχούς βίας κατά πολιτών και φυλετικών βιαιοτήτων. Απ' τον Απρίλη του 1992, οι συνθήκες χειροτέρευσαν και 5.000 άτομα, όπως προαναφέρθηκε, πέθαιναν εβδομαδιαία.

Το Υπόβαθρο Της Αμερικανικής Επέμβασης

Μπρός σ' αυτά τα ανατριχιαστικά γεγονότα, ο ΟΗΕ παίρνει κάποια πρωτοβουλία τον Απρίλη. Η πρωτοβουλία μιλούσε για αποστολή ειρηνευτικής δύναμης 3.500 ανδρών (και όχι για 18.000 - 40.000 που σήμερα ζητούν οι ΕΠΑ), υπό τη διοίκηση των Ηνωμένων Εθνών. Η κυβέρνηση των ΕΠΑ, της οποίας η βοήθεια είχε τον κύριο λόγο, αποφάσισε να μη στηρίξει τότε την επέμβαση μολονότι υπέγραψε το ψήφισμα.

Λοιπόν, εάν η Επιχείρηση Αποκατάσταση της Ελπίδας κινούνταν σε ανθρωπιστικά πλαίσια, γιατί οι ΕΠΑ δεν στήριξαν την επέμβαση των Ηνωμένων Εθνών τον Απρίλη, όταν η κατάσταση βρισκόταν πραγματικά στη χειρότερη της φάση;

Ο Άσα Σαμάντ του Σομαλικού Οργανισμού Βοήθειας και Ανάπτυξης (SAFRAD), ενός οργανισμού για υλική υποστήριξη από Σομαλούς που κατοικούν στον Καναδά και στις ΕΠΑ, έκανε τα ακόλουθα σχόλια "Αν

είχαν στείλει τους 3.500 στρατιώτες τον Απρίλη θα είχαν λύσει το πρόβλημα ή θα το είχαν μειώσει. Θα είχαν ταυτόχρονα σώσει και αμέτρητες ζωές. Με 5.000 νεκρούς τη εβδομάδα, αυτό είναι γενοκτονία".

Η ιστορία και ο χαρακτήρας της αμερικανικής βοήθειας πρέπει να εξεταστεί λεπτομερειακά. Ο Δρ. Σαμάντ ρωτά: "Αν οι ΕΠΑ ενδιαφέρονται πραγματικά για τη Σομαλία και την Αφρική, τότε γιατί η μεταναστευτική τους πολιτική επιτρέπει μόνο σε 7.000 Αφρικάνους το χρόνο να μεταναστεύουν (ενώ αφήνει τους τετραπλάσιους Ευρωπαίους), τη στιγμή που η Αφρική είναι η ήπειρος με το μεγαλύτερο μεταναστευτικό πρόβλημα;"

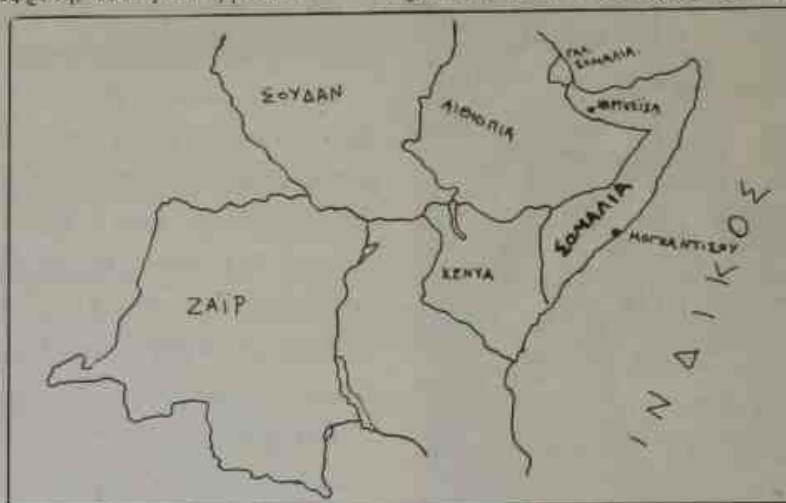
Έτσι, εάν η Επιχείρηση Αποκατάσταση της Ελπίδας δεν έχει την ανθρωπιστική υφή που διατυμπανίζει, τότε τι είναι; Γιατί βρίσκονται οι ΕΠΑ εκεί;

Δίνοντας το πλέγμα των παραγόντων, των σκοπών και του χαρακτήρα της αμερικανικής βοήθειας (όπλα, περισσότερα όπλα) και του εξουσιαστικού ρόλου που οι ΕΠΑ έπαιξαν στις πιο κρίσιμες στιγμές της κρίσης (μπλοκάροντας την απόφαση επέμβασης του ΟΗΕ τον Απρίλη του 1992), ξεκαθαρίζει ένας από τους λόγους που οι ΕΠΑ είναι εκεί. Σώζουν την εικόνα τους, αφού στη πραγματικότητα είναι μια απο τις κύριες αιτίες των βασάνων του κόσμου. Και ο κόσμος έγινε μάρτυρας των γεγονότων μέσα από τους παραμορφωτικούς καθρέφτες των media.

Υπάρχουν όμως και γεωπολιτικοί λόγοι. Ένας είναι η ανάγκη βάσεων για τη περιοχή του Κόλπου, για την αύξηση της δυνατότητας κίνησης και αποτελεσματικότη-

τας των αμερικανών πεζοναυτών στο Μογκαντίσου, πρωτεύουσα της Σομαλίας.

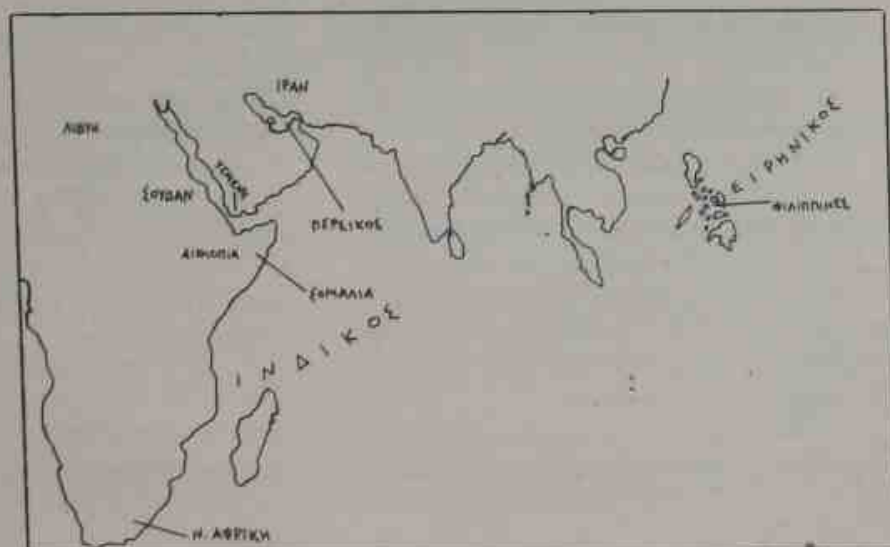
Ο κόλπος Σούμτικ, η ναυτική βάση των ΕΠΑ στις Φιλιππίνες, έκλεισε, μετά από δημοψήφισμα, το 1987. Ο κόλπος Σούμτικ δεν ήταν μόνο σημαντικός για την ανάπτυξη των αμερικανικών δυνάμεων στην Ασία, αλλά και για την ανάπτυξη των δυνάμεων αυτών στη Μέση Ανατολή. Ο κόλπος Σούμτικ φιλιξενούσε το 70% του αμερικανικού ναυτι-

κού εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκε στην Επιχείρηση Καταιγίδα της Ερήμου, άλλη μια επιχείρηση για το καλό της ανθρωπότητας που στοίχησε τη ζωή 300.000 ανθρώπων και ίσως 100.000 ιρακινών νηπίων που σκοτώθηκαν από την αρχή των επιχειρήσεων.

Επιπρόσθετα, οι αμερικανικές μυστικές υπηρεσίες εκτιμούν πως η Σομαλία, που συνορεύει με την Κένυα, ίσως έχει πετρέλαιο, που δεν έχει ακόμα ανακαλυφθεί. Αυτό το γεγονός εξηγεί και τη σιωπή των αμερικανικών ΜΜΕ για την υπέρμετρη εχθρότητα προς τους Σομαλούς πρόσφυγες στην Κένυα. Οι Σομαλοί στην Κένυα είναι υποχρεωμένοι να έχουν δύο διαβατήρια-πάσα. Μπορούν να τους σταματήσουν και να τους ψάξουν αυθαίρετα, οποτεδήποτε. Αν δεν έχουν τα πάσα μπορούν να φυλακιστούν αυθαίρετα, να βασανισθούν, να απελαθούν ή να τα πάθουν και τα δυο μαζί. Χιλιάδες Σομαλοί έχουν απελαθεί από το αμερικανο-στήριχο

καθεστώς Μόι, απ' το Δεκέμβρη του 1990. Οι ΕΠΑ διατηρούν μια σημαντική στρατιωτική βάση στη Μομπάσα, η οποία ειρηνικά ήταν κάποτε το μεγαλύτερο λιμάνι δουλεμπορίου, τέλος του διασαχαρικού δουλεμπορίου και αρχή για το διατλαντικό. Αραγε ο Ντάνιελ Αραπ Μόι, ο επονομαζόμενος "σκυλί", προσπαθεί να εξασφαλίσει για τον εαυτό του μερικά από τα υποτιθέμενα πετρελαϊκά κοιτάσματα, επωφελούμενος από τη σομαλική κρίση; Ακόμα, η αυξημένη δυνατότητα μετακίνησης προς τον Κόλπο συνεπάγεται και διείσδυση προς Βορρά και Δύση. "Η Σομαλία είναι", όπως δήλωσε

αξιωματούχος του State Departement, "ένας χώρος στάθμευσης", ή ένα σημείο εισόδου στο κέρασ της Αφρικής και εποπτείας της περιοχής, καλύτερο από την Αιθιοπία ή τ η ν

ριότερη περιοχή της Νότιας Αφρικής.

Τέλος υπάρχουν και οι πολιτισμικοί και ιδεολογικοί παράγοντες. Σύμφωνα με τις αμερικανικές, βρετανικές και ισραηλινές μυστικές υπηρεσίες, η μόνη αξιοπρόσεκτη δύναμη απέναντι στους ιμπεριαλιστές του βορρά είναι η άνοδος του ισλαμικού φονταμενταλισμού. Η Σομαλία είναι κατά το 99% μουσουλμανική. Ετσι μπορεί να ειπωθεί ως μέρος του ιστού του ισλαμικού φονταμενταλισμού, που απλώνεται από το Ιράν στην Υεμένη, τη Σομαλία, την Ερυθραία, την Αιθιοπία και τέλος το Σουδάν αλλά και άλλων ισλαμικών κοινοτήτων.

Z. Muhammad
(από το
Black Panther,
καλοκαίρι 1993)
μετάφραση
Hot Coffee

Ε ρ υ -
θραία.

Το καθεστώς Μεγκίστου στην Αιθιοπία έχει πέσει. Η εξουσία μετατοπίστηκε από τους ανθρώπους της φυλής Αμχάρα, της ως τότε ηγετικής εθνότητας, παραδοσιακά φιλοδυτικής, στους Ορόμο που είναι πολυαριθμότεροι και προεβούν τη γενικότερη ανεξαρτησία και εθνική κυριαρχία, καθώς και την ανάπτυξη βασιζόμενοι σε ντόπιες δυνάμεις.

Η Ερυθραία πρόσφατα κέρδισε τον μακρύ πόλεμο της ανεξαρτησίας της ταυτόχρονα διαθέτει ανεξάρτητη και ιστορική παράδοση και κουλτούρα.

Ο Σέρζ Μουκέντι του Εργατικού Αγροτικού Κόμματος του Κογκό (Zaïr) δήλωσε πως απ' τη στιγμή της επέμβασης στη Σομαλία, οι FAR ή Ενοπλες Λαϊκές Δυνάμεις, η νέα στρατιωτική πτέρυγα του Εργατικού-Αγροτικού Κόμματος περιμένει αμερικανική επέμβαση στο Ζαίρ εναντί τους. Το αμερικανοστηρίχτο καθεστώς Μομπούτου δεχόταν πιέσεις για σεβασμό των δημοκρατικών αρχών τη στιγμή που χρησιμοποιούσε τη κρατική βία μέσω των κυβερνητικών δυνάμεων ή της μυστικής αστυνομίας της γνωστής "Χίμπου", ενώ οι FAR θέλησαν να αντιμετωπίσουν ένοπλα τον Μομπούτου. Μετά το λυσσασμένο φασιστικό καθεστώς του Απαρτχάιντ, εξαιτίας του πλούσιου σε μεταλλεύματα υπεδάφους του, το Ζαίρ είναι ο πιο σημαντικός πελάτης των ΕΠΑ στην ευ-

Ν.Αφρική

Joel Meyers

από το Plain Words, No 2, Αύγουστος '93
μετάφραση Hot Coffee

Η Αφρική ζει μια γενοκτονία. Το AIDS, μια νέα αρρώστια αναδύεται στην αιγλή της γενετικής μηχανικής και επιτίθεται σε πληθυσμούς που αποτελούν πολιτικούς στόχους, συνεχίζει να αποδεκατίζει την Αφρική.

Απ' τη στιγμή που οι Σοβιετικοί απέσυραν την υποστήριξη τους σε μερικούς εθνικούς απελευθερωτικούς αγώνες, το διεθνές κεφάλαιο επιχειρεί να ανακαταλάβει την Αφρική με στρατιωτικά μέσα και να την καταστήσει επαρχία της Νέας Τάξης Πραγμάτων.

Στη Σομαλία οι καθημερινές σφαγές από τους πολεμάρχους του ΟΗΕ και του Πενταγώνου έχουν σκοπό να σπρώξουν συγκεκριμένους αρχηγούς φυλών να συμμετάσχουν σε μια κυβέρνηση - μαριονέτα, ενώ ταυτόχρονα δίνουν ένα παράδειγμα εκφοβισμού, μιας στρατιωτικής επέμβασης οπουδήποτε στην Αφρική.

Στη Νότια Αφρική οι ίδιες δυνάμεις σκορπούν υποσχέσεις θεσμικών αλλαγών, με σκοπό να χειραγωγήσουν το κίνημα ενάντια στο Απαρτχάιντ γύρω από το Νέλσον Μαντέλα, και να το στρέψουν γύρω από ένα πυρήνα υπο-ιμπεριαλιστικής προφιλιακής. Ζητούμενο γι αυτούς είναι να σταθεροποιήσουν και να εντείνουν τη λεηλασία τους πάνω στο νοτιοαφρικάνικο λαό και να ενσωματώσουν τη Ν.Αφρική στη Νέα Τάξη, σαν ένα μικρό συνεργάτη που θα επιβλέπει και θα λεηλατεί την υπόλοιπη ήπειρο.

Πάνω σε όλα αυτά ο Νέλσον Μαντέλα και οι υποστηριζόμενοι από τους Αμερικάνους "αριστερίζοντες" παίζουν ρόλους παράλληλους, αφού σινεργάζονται προωθώντας το μοντέλο της ανάπτυξης ως τρόπο απελευθέρωσης, συγκρατώντας ταυτόχρονα τις ενδεχόμενες αντιδράσεις.

Ο Μαντέλα έζησε για 25 χρόνια κλεισμένος στη φυλακή, μόνο και μόνο για να χρησιμοποιήσει τη φήμη του για να δέσει το κίνημα ενάντια στο Απαρτχάιντ στο άρμα του ιμπεριαλισμού της Νέας τάξης. Οι ιμπεριαλιστές έχοντας ως φερέφωνα τους ψευδο-"αριστερίζοντες", εξέφρασαν την ευγνωμοσύνη τους απέναντί του με τη διοργάνωση εθνικών περιοδειών, απονομή βραβείων και επαίνων παγκόσμιας εμβέλειας μέσω των ΜΜΕ.

Ο Μαντέλα αποτελεί το απατηλό προσωπείο της διαπραγματεύσεως για τη συγκαταθήση με το Απαρτχάιντ και τον ιμπεριαλισμό, στην οποία:

1.

Ακόμα και μετά τις προγραμματισμένες πρώτες εκλογές στις οποίες "θα επιτραπεί" στους Αφρικανούς να έχουν ψήφο, το κράτος θα το κυβερνά ένας μεταβατικός εκτελεστικός οργανισμός. Οι εκλογές θα γίνουν με κόμματα τα οποία θα συμφωνούν να βαδίζουν μαζί με αυτή τη χούφτα, σχεδιασμένα να προστατεύουν τα εθνικά και πολυεθνικά συμφέροντα που διοικούσαν το καθεστώς του Απαρτχάιντ όλα αυτά τα χρόνια.

2.

Ο υπό τη προστασία τους πλέον πλούτος θα είναι η βάση της συνεχιζόμενης λευκής κυριαρχίας μέσω της ιδιοκτησίας όλων των σημαντικών και κερδοφόρων περιουσιών και τη κατοχή όλων των προνομιστικών θέσεων εργασίας.

4.

Τη στιγμή που είναι προγραμματισμένο να αφοπλιστούν και να περάσουν στη νομιμότητα οι "αντάρτικες ομάδες" των Αφρικάνων πολεμιστών της ελευθερίας, οι ματωβαμένες νοτιοαφρικάνικες ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας θα παραμείνουν άθικτα κρατώντας τις καταπιεσμένες μάζες κάτω απ' τις κάγκες των όπλων τους.

5.

Το σύνθημα "κάθε πολίτης και ψήφος" κάτω απ' αυτές τις συνθήκες απλά θα οδηγήσει τις μάζες σε μια μπερδεμένη πολιτική πολυπλοκότητα και θα τις συνδέσει με τη Νέα Τάξη Πραγμάτων και τις παλιές δυνάμεις του Απαρτχάιντ.

3.

Όλα τα κεφάλαια πολυεθνικής ιδιοκτησίας θα συνεχίσουν να αποτελούν εγγύηση για τον έλεγχο των πόρων του εξωτερικού εμπορίου της Ν.Αφρικής από τους ίδιους ιδιοκτήτες.

6.

Η φυλετική ισότητα, αν μπορέσει να επιτευχθεί, μπορεί να εκλειφθεί από μερικούς ως παράγοντας που θα ροκανίσει το προνομιακό καθεστώς της λευκής μέσης και εργατικής τάξης, φέρνοντας κέρδη στο πολυεθνικό κεφάλαιο, απ' τη στιγμή που η επανένταξη στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και στη Διεθνή Τράπεζα θα συνεχίσει να κρατά χαμηλά και να συρρικνώνει το επίπεδο ζωής των Αφρικανών.

Ο Ντε Κλέρκ και ο Μαντέλα έπαιξαν θέατρο ανοικτά, διαχωρίζοντας τους εκλογείς τους για να πουλήσουν τελικά την ίδια συμφωνία και να εξασφαλίσουν περισσότερα μπερδαιστικά κέρδη για τη Ν.Αφρική και για να καυχάται ο Ντε Κλέρκ ότι η "αναδομμένη" Ν.Αφρική θα γίνει αποδεκτή ως μεσολαβητική κυριαρχία πάνω στην υπόλοιπη ήπειρο.

Ας μη φανεί λοιπόν παράξενο αν το 70% του προνομιστικού λευκού πληθυσμού στηρίζει τη "συνύπαρξη".

Εγώ, ο Γιάννης Καστανάρας, καταγγέλω...

Η έπαυλη μου, στο Γαλάτσι, λεηλατήθηκε.

Ήταν γύρω στις 9.30 το βράδυ, ήμουν πολύ κουρασμένος, είχα μόλις τελειώσει το μπάνιο μου, και ξαπλωμένος γυμνός στον καναπέ του σαλονιού, είχα για άλλη μια φορά την ευκαιρία να εκφράσω τον αυτοερωτισμό μου. Γι' αυτό δεν έδωσα σημασία στους πνιχτούς υπόκωφους ήχους που έμοιαζαν να πλησιάζουν. Σε κάποια φάση σταμάτησαν. Δεν είχα καν προλάβει να χρησιμοποιήσω τις χαρτοπετσέτες, όταν η πόρτα σπασμένη με κλωτσιές υποχώρησε και δέκα άτομα εισέβαλαν στο δωμάτιο μου.

-Καστανάρα, τη γάμησε, ήρθε η Villa, μου φώναξε κάποιος από την έξαλλη ομάδα των ειςβολέων. Πριν προλάβω να αντιδράσω, με είχαν ακινητοποιήσει στο πάτωμα. Μου έβαλαν χειροπέδες και μου έδεσαν ένα βρεγμένο πέτσινο λουρί στο λαιμό. Μια έξαλλη φεμινίστρια, όπως μου φάνηκε, απ' αυτές τις αντισεξουαλικές με τα σπυριά, μου είπε: "Αυτό το λουρί όσο στεγνώνει θα σε πνίγει. Είναι παλιό βασανιστήριο των Απάτσι. Υπάρχει τρόπος να γλυτώσεις, αν μας αποκαλύψεις τα κίνητρα σου για τη δημοσίευση της σπημμένης συνέντευξης της "Αρνητικής Στύσης".

Εγώ, σεβόμενος την ελευθερία του Τύπου, τον πλουραλισμό, καθώς και την εκδοτική μου υπόσταση, αρνήθηκα κατηγορηματικά να πω στιδήποτε. Τότε άρχισαν να σπάνε το δωμάτιο μου, έκαναν κομμάτια τα 1300 μπουκάλια γαλλικής σαμπάνιας, ενώ μ' ένα απ' αυτά έκοψαν τον κώλο της άμοιρης Φιλλιπινέζας οικιακής βοηθού. Στη συνέχεια, έσπασαν τ' αμάξι μου, έσπασαν τους δίσκους και πήραν μαζί τους φεύγοντας την κόκα, λέγοντας μου ότι αυτή είναι μόνο η αρχή. Καταματωμένος, σύρθηκα μέχρι την εξώπορτα, φωνάζοντας, "βοήθεια, αναρχο-σταλινικοί προσπαθούν να με σκοτώσουν". Μετά από κάποια ώρα είχα ελεύθερα τα χέρια μου. Διαπίστωσα ότι δυο σωματοφύλακες μου ήταν αναισθητοί από χτυπήματα καράτε, και χαρακτηρισμένοι από κονσέρβα Rio Mare, που είχαν αφήσει φεύγοντας οι σταλινικοί.

Όταν συνήλθα κάπως, ήπια ένα τσιγάρο, έκανα ένα ντουζ κι άρχισα να κοιτάζω αν έλειπε κάτι απ' το σπίτι. Ευτυχώς, δεν άγγιξαν τα λεφτά μου. Οι καταστροφές ήταν τεράστιες. Με φρίκη διαπίστωσα ότι έλειπε η συλλογή μου με τις 1500 πορνοταινίες, που με κόπο είχα μαζέψει εδώ και χρόνια. Είχε μείνει μόνο μια σπασμένη θήκη βιντεοκασσέτας και η Τίνα Σπάθη, γυμνή, έμοιαζε να με κοιτάει λυπημένα. Ήπια και δεύτερο τσιγάρο. Κουλάρησα. Ο καλύτερος τρόπος να απαντάς σε τέτοιες φασιστικού τύπου ενέργειες είναι να ξεβρακώνεις αυτούς που κρύβονται από πίσω. Γι' αυτό το λόγο στέλνω την κασσέτα με την επίμαχη συνέντευξη στους "Πειρατές", συνοδευόμενη απ' αυτόν τον μικρό πρόλογο. Είμαι βέβαιος ότι το τεράστιο αναγνωστικό κοινό των "Πειρατών", όπως και ο ευρύτερος επαναστατικός χώρος, στον οποίο για χρόνια έχω δώσει τα πάντα, θα με δικαιώσει.

**ΝΑ ΑΠΟΜΟΝΩΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΚΟΜΠΛΕΞΙΚΟΥΣ ΤΣΟΝΤΑΚΗΔΕΣ ΤΗΣ VILLA
ΖΗΤΩ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΛΕΦΤΑ,
ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΕΡΟ ΑΠ' ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΝΚΙΑ**

Γιάννης Καστανάρας

ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΣΤΥΣΗ, συνέντευξη

1) Κάποιοι σας κατηγορούν ότι είστε σεξιστές. Πόσο αληθινό είναι αυτό και πού οφείλεται?

Γιάννης: Ποιός τα λέει αυτά, οι μίζεροι καταληψίες? Αν εννοούν το γεγονός του ό,τι είμαστε άντρες, που ξεχειλιίζουν από ερωτισμό και βαρβατίλα, σεξισμό, τότε, ναι, είμαστε.

Βασίλης: Το ερωτικό ένστικτο δεν καταπιέζεται ούτε από κομπλεξικούς ούτε από υστερικές φεμινίστριες. Ναι, έχω φοβερές σεξουαλικές ορμές κι επιπλέον ένα σημαντικό προσωπικό λόγο να τις καλλιεργώ στο έπακρο. Όπως λέει και μια σοφή, ελληνική παροιμία: "Απ' την πολλή την κάβλα του, μάλλιασε η καράφλα του".

2) Διακρίνω μια γιγαντάκη που εκφράζεται με αρκετά σκληρές φράσεις για συγκεκριμένους ανθρώπους. Ποιός είναι ο λόγος αυτής της έκρηξης θυμού και της μεταστροφής σας, αφού είναι γνωστό ότι το γκρουπ σας έχει δώσει παλιότερα και τώρα τον καλύτερο εαυτό του στην υπόθεση του κινήματος?

Βασίλης: Τελικά έχουμε μετανιώσει πικρά που κάποτε ήμασταν αρκετά κοντά μ' αυτά τα άτομα. Η Villa Amalias διέψευσε με το χειρότερο τρόπο τις προσδοκίες της ελληνικής ανεξάρτητης κινηματικής σκηνης. Είναι γνωστό ότι για να στηρίξουν την "επανάστασή" τους, προτιμούν να στήνουν κώλο στα αφεντικά και στο ωράριο 9-5, ενώ μπορούσαμε να βρούμε την άκρη να παίρνουν κι αυτοί οι κακομοιρήδες κανένα φράγκο για τη δουλειά τους στις συναυλίες και να περνούν, όπως εμείς, αραχτοί - τσιγάρα, γκόμνες,..... δηλαδή το πολύ γνωστό τρίπτυχο του επαναστάτη: "sex, drugs and Rock 'n' Roll". Αυτοί προτιμούν να ζουν στη βρωμιά και στη μίζερια, και έχουν ξεχάσει τη λέξη αλληλεγγύη, απέναντι σε μας τους μουσικούς, που έτσι κι αλλιώς είμαστε στην ίδια φάση, τόσα χρόνια στο "χώρο". Όταν ήμουν μια βδομάδα στο νοσοκομείο, κανείς δεν ήρθε να με δει. Στις άθλιες τουαλέτες της Villa έπαθα μια βασανιστική ουρολοίμωξη, καθώς αν και είναι γνωστό ότι σαν άντρας κατουρώ όρθιος, η τεράστια ψωλή μου άγγιζε τη βρώμικη λεκάνη. Αλλά, αρκετά μιλήσαμε γι' αυτούς.

3) Πού χωλαίνει, κατά τη γνώμη σας, η ανεξάρτητη κινηματική ροκ σκηνή στην Ελλάδα και ποιά μπορεί να είναι το μέλλον της?

Γιάννης: Όταν χωλαίνει ένα κίνημα, χωλαίνει φυσικά και η πολιτιστική μουσική του έκφραση. Αυτά τα άτομα, αποκλεισμένα στον εαυτό τους, αναμασούν τετριμμένες "αλήθειες", αρνούνται με την καθημερινότητά τους, τη χαρά της ζωής και τις αυθεντικές Rock'n'Roll φάσεις.

4) Μπορείτε να γίνετε πιο σαφείς?

Βασίλης: Εμείς πιστεύουμε σ' αυτόν τον κόσμο του ροκ που έχει κάνει δική του την Αθήνα. Έχει αλώσει εκ των έσω όλα τα αντίστοιχα μαγαζιά, προωθώντας έναν άλλο τρόπο ζωής. Έχει βγάλει τον κόσμο στους δρόμους, έχει κατακλύσει όλες τις πλατείες, ακόμα κι αυτές που βρίσκονται μόλις δυο βήματα απ' το κάστρο του Αμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Εμείς, την ποιότητα μας σαν άνθρωποι, σαν τέχνη και σα μουσική, την βγάζουμε σε όσους χώρους πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι παίζουμε όπου η υποδομή καλύπτει τις προσδοκίες μας για τεχνική και μουσική αρτιότητα. Δηλαδή, μιλάμε για χώρους όπου δε συναντάς κατσαρίδες, ποντίκια, και στέγες έτοιμες να πέσουν στο κεφάλι σου, αλλά για χώρους με ήχο της τάξης των 10.000 Watt, που κλάνουνε πατάτες οι σταλίνες και τα Villamat. Τέτοιοι χώροι, δυστυχώς, στην Αθήνα είναι λίγοι. ΡΟΔΟΝ, MAD, WEST, επαγγελματικά στούντιο κ.λ.π.. Πιστεύουμε ότι για να αποτυπώσουν τα γκρουπ της επαναστατικής αντεργκράουντ σκηνης όλο τους το είναι, τέτοιες νησίδες της ροκ έκφρασης πρέπει τουλάχιστον να διπλασιαστούν.

5) Κι όσο αφορά τη δισκογραφική δουλειά, ποιά είναι η άποψή σας?

Γιάννης: Με δεδομένη την ανικανότητα των "επαναστατών" όχι μόνο να στηρίξουν τη μουσική σκηνή, αλλά και να κάνουν στιδήποτε, εμείς τολμούμε να πούμε δημόσια ότι πετύχαμε μια μεγάλη νίκη. Έχουμε καταφέρει με την αξία μας και τη σκληρή δουλειά, να γίνουμε μια σημαντική παράμετρος του ροκ στην Ελλάδα, έτσι ώστε να μη μπορούν να μας αγνοήσουν. Αυτό ήταν το πρώτο βήμα. Στη συνέχεια, επειδή διαθέτουμε νοσημόσυνη πολύ πιο πάνω από το μέτριο, αλλά κυρίως γιατί παραμένουμε επαναστάτες, πιάσαμε κώσο τις εταιρείες, που αναγκασμένες εκ των πραγμάτων, κυκλοφορούν τους δίσκους μας κι έτσι σπέρνουν στην ελληνική κοινωνία, το μόνο αυθεντικό κι αποτελεσματικό επαναστατικό λόγο. Γι'

αυτό άλλωστε, και η κριτική των σταλινικών δεν μας αγγίζει. Ο καθένας δίνει με το δικό του τρόπο τη συνεισφορά του στο κίνημα. Η επανάσταση είναι σαν τις κλωτρυπίδες: ο καθένας έχει από μία.

6) **Και μια τελευταία ερώτηση: Πιστεύετε ότι μπορείτε να τα καταφέρετε στο αρχιπέλαγος του ροκ, περνώντας μέσα από τις συμπληγάδες των σταλινικών?**

Γιάννης: Ναι, ώρα να τελειώνουμε γιατί είναι κι ο Σταμάτης που ψάχνοντας το κατάλληλο μπουκάλι έγινε λιώμα κι έπεσε από τη σκάλα.

Βασίλης: Δε μασάμε, κι αυτό πρέπει να γίνει καθαρό σε όλους. Έχουμε την εμπειρία, το ταλέντο και τη θέληση και κυρίως έχουμε μαζί μας όλους

εκείνους που κατακλύζουν μαγαζιά και πλατείες αντί να αυτομαστιγώνονται σε καφενεία-"στέκια" καταλήψεων.

ΣΤΟ ΡΟΔΟΝ, ΣΤΟ WEST ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΑΒΙΛΛΗ, Η ΑΓΡΙΑ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΘΑ ΒΓΕΙ ΚΑΙ Θ' ΑΝΑΤΕΙΛΕΙ

Μουσικές προτιμήσεις του γκρουπ: "Ο μακρυμάλλης" (Γ. Ζουγανέλης)
"Οι ωραίοι έχουν χρέη" (Δάντης)
"Τα τσιγάρα, τα ποτά και τα ξενύχτια" (Κυριαζής)
Αγαπημένες σειρές στην Τ.Υ.: "Ο Τζέκ κι ο χοντρός"
ελληνικές βιντεοταινίες
"τα μπακούρια"
Ετοιμάζουν καινούριο LP: "Αν ήταν το βιολί πουλί..."

την απομαγνητοφώνηση έκαναν
οι συνεργάτες των Πειρατών
Γιώργος Πύρρος
Γιώργος Μαυρίκης

FLESHDUNCE (ανθρώπινα τουβλα)

"Το μπουλούκι μας από βαμπίρ ταλέντων
έχει εισβάλει στην πόλη σου
για να σας θαμπώσουμε, να κάνουμε συμβόλαιο και να σας ξεενερώσουμε
όλα αυστηρά, με τους δικούς μας όρους.
Νομίζεις ότι έχεις πολλά να πεις
Θα τ' αλλάξουμε αυτό αρκετά γρήγορα
Δεν είσαι ένα άτομο τώρα
σε κάναμε μια μαριονέτα
Όταν θα τελειώσουμε την ανάπλαση σου
δεν θα αναγνωρίζεις ούτε τη φάτσα σου
Πάντα θα υπάρχουνε φιλόδοξοι
ζωγραφισμένοι σαν πεταλούδες στην οφθαλμαπάτη της βαβυλώνας μας"

Dead Kennedys

Ξαναδιαβάζοντας τη συνέντευξη της "Αρνητικής Στάσης" αρκετές φορές, διαπίστωσα ότι τα συναισθήματά μου είχαν αρκετά μεγάλη απόσταση από τις πρώτες εντυπώσεις.

Ναι, σίγουρα δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία, ούτε τελικά θεωρώ απαραίτητο να φάνε τα κλωτσοίδια τους, αν και δε θα είχα κανένα τρομερό υπαρξιακό πρόβλημα, στην περίπτωση που κάτι τέτοιο συνέβαινε. Είναι γνωστό πως όταν "είσαι αλλού" (ενώ είχες πολύ διαφορετικές αφετηρίες) κι αυτό είναι απόλυτα συνειδητή επιλογή σου, κάτι δεν σου κάθεται καλά.

Ούτε καν το αυτονόητο και προφανές δικαίωμα κάποιων ανθρώπων που συγκροτούν τη συλλογικότητα μιας κατάληψης, να υπερασπιστούν στην πράξη τις συνολικές επιλογές τους, που έτσι κι αλλιώς κανείς δεν σε υποχρεώνει να τις ακολουθήσεις.

Αν μη τι άλλο πάντως, οφείλεις να τις σεβαστείς.

Κάτι τέτοιο όμως σε καμιά περίπτωση δε συνέβη.

Εκεί ξεκινάει ένα άλλο κώλο, μια καλά δοκιμασμένη πρακτική. Την πέφτεις σ' αυτό που σίγουρα "κάτι σου θυμίζει" με την πλέον in και καθοριστική εφεύρεση για την καθημερινότητα της ελληνικής κοινωνίας: το "χιούμορ".

Μέσα από τον γενικευμένο χαβαλέ, εκφράζονται, μετουσιώνονται, αφομοιώνονται και ευνουχίζονται μια σειρά από κοινωνικές ή άλλες αντιθέσεις. Η εποχή των γελωτοποιών. Υπάρχουν απλά διαβαθμίσεις ανάλογα με το σκοπό, και το πολιτιστικό επίπεδο που απευθύνονται.

Από τον "αυτοσαρκασμό" των MEDIA, μέχρι τις "έξυπνες" ατάκες των κάθε λογής σαραντάρηδων.

Από το Λάκη και τον Μητσιώστα, μέχρι το πικρό και φλεγματικό χιούμορ των συνεργατών του SEVEN-X.

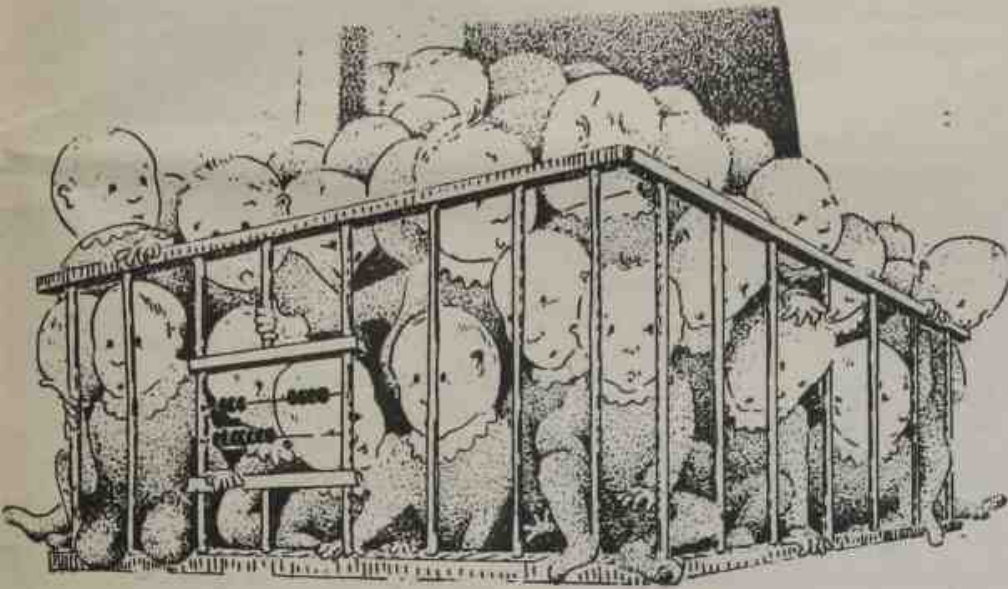
Γιατί λοιπόν η ανεξάρτητη σκηνή ν' αποτελεί εξαίρεση? Αυτός ο δρόμος είναι άλλωστε ο πλέον high και εύκολος. Μόνο που, αγαπητά φίλα, πρέπει να σας γίνει καθαρό, πως ο εξυπνακισμός και η συγκαλυμμένη χαλή με τη μαρφή πλακίτσας έχει αρκετά συγκεκριμένα όρια και δεν μας ψήνετε για το αγαθό των προθέσεων σας, έτσι ώστε να υπάρχει περίπτωση να τα υπερβείτε.

Αλλωστε όπως και τα περισσότερα πράγματα, έτσι κι ο χαβαλές δεν είναι μονόδρομος, μπορεί να λειτουργήσει σαν μπούμεραχ, αλλά και σαν μια σαφέστατη προειδοποίηση.

Γιώργος Μαυρίκης

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ (ΥΠΕΡ) ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ένα κείμενο του Murray Bookchin*,
από το καναδέζικο περιοδικό
Kick It Over τ.28

Το "πληθυσμιακό πρόβλημα" μας παραπέμπει στο μύθο του Φοίνικα: αναγεννιέται από τις στάχτες του τουλάχιστον μια φορά σε κάθε γενιά και μερικές φορές ακόμη και κάθε δεκαετία. Οι προβλέψεις είναι συνήθως οι ίδιες - ότι οι άνθρωποι κατακλύζουν τη Γη σε "πρωτοφανείς" αριθμούς και καταβροχθίζουν τους πόρους της σαν ακρίδες.

Στις ημέρες της Βιομηχανικής Επανάστασης, ένας Εγγλέζος εφημέριος, ο Τόμας Μάλθους, επινόησε τον περίφημο "νόμο του πληθυσμού", κατά τον οποίο, ενώ η παραγωγή τροφίμων αυξάνεται μόνο αριθμητικά, ο πληθυσμός μεγαλώνει ακολουθώντας γεωμετρικούς ρυθμούς. Μόνο με πολέμους, λιμούς και επιδημίες, έλεγε, μπορεί να επιτευχθεί μια ισορροπία ανάμεσα στο μέγεθος του πληθυσμού και στις παραγόμενες ποσότητες τροφής. Ο Μάλθους δεν το εννοούσε αυτό σαν ένα επιχείρημα για την προώθηση της ανθρώπινης ευημερίας - ήταν απλώς μια κυνική δικαιολογία για την απάνθρωπη δυστυχία που έπληττε τις μάζες των Εγγλέζων, προκαλούμενη από αριστοκράτες τσιφλικάδες και εκμεταλλευτές βιομηχάνους.

Συνεπώς στο κυνικό πνεύμα της εποχής του, ο Μάλθους αντιτέθηκε στις προσπάθειες για την ανακούφιση της φτώχειας, επειδή αυτές θα αναιρούσαν τα όρια της "πληθυσμιακής αύξησης" με την επέκταση τού ορίου ζωής των φτωχών.

Ο "νόμος" του Μάλθους, ειδωμένος υπό το πρίσμα της Δαρβίνειας θεωρίας της εξέλιξης, μετεξελίχθηκε σε "κοινωνικό Δαρβινισμό". Στη διάρκεια της επόμενης γενιάς, η θεωρία αυτή υποστηρίχθηκε σθεναρά στις Η.Π.Α. και στην Αγγλία, υποβιβάζοντας την κοινωνία σε μια "ζούγκλα", στην οποία

έναν "νόμο της επιβίωσης του ισχυροτέρου" δικαιολογούσε το αχαλίνωτο πλιάτσικο του κόσμου από τους πλούσιους ή "ισχυρότερους", ενώ οι εργατικές τάξεις, οι ακτήμονες αγρότες κι οι τριτοκοσμικοί "άγριοι" κατέληγαν να λιμοκτονούν, πάνω απ' όλα γιατί ήταν "ανίσχυροι" να επιβιώσουν. Η απληστία των τραπεζιτών, των βιομηχάνων και των αποικιοκρατών της "Επίχρυσης Εποχής" στο τέλος του 19ου αιώνα, που δειπνούσαν σε χρυσά σερβίτσια, ενώ τα κουφάρια των λιμοκτονούντων συλλέγονταν τακτικά στους δρόμους των πόλεων του Δυτικού κόσμου, όλα μαρτυρούσαν ένα σκληρό ταξικό σύστημα, που επικαλείτο το "νόμο της φύσης" για να δικαιολογήσει την αφθονία που απολάμβαναν οι λιγαστοί κυρίαρχοι και την πείνα που υπέφεραν οι υπόδοιες μάζες.

Στην επόμενη μόλις γενιά, ο Μάλθουσιανισμός απέκτησε ένα φανερά ρατσιστικό χαρακτήρα. Στις αρχές της δεκαετίας του '20, όταν ο "αγγλο-σαξωνικός" ρατσισμός κορυφωνόταν στις Η.Π.Α., ενάντια στους πιο "σκούροχρωμους" λαούς, όπως οι Ιταλοί, οι Εβραίοι και οι αποκαλούμενοι "Ανατολικοί Ευρωπαίοι", η θεωρία περι "βιολογικής κατωτερότητας" οδήγησε σε μεταναστευτικούς νόμους, ξεκάθαρα μεροληπτικούς, που ευνοούσαν τους

πια ενός "νέο", ώστε να φαίνεται πιο σύγχρονος, διέπνεε πέρα για πέρα αυτήν τη νομοθεσία. Ο πληθυσμός στις Η.Π.Α. έπρεπε να τεθεί υπό έλεγχο και η αμερικάνικη "πολιτιστική" (διάβαζε ρατσιστική) καθαρότητα όφειλε να διασωθεί από τον "Κίτρινο Κίνδυνο" της Ασίας ή τον "Μελαμψό Κίνδυνο" του λατινικού και του σημήτικου κόσμου.

Ο Ναζισμός δεν χρειάστηκε να επινοήσει τη ρατσιστική του θεώρηση των ρωμαλέων "Αρείων", πολιορκούμενων από μελαμψούς "υπανθρώπους", ιδιαίτερα Εβραίους. Ο Χίτλερ αντελήφθη τον εαυτό του σαν τον προστάτη μιας "Βορειοευρωπαϊκής κουλτούρας" από τις "εβραϊκές δεισιδαιμονίες", για να χρησιμοποιήσουμε το γλαφυρό λόγο ενός φημισμένου σύγχρονου Αμερικάνου συγγραφέα - μια "πολιτιστική" εκδοχή που υπερτονίστηκε από τη φασιστική κοινωνική βιολογία. Από τη "βορειοευρωπαϊκή" οπτική γωνία του Χίτλερ, η Ευρώπη ήταν "υπερκατοικημένη" και οι εθνικές ομάδες της ηπείρου όφειλαν να περάσουν από το κόσκινο της φιλετικής τους προέλευσης, απ' όπου και οι θάλαμοι αερίου και τα κρεματόρια του Άουσβιτς, τα τάγματα θανάτου που ακολούθησαν το γερμανικό στρατό στη Ρωσία το καλοκαίρι του 1941 και η συστηματική σφαγή εκατομμυρίων ανθρώπων σε διάστημα τριών - τεσσάρων χρόνων.

Η Αναγέννηση Του Φοίνικα

Θα περίμενε κανείς, ότι ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος και οι άσχημες παραδόσεις που τον ενέπνευσαν, θα δημιουργούσαν μια βαθύτερη αίσθηση ανθρωπιάς και μια πιο ευαίσθητη αντιμετώπιση της ζωής, τόσο της μη-ανθρώπινης όσο και της ανθρωπί-

Βορειοευρωπαίους απέναντι σε άλλους, υποθετικά κατώτερους λαούς. Ο Μάλθουσιανισμός, με την προσθήκη

* Ο Murray Bookchin είναι ο πατέρας της Κοινωνικής Οικολογίας, ιδρυτής του Ινστιτούτου Κοινωνικής Οικολογίας στο Βέρμοντ (ΗΠΑ) και συγγραφέας πολλών βιβλίων.

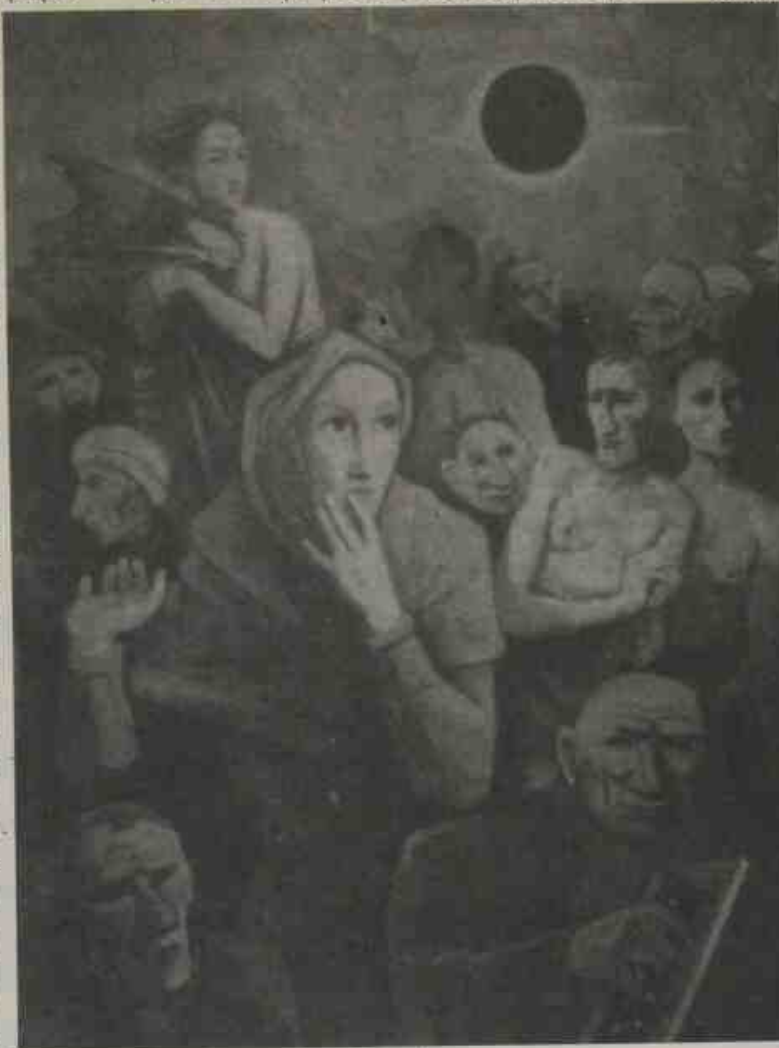
νης.

Κρίνοντας όμως από τον τρόπο που το "πληθυσμιακό πρόβλημα" αναδύθηκε και πάλι στην επιφάνεια φαίνεται να είμαστε περισσότερο βάρβαροι από ποτέ. Στα τέλη της δεκαετίας του '40, με νωπές ακόμα τις μνήμες του πολέμου και των νεκρών του, οι "νεο-Μαλθουσιανοί" ρίχτηκαν πάλι στη δουλειά- αυτή τη φορά σχετικά με τη χρησιμοποίηση πρόσφατα ανεπτυγμένων μεθόδων για την εξάλειψη της ελονοσίας και αντιβιοτικών για τον έλεγχο των θανατηφόρων μεταδοτικών ασθενειών στον Τρίτο Κόσμο. Ακόμη και επιφανείς βιολόγοι, όπως ο William Vogt, πήραν μέρος στη διαμάχη, με βιβλία και άρθρα, κατευθύνοντας τις επιθέσεις τους ενάντια στη σύγχρονη ιατρική, κατηγορώντας τη για τη διαφύλαξη της ανθρώπινης ζωής και προλέγοντας λιμούς στη Βρετανία ανάμεσα στα 1948 και τα 1978 και άμεσα επικείμενους λιμούς στη Γερμανία και στην Ιαπωνία. Η διαμάχη, που συχνά πήρε μian άσχημη τροπή, επισκιάστηκε από τον πόλεμο της Κορέας και την περίοδο του Αιζενχάουερ, που ακολουθήθηκαν από τη θυελλώδη περίοδο των σιξιτις με τα μηνύματα του ιδεαλισμού, της κοινωνικής θητείας και θα λέγαμε (γιατί όχι) του "ουμανισμού".

Πριν όμως καν κλείσει η δεκαετία, ο νεο-Μαλθουσιανισμός αναδύθηκε και πάλι στην επιφάνεια - αυτή τη φορά με στριφνά βιβλία, που προειδοποιούσαν για μια "πληθυσμιακή βόμβα" και συνηγορούσαν για μια πολιτική στην οποία τα έθνη που προτεινόταν για την αμερικάνικη βοήθεια φαινόταν όλως περιέργως να βρίσκονται στην αμερικάνικη πλευρά του "Ψυχρού Πολέμου", ανεξάρτητα από τους ρυθμούς αύξησης του πληθυσμού τους.

Δύο δεκαετίες μετά, οι προβλέψεις πολλών νεο-Μαλθουσιανών φαντάζουν τουλάχιστο γελοίες. Μας πληροφορούσαν, και συχνά μέσω των M.M.E., ότι στα 1980, για παράδειγμα, θα χρειαζόταν η κατασκευή τεχνητών νησιών στους ωκεανούς για να λύσουν το πρόβλημα των αυξανόμενων πληθυσμιακών πυκνοτήτων των ηπειρών. Τα αποθέματα πετρελαίου, μας βεβαίωναν με απόλυτη σιγουριά, θα εξαντλούνταν γύρω στα τέλη του αιώνα. Πόλεμοι ανάμεσα σε λιμοκτονούντες λαούς θα κατέστρεφαν τον πλανήτη, με το κάθε έθνος να προσβλέπει στην αρπαγή των κρυμμένων αποθε-

μάτων τροφίμων των άλλων. Προς το τέλος της δεκαετίας του '70, αυτή η "διαμάχη" γνώρισε μια ευπρόσδεκτη ανάπαυλα - επανήλθε όμως δριμύτερη με τον περί βιολογίας βερμπαλισμό

της οικολογίας. Σε σύγκριση με την υστερία και τις υπερβάλλουσες προβλέψεις αναλόγων "προστριβών" του παρελθόντος, ο τόνος σήμερα είναι κάπως ηπιότερος. Από κάποιες πλευρές όμως, είναι ακόμη πιο απειλητικός. Δεν αναγκαστήκαμε να μετατρέψουμε τους ωκεανούς μας σε "ακίνητη περιουσία", ούτε μείναμε από πετρέλαιο, τροφή, υλικούς πόρους - ή νεο-Μαλθουσιανούς προφήτες. Ωστόσο αποκτούμε ορισμένες άσχημες πνευματικές συνήθειες και γινόμαστε όλο και πιο αφελείς, εξαιτίας ενός νέου είδους θρησκευτικότητας, που εμφανίζεται με το όνομα της "πνευματικότητας" (spirituality), σ' ένα νέου στυλ παγανισμό και πρωτογονισμό.

Σύγχρονες Πθάνες

Πρώτα απ' όλα, σκεφτόμαστε περισσότερο με ποσοτικούς, παρά με ποιοτικούς όρους - όλοι μιλούν για "ολότητα", "μοναδικότητα" και "αλληλοσύνδεση" με το αντίθετο την ίδια στιγμή. Για παράδειγμα, όταν μας λένε ότι το "πληθυσμιακό ζήτημα" είναι απλά "θέμα αριθμών", όπως το θέτει ένας συγγραφέας της Μηδενικής Πληθυσμιακής Αύξησης (Zero Population

Growth), τότε η ευρεία πολυπλοκότητα της πληθυσμιακής αύξησης και μείωσης περιορίζεται σ' ένα απλό παιχνίδι αριθμών, σαν τις διακυμάνσεις του χρηματιστηριακού δείκτη Dow. Τα αν-

θρώπινα όντα, θεωρούμενα σαν απλά ψηφία, αντιμετωπίζονται τότε σαν έντομα και ο αριθμός τους συσχετίζεται στενά με τη διαθέσιμη τροφή. Πρόκειται για μια υπερβολικά χρηματιστηριακή λογική. Η κοινωνική έρευνα διακρινόμενη από τη "Βουντού" οικολογία, που περνά στις μέρες μας με το όνομα της "Βαθείας Οικολογίας" (deep ecology), αποκαλύπτει ότι οι άνθρωποι είναι ιδιαίτερα κοινωνικά όντα και όχι απλώς και μόνο ένα είδος θηλαστικών. Η συμπεριφορά τους εξαρτάται άμεσα από την κοινωνική τους κατάσταση (status), όπως οι άνθρωποι που ανήκουν σε ένα ιδιαίτερο γένος, ιεραρχία, ταξική ομάδα, εθνική παράδοση, κοινότητα, ιστορική εποχή ή υποστηρίζουν μια ποικιλία ιδεολογιών. Έχουν επίσης στη διάθεσή τους ισχυρές τεχνολογίες, υλικούς πόρους, επιστήμες και μια έμφυτη ικανότητα για αφαιρετική σκέψη, που τους προικίζει με μια προσαρμοστικότητα, που ελάχιστα, αν όχι κανένα, μη ανθρώ-

πινα όντα διαθέτουν για να μην αναφέρουμε τη διαμόρφωση θεσμών και την ικανότητα για συστηματική ομαδική συνεργασία. Τίποτε δεν είναι περισσότερο απατηλό από τη "λογική του χρηματιστηρίου". Η άσχημη διανοητική συνήθεια να μελετάμε δημογραφικά - ή ακόμη σχετικά με τους πόρους - ζητήματα μ' ένα γραμμικό, μη-κοινωνικό και μη-ιστορικό τρόπο τείνει να εισέλθει σε όλα τα οικολογικά προβλήματα, χάρη σε ένα "βιοκεντρισμό", που εξισώνει τους ανθρώπους με μη-ανθρώπινα είδη ζωής.

Κατά δεύτερο λόγο, περιορίζοντάς μας σε μελέτες διαγραμμάτων, ιστογραμμάτων και στατιστικών πινάκων, οι νεο-Μαλθουσιανοί κυριολεκτικά καθλώνουν την πραγματικότητα στην τωρινή της κατάσταση. Οι αριθμητικές παραθέσεις τους, δεν κατασκευάζουν κάποια νέα πραγματικότητα - απλά επεκτείνουν, στατιστική με στατιστική, αυτό που στην ουσία του είναι παλιό και δεδομένο. Είναι "φουτουριστές" στην πιο ρηχή έννοια του όρου και όχι "ουτοπιστές" με την καλή έννοια. Μας διδάσκουν να δεχόμαστε την κοινωνία, τις συμπεριφορές και τις αξίες όπως είναι και όχι όπως θα έπρεπε ή θα

μπορούσαν να είναι. Αυτή η διαδικασία μας καθλώνει κάτω από την τυραννία του κατεστημένου και μας στερεί κάθε δυνατότητα οραματισμού μιας ριζικής αλλαγής του κόσμου. Εχω συναντήσει ελάχιστα βιβλία ή άρθρα νεο-Μαλθουσιανών, που να θέτουν το ερώτημα αν θα έπρεπε να ζούμε κάτω από οποιοδήποτε είδος εγχρήματης οικονομίας, κάτω από οποιοδήποτε κρατικό σύστημα, η να κινούμαστε από ωφελμιστικές συμπεριφορές. Υπάρχουν άφθονα βιβλία και άρθρα που εξηγούν "πώς να" γίνεις ένας ηθικά υπεύθυνος τραπεζίτης, επιχειρηματίας, γαιοκτήμονας ή έμπορος όπλων. Αλλά για το αν το καπιταλιστικό (συγγνώμη!) σύστημα στο σύνολό του, είτε συντεχνιακό στη Δύση είτε γραφειοκρατικό στην Ανατολή, πρέπει να εγκαταληφθεί, αν επιθυμούμε να οδηγηθούμε σε μια οικολογική κοινωνία, αυτό σπάνια συζητιέται. Χιλιάδες μπορεί να διαδηλώσουν γύρω από το ανόητο σύνθημα του "Earth First!"* "πίσω στην Πλειστόκενο!", αλλά ελάχιστοι εξαρτώμενοι από το νεο-Μαλθουσιανό τρόπο σκέψης θα διαδήλωναν για το πρόταγμα των Αριστερών Πρασίνων "Εμπρός για μια Οικολογική Κοινωνία".

Τέλος, η νεο-Μαλθουσιανή σκέψη προβάλλει σαν η πιο οπισθοδρομική, όταν μελετηθούν οι επιπτώσεις των αιτημάτων της. Αν ανησυχούμε σήμερα, και σωστά κάνουμε, για την καταγραφή των θυμάτων του AIDS, ποιές θα είναι οι ολοκληρωτικής φύσης συνέπειες της δημιουργίας ενός Γραφείου Πληθυσμιακού Ελέγχου, όπως κάποιοι σοφοί της Μηδενικής Πληθυσμιακής Αύξησης πρότειναν στις αρχές της δεκαετίας του '70; Φανταστείτε τις συνέπειες μιας επιβολής της κρατικής ισχύος πάνω στην αναπαραγωγή. Ιδιαίτερα, ποιές περιοχές της προσωπικής μας ζωής θα έμεναν ανέπαφες από μια βαθμιαία επέκταση της κρατικής εξουσίας πάνω στις πιο στενές και βαθιές από τις ανθρώπινες σχέσεις; Τέτοιες προτάσεις, στη μια ή στην άλλη μορφή, έχουν διατυπωθεί από τους νεο-Μαλθουσιανούς σε εδάφη, που μόλις απαιτούν το διανοητικό επίπεδο εξέτασης της Στατιστικής Αναφοράς των Η.Π.Α.

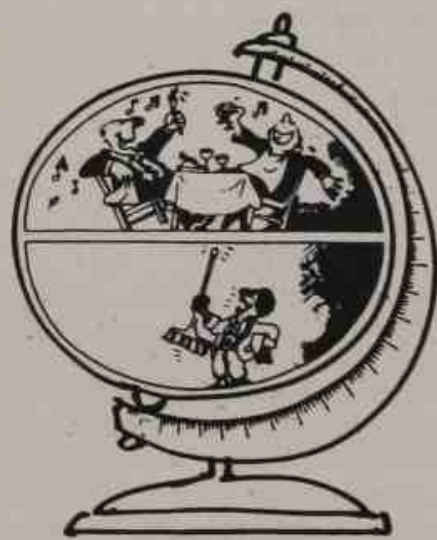
Οι Κοινωνικές Ρίζες της Πείνας

Η "αριθμητική" νοοτροπία, που αγνοεί το κοινωνικό πλαίσιο των δημογραφικών ζητημάτων είναι απίστευτα κοντόφθαλμη. Από την στιγμή που θα αποδεχτούμε, χωρίς καμιά σκέψη ή

κριτική, ότι ζούμε σε μια "μεγάλωσε ή πέθανε" (grow-or-die) καπιταλιστική κοινωνία, στην οποία η συσσώρευση είναι κυριολεκτικά ένας νόμος οικονομικής επιβίωσης και ο ανταγωνισμός η "κινητήριος δύναμη" της προόδου, ο,τιδήποτε έχουμε να πούμε για τον πληθυσμό είναι στην ουσία χωρίς νόημα. Η βιόσφαιρα προφανώς κάποια στιγμή θα καταστραφεί, είτε ζουν στον πλανήτη πέντε δισεκατομμύρια, είτε πενήντα εκατομμύρια άνθρωποι.

Ανταγωνιστικές επιχειρήσεις σε μια αγορά "αλληλεξόντωσης" πρέπει να παράγουν όλο και περισσότερο αν θέλουν να διατηρήσουν την ύπαρξή τους. Πρέπει να λεηλατήσουν τη γη, να αφανίσουν τα δάση της, να εξοντώσουν κάθε μορφή άγριας ζωής, να ρυπάνουν τον αέρα της και τα νερά της, όχι επειδή οι προθέσεις τους είναι απαραίτητα κακές, παρόλο που συνήθως είναι, (απ' όπου και το παράλογο των πνευματιστικών αναζητήσεων των σύγχρονων Αμερικανών), αλλά, απλά, επειδή οφείλουν να επιβιώσουν. Μόνο μια ριζική αναδόμηση της κοινωνίας σαν ένα σύνολο, συμπεριλαμβάνοντας τις αντι-διανοητικές ευαισθησίες της, θα μπορούσε να απαλείψει αυτή τη δεσπόζουσα κοινωνική πίεση (που ελέγχει και κινεί τα πάντα) και όχι απλά και μόνο τελετουργίες, γιόγκα ή πνευματικές ομάδες, όσο αξιόλογες και αν είναι κάποιες από αυτές τις πρακτικές (συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της ικανότητάς μας να ακούμε και της δύναμής μας να ελέγχουμε).

Αλλά το πιο αποτρόπαιο χαρακτηριστικό του νεο-Μαλθουσιανισμού είναι ο βαθμός στον οποίο μας αποτρέπει από την ενασχόληση με τις κοινω-

νικές ρίζες των οικολογικών μας προβλημάτων - ακόμη περισσότερο ο βαθμός στον οποίο αποδίδει την ευθύνη γι

αυτά στα θύματα της πείνας περισσότερο, παρά σ' εκείνους που τους μετατρέπουν σε θύματα. Επομένως, σύμφωνα με αυτήν τη λογική, αν υπάρχει κάποιο "πληθυσμιακό πρόβλημα" και λιμός στην Αφρική, είναι οι συνηθισμένοι άνθρωποι που φέρουν την ευθύνη γι αυτό με το να έχουν πάρα πολλά παιδιά ή με το να επιμένουν να ζουν περισσότερο απ' όσο πρέπει - ένα επιχείρημα που τέθηκε από το Μάλθους σχεδόν δυό αιώνες πριν και σε σχέση με τους φτωχούς της Αγγλίας. Αυτή η οπτική γωνία, όχι μόνο δικαιώνει την ύπαρξη προνομίων, αλλά και προωθεί τη βαρβαρότητα και υποβιβάζει τους νεο-Μαλθουσιανούς ακόμη περισσότερο απ' όσο υποβιβάζει τα θύματα των προνομιούχων.

Και ειλικρινά, συχνά ψεύδονται. Ας θεωρήσουμε τό ζήτημα του πληθυσμού και των προμηθειών τροφίμων με απλούς αριθμητικούς όρους και θα βρεθούμε σ' έναν άγριο φαύλο κύκλο, που δεν δικαιώνει τις νεο-Μαλθουσιανές προβλέψεις, όχι μιας δεκαετίας πριν, αλλά ούτε καν της προηγούμενης γενιάς. Τέτοια τυπικά νεο-Μαλθουσιανά σοφίσματα, όπως είναι ο καθορισμός της "κατα κεφαλήν" κατανάλωσης ατσαλιού, πετρελαίου, χαρτιού, χημικών και λοιπών αγαθών μιας χώρας με διαίρεση της συνολικά καταναλούμενης ποσότητάς τους με τον πληθυσμό της χώρας, με τρόπο ώστε κάθε άνδρας, γυναίκα ή παιδί να θεωρείται ότι "καταναλώνει" τη μέση ποσότητα, που προκύπτει σαν αποτέλεσμα της διαίρεσης, μας δίνει μια εικόνα που είναι εξώφθαλμα λανθασμένη και χρησιμεύει σαν δικαιολογία στις ανώτερες τάξεις. Το ατσάλι που χρησιμοποιείται στην κατασκευή ενός θωρηκτού, το πετρέλαιο που κινεί ένα τανκ και το χαρτί στο οποίο τυπώνονται διαφημίσεις, δύσκολα απεικονίζουν την ανθρώπινη κατανάλωση των αγαθών. Είναι περισσότερο υλικό που καταναλώνεται από τα Πεντάγωνα όλου του κόσμου, που βοηθούν να διατηρείται σε λειτουργία μια οικονομία του τύπου "μεγάλωσε ή πέθανε" - αγαθά, θα μπορούσα να προσθέσω, που η λειτουργία τους είναι να καταστρέφουν και ο προορισμός τους να καταστραφούν. Ο κατακλυσμός τέτοιου τύπου στοιχείων, που προέρχεται από τους νεο-Μαλθουσιανούς συγγραφείς είναι κάτι περισσότερο από σκοταδιστικός: είναι αισχρός και ανήθικος. Τα παραπάνω ισχύουν και για τα εμπορικά κέντρα, που κατασκευάζονται για να μας πλημμυρίσουν με τα τοξικά "κατανα-

* Earth First! : Αμερικανική Οικολογική οργάνωση - κίνημα, που εκδίδει το ομώνυμο έντυπο.

λωτικά αγαθά" τους και για τους, υψηλού κόστους, αυτοκινητόδρομους που συγκλίνουν σ' αυτά. Το να αγνοούμε ότι είμαστε θύματα μιας κυρίαρχης, ολοκληρωτικά αλλοτριωτικής, κοινωνικής τάξης, την οποία μόνο ελάχιστοι καταφέρνουν να ελέγξουν ή να ξεφύγουν απ' αυτή, σημαίνει ν' απονεκρώνουμε στην κυριολεξία την πολιτική ενόραση των μέσων ανθρώπων - των οποίων φυσικά οι "επιθυμίες" θεωρούνται υπεύθυνες για κάθε παρεκτροπή στις οικολογικές μας παρεκτροπές.

Στο δημογραφικό φαύλο κύκλο τα πραγματικά γεγονότα που επισημαίνονται με έμφαση από πολλούς νεο-Μαλθουσιανούς, δεν είναι λιγότερο παραπλανητικά. Στη Δύση και ιδιαίτερα σε χώρες όπως η Γερμανία, για την οποία οι νεο-Μαλθουσιανοί προφήτες του τέλους της δεκαετίας του '40 προειδοποιούσαν ότι θα αντιμετώπιζε πληθυσμιακή έκρηξη μη αντιμετωπίσιμη από τις προμήθειες τροφίμων, οι ρυθμοί των γεννήσεων έπεσαν κάτω από το ρυθμό "εθνικής αντικατάστασης". Αυτό ισχύει επίσης για τη Δανία, την Αυστρία, την Ουγγαρία, στην ουσία για το μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων Καθολικών χωρών, όπως η Ιταλία και η Ιρλανδία, όπου οι παραδόσεις που ενθάρρυναν τη δημιουργία μεγάλων ανδροκρατούμενων οικογενειών (με τις οποίες εξηγήθηκαν και οι υψηλοί ρυθμοί γέννησης στην Ινδία και την Κίνα) είναι ακόμη ισχυρές. Οι Η.Π.Α., για τις οποίες οι πιο υστερικοί νεο-Μαλθουσιανοί, εδώ και δυό δεκαετίες, προέβλεπαν ότι θα αναγκαζόταν να επεκταθούν σε ωκεάνιες τεχνητές νήσους, τείνουν σε μηδενικό ρυθμό πληθυσμιακής αύξησης και ίσως ήδη να έχουν φθάσει ακόμη χαμηλότερους ρυθμούς.

Ούτε οι προμήθειες τροφίμων υστερούν της συνολικής πληθυσμιακής αύξησης. Η παραγωγή των σιτηρών αυξήθηκε κατά 12% από το 1975, καθιστώντας εφικτό ακόμη και για το Μπαγκλαντές να μειώσει δραστικά τις εισαγωγές δημητριακών. Οι αγορές της Δυτικής Ασίας πλημμυρίζουν από κινέζικο καλαμπόκι. Ακόμη και η άγονη Σαουδική Αραβία ξεπουλά τα συσσωρευμένα αποθέματά της από αλεύρι και στη Φινλανδία οι αγρότες έχουν τόσο πλεόνασμα που το χρησιμοποιούν σα ζωοτροφή για τα μινκ. Η Ινδία που θεωρούταν σαν η χειρότερη περίπτωση, τριπλασίασε την παραγωγή δημητριακών μεταξύ του 1950 και του 1984. Το μεγαλύτερο της πρόβλημα σήμερα δεν είναι η αύξηση του πληθυσμού αλλά η διακίνηση των σιτηρών από περιοχές πλεονάσματος σε περιο-

χές έλλειψης (έλλειψη που ήταν ο κυριότερος λόγος πολλών Ινδικών λιμών του παρελθόντος).

Δεδομένου ότι ο Lester R. Brown του Ινστιτούτου Worldwatch χωρίζει

τον κόσμο σε "χώρες όπου η πληθυσμιακή αύξηση είναι αργή ή ανύπαρκτη και όπου το βιοτικό επίπεδο βελτιώνεται" και σε "χώρες όπου η πληθυσμιακή αύξηση είναι ταχεία και το βιοτικό επίπεδο χειροτερεύει ή απειλεί να χειροτερεύσει", κάποιος θα μπορούσε εύκολα να συμπεράνει με την απλή αντιπαράθεση των φράσεων του Brown, ότι η χειροτέρευση του βιοτικού επιπέδου οφείλεται απλά και μόνο στην αύξηση του πληθυσμού. Δεν είναι έτσι - κι αυτό φαίνεται αν μελετήσει κανείς προσεκτικά, πέρα από διάφορες άλλες πηγές, ακόμη και τα στοιχεία αυτού του ίδιου του Brown. Η σχέση μεταξύ πληθυσμιακής αύξησης και άσχημων συνθηκών ζωής οφείλεται στο Μπαγκλαντές, στην Ινδία ή στο Πακιστάν, για παράδειγμα, κυρίως στην κατανομή της ιδιόκτητης γης. Στη Νότια Ασία, γύρω στα 30 εκατομμύρια αγροτικές οικογένειες κατέχουν ελάχιστη ή καθόλου γη, ένα ποσοστό που αντιπροσωπεύει το 40% περίπου των νοικοκυριών της περιοχής. Ανάλογοι αριθμοί προκύπτουν από τα στοιχεία για την Αφρική και τη Λατινική Αμερική. Η κατανομή της γης είναι πλέον τόσο ανισομερής στον Τρίτο Κόσμο, προς όφελος των εμπορικών αγροκτημάτων και μιας χούφτας τσιφλικάδων, που δεν μπορεί πια κανείς να μιλά για πληθυσμιακό πρόβλημα, χωρίς να το συσχετίζει μ' ένα ταξικό και κοινωνικό πρόβλημα.

Θα χρειαζόνταν αρκετά άρθρα σαν κι αυτό για να διαχωρίσουμε τα μπερδεμένα νήματα, που συνυφαίνουν την πείνα με την ιδιοκτησία γης, τις προόδους στον υλικό τομέα με τη μειούμενη πληθυσμιακή αύξηση, την τεχνολογία με την παραγωγή τροφίμων, το εύθραυστο των οικογενειακών εθίμων με την ανάγκη των γυναικών να επιτύχουν πλήρη αυτοδιάθεση, τους εμφυλίους πολέμους (συχνά χρηματοδοτούμενους από δυτικούς ιμπεριαλιστές) με τους λιμούς - και το ρόλο της Διεθνούς Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στον προγραμματισμό της καλλιέργειας ειδών διατροφής. Οι δυτικοί, μόλις πρόσφατα άρχισαν να παίρνουν μια ιδέα για το ρόλο του Δ.Ν.Τ. και της Δ.Τ. στην πρόκληση ενός ολέθριου λιμού στο Σουδάν, με τον εξαναγκασμό της χώρας να μετατρέψει τις καλλιέργειες τροφίμων σε περιοχές με πλούσιο έδαφος σε καλλιέργειες βαμβακιού.

Αυτό είναι που θα πρέπει να τονιστεί: Αν το "πληθυσμιακό ζήτημα" είναι το "τεστ του βάμματος του ηλιοτροπίου" της οικολογικής αντίληψης κάποιου, όπως ο αρχιερέας του "Earth First!", David Foreman, έχει δηλώσει, τότε πρόκειται για ένα ιδιαίτερα μπερδεμένο κουβάρι κοινωνικών νημάτων κι όχι για ένα φυλαχτό της Βουντού οικολογίας. Οι πρασινοί, οικολογικά προσανατολισμένοι άνθρωποι και ριζοσπάστες κάθε είδους, οφείλουν να ξεμπερδέψουν αυτό το κουβάρι με μια οξεία αίσθηση του κοινωνικού και όχι παίζοντας ένα παιχνίδι αριθμών με την ανθρώπινη ζωή και επιβαρύνοντας αυτήν την κοινωνική αίσθηση με πέρα για πέρα αναξιόπιστες στατιστικές υπερβολές και απολογίες συντεχνιακών συμφερόντων.

Ούτε μπορούν ανθρώπινες υπάρξεις να ανάγονται σε απλά νούμερα από δικηγόρους του νεο-Μαλθουσιανισμού, χωρίς να ανάγεται παράλληλα ένας κόσμος γεμάτος ζωή σε νούμερα - ή τουλάχιστον χωρίς να αντικαθίσταται μια γνήσια θεώρηση της ζωής, συμπεριλαμβανομένης της ανθρώπινης ζωής, από μια νέα απάνθρωπη μορφή οικο-βαρβαρότητας.

ΚΑΠΟΤΕ...

Η Δράση Ο αθλητισμός αποτελεί ένα παλιότατο κοινωνικό φαινόμενο. Οι ρίζες του χάνονται στα βάθη της αρχαιότητας, τότε που το κυνήγι κι ο πόλεμος, δραστηριότητες κρίσιμες για την επιβίωση των φυλών, τόσο σε καιρό πολέμου όσο και σε καιρό ειρήνης, απαιτούσαν ιδιαίτερες σωματικές ικανότητες και πνεύμα ετοιμότητας κι εγρήγορης. Τα αθλητικά παιχνίδια, πέρα από την έμφυτη αγάπη κάθε ζώου για την απόλαυση του παιχνιδιού, ήρθαν να καλύψουν τις ανάγκες για ψυχοσωματική προετοιμασία των εφήβων πριν εξελιχθούν σε κυνηγούς - πολεμιστές, για διατήρηση και βελτίωση των ικανοτήτων αυτών των τελευταίων σε περιόδους ειρήνης κι ακόμη για κοινωνική συναναστροφή, για σωματική έκφραση, για έκφραση του πνεύματος συναγωνισμού ή ανταγωνισμού, για διασκέδαση του μαχητικού ενστίκτου σε ειρηνικές δραστηριότητες, για εκτόνωση των συσσωρευμένων εντάσεων.

Το θέαμα Σε μια μακρά περίοδο πατριαρχίας, η εξέλιξη του αθλητισμού από δράση σε θέαμα, για ένα μέρος του κοινωνικού συνόλου, θα πρέπει να προήλθε από την αδυναμία αυτού του μέρους, για λόγους είτε κοινωνικούς, είτε φυσικών δυνατοτήτων (γυναίκες, μικρά παιδιά, γέροι, άνθρωποι με φυσικά μειονεκτήματα), να παίρνει ενεργό μέρος στις αθλητικές δραστηριότητες και από την ανάγκη του να συμμετέχει, έστω και έμμεσα, σ' ένα γεγονός υψηλής κοινωνικής σημασίας. Έτσι αυτό το - πλησιάζει τελικά - μέρος της κοινότητας, όντας αποκλεισμένο από τη συνολική εμπειρία της άθλησης, παίρνει τουλάχιστον ένα μερίδιο έκφρασης, συναισθηματικής συμμετοχής, παρουσίας. Σαν θεατές πια, ταυτίζονται με την πλευρά που υποστηρίζουν, αγωνιούν για την έκβαση του αγώνα, διασκεδάζουν, εκφράζονται με φωνές, πανηγυρισμούς, τραγούδια, γέλια ή γιουχαίσματα, δίνουν τη δική τους μάχη της εξέδρας, θαυμάζουν, ειδωλοποιούν και συσπειρώνονται σε ομάδες ανάλογα με το αντικείμενο (άτομο ή ομάδα) του θαύμασμού τους.

Στο πέρασμα του χρόνου, μέχρι και τον προηγούμενο αιώνα, ο αθλητισμός αποτελεί συνήθως μια αυθεντική έκφραση της κοινωνίας (χωρίς να ξεχνάμε τις ρωμαϊκές αρένες και κάποιες άλλες μορφές "αθλητισμού", ταγμένες στη χειραγωγική λογική του "άρτας και θεάματα"), στο περιθώριο της καθημερινής πάλης για την επιβίωση. Είναι μια γνήσια ψυχαγωγική δραστηριότητα, ανάλογη μ' αυτές του γίγνευ, της τέχνης, της πνευματικής αναζήτησης, που όλες μαζί σπαντούν στο αίτημα για υπέρβαση του "βασιλείου της ανάγκης" και για εξέλιξη των διαφόρων πλευρών της προσωπικότητας του ανθρώπου.

ΣΗΜΕΡΑ...

Η Δράση Στη γνήσια μορφή του σαν έκφραση του ανθρώπινου ψυχισμού, πέρα από την όποια αθλοτριψή του στα σημερινά πολιτισμικά δεδομένα, ο αθλητισμός αποτελεί την έκφραση της παιδικότητας των ενήλικων, της ανάγκης τους για παιχνίδι, για συναναστροφή χαράς απηλλαγμένη από ευθύνες και σκοτούρες, για ανθρώπινη επαφή υπό ίσους όρους, έξω από κοινωνικές συμβάσεις. ΙΜέσα στον αγωνιστικό χώρο οι κοινωνικοί ρόλοι και ιεραρχίες χάνονται και το μόνο που έχει σημασία είναι η ικανότητα που το παιχνίδι απαιτεί. Αυτή είναι, ίσως, η συμβολική προέκταση της αρχαιοελληνικής γύμνας κατά την άσκηση, που απελευθερώνει από κάθε τι πρόσθετο κι επίπλοστο - στο παιχνίδι, όπως και στον έρωτα, η "γύμνια" ταυτίζεται με την ελευθερία, καθώς τα ρούχα συμβολίζουν κάθε τι ξένο, που μας βαραίνει ή που αλλοιώνει την αληθινή μας φύση! Με τον αθλητισμό χρησιμοποιούμε έναν υγιή τρόπο για να ξεφύγουμε από τη βαρεία πραγματικότητα, να χαλαρώσουμε, να λειτουργήσουμε και πάλι στο επίπεδο της παρέας που συγκροτείται γύρω από τη χαρούμενη ελαφρότητα του παιχνιδιού, να συναγωνιστούμε ή ν' ανταγωνιστούμε "ανοϊμακτα".

Η στιγμή της άθλησης είναι η μαγική στιγμή, που ο σοβαροφανής ενήλικας συναντά, ανακαλύπτει κι αποδέχεται το παιδί που κρύβει μέσα του, χωρίς το φόβο της κοινωνικής κατάκρισης μπορεί άνετα να χοροπηδήσει, να φωνάξει, να γκρινιάξει, να πανηγυρίσει, χωρίς να παρεξηγηθεί από κανέναν. Το παιχνίδι είναι πηγή ελευθερίας, αυτοέκφρασης, συντροφικότητας, αυτογνωσίας. Κι είναι δυστυχώς όποιος το έχει απορρίψει, στο βαθμό τουλάχιστον που δεν έχει ανακαλύψει κάποιον άλλο τρόπο να δίνει διέξοδο στην παιδικότητά του. Γι αυτό, συνήθως, όσοι δεν αθλούνται ενεργά προσπαθούν να καλύψουν την ανάγκη τους για παιχνίδι, γινόμενοι θεατές. Αν' όπου προέρχεται και η τρομερή προώθηση του αθλήματος σαν θέαμα, η εμπορικοποίησή του και η με κάθε τρόπο εκμετάλλευση του από ένα σύστημα, που δεν έχει ούτε ιερό ούτε όσιο, που ενδιαφέρεται μόνο για τη μετατροπή όσων αγγίζει σε χρυσό.

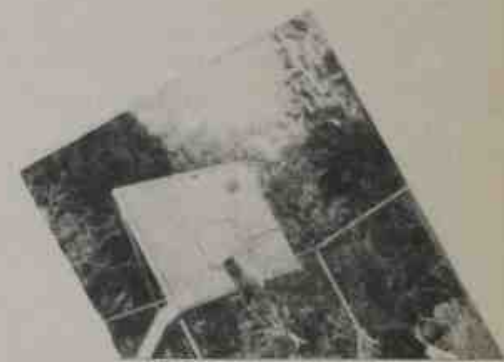
Το θέαμα Το άθλημα τότε κάνει την πραγματική του φύση· εκφυλλίζεται. Στην κοινωνία του θεάματος το βίωμα δράσης μετατρέπεται σε βίωμα θέασης· ακολουθώντας τη λογική της εξειδίκευσης και της μετάθεσης, αντιμετωπίζουμε το παιχνίδι σαν μια ακόμη δραστηριότητα, που πρέπει να παράγει η κοινωνία. Την εναποθέτουμε λοιπόν στους ειδικούς κι εμείς μένουμε να παρακολουθούμε, χάνοντας έτσι τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα, που προέρχονται από την ενεργή άθληση.

Σε δεύτερο στάδιο, σαν θεατές πια, αφήνουμε το μικρόβιο της σοβαροφάνειας και της "βαρύτητας", να εισχωρήσει στο κατ' εξαόχνη βασίλειο της ανεμελιάς, της χαϊάρωσης, της ελεύθερης έκφρασης. Έτσι, αντί να παρακολουθούμε το παιχνίδι στους φυσικούς, ερασιτεχνικούς χώρους εκδήλωσής του, ακολουθώντας σαν υπνοβάτες τις προτροπές μιας γιγάντιας "βιομηχανίας", μετατρέπομαστε σε άβουλους θεατές ενός ελεγχόμενου, κερδοθηρικού, επαγγελματικού θεάματος, που αποτελεί μian ακόμη όψη της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας και που - το χειρότερο απ' όλα - χρησιμοποιείται σα μέσο αποπράσαντοληισμού, νάρκωσης και χειραγωγησης των ανθρώπων.

Η σωματική ευεξία, η χαϊάρωση, η χαρά, η άμεση ανθρώπινη επαφή στο περιθώριο των κοινωνικών συμβάσεων, δίνουν τη θέση τους στην ειδωλοποίηση, το φανατισμό, τη θρησκευτική ηλιθιότητα και την αποβλάκωση από τα (αθλητικά) Μ.Μ.Ε., την παθητική παρακολούθηση, την τζογαδόρικη αγωνία, τους μωρους πανηγυρισμούς.

Ηθικό Δίδαγμα Ας μην κάνουμε το λάθος ν' αποδώσουμε στον αθλητισμό και στο παιχνίδι την αρνητικότητα της χυδαίας εκμετάλλευσής τους και του εκφυλλισμού τους που αυτή προωθεί. Ο αθλητισμός ξεπήδησε μέσα από το λαό, σαν φυσική του ανάγκη παιχνιδιού, ψυχαγωγίας, επικοινωνίας, βίωσης της ανέμελης χαράς της ζωής. Όπως κάθε τι άλλο όμορφο και αγνό, θυσιάστηκε στο βωμό της "εξέλιξης".

Η μόνη συνειδητοποιημένη αντίδραση είναι να αγνοήσουμε και να μπουκατάρουμε τον "αθλητισμό" της ντόπας, των ειδώλων και των διασεκατομμυρίων και στη θέση του να βιώσουμε και να προωθήσουμε τον ερασιτεχνικό αθλητισμό της παρέας και της γειτονιάς, είτε στο επίπεδο της ενεργού άθλησης, είτε στο επίπεδο της θέασης. Να μετατρέψουμε την κοινωνία του θεάματος σε κοινωνία της δράσης.

το δικό μας "πρωτάθλημα"
Τ' απογεύματα της Κυριακής, ο κόσμος συνωστίζεται στα γήπεδα. Ίσως σε μια προσπάθεια να ξεπεράσει την "παραδοσιακή" κυριακάτικη ανία, τη συνοδευόμενη από μια αίσθηση ματαιότητας, και τη δυσφορία για το μαγγανοπήγαδο της καθημερινότητας, που θα ξαναπάρει μπρος την επομένη. Ίσως για να ολοκληρώσει με μια αίσθηση γιορτής και παιχνιδιού το διήμερο της ανάπαυλας. Ίσως, απλώς, για να ξεγελάσει τη μοναξιά του, που γίνεται πιο φανερή της Κυριακής.

Όποιος και να 'ναι ο λόγος, ο κόσμος μαζεύεται στα γήπεδα· μόνο που αυτό που ήταν άλλοτε παιχνίδι και χαρά συναναστροφής για το λαό έχει καταντήσει πια μια καρικατούρα και μάλιστα ακριβοπληρωμένη. Εμείς μπορεί να έχουμε τους ίδιους λόγους να ξεφεύγουμε από (ή να ξαναβρίσκουμε;) τούς εαυτούς μας τα κυριακάτικα απογεύματα. Προτιμούμε, όμως, να το κάνουμε με έναν τρόπο πιο συνειδητό, πιο άμεσο και πιο συνεπή με όσα πιστεύουμε. Λέμε λοιπόν να σταματήσουμε να 'μαστε οι κομπάρσοι και ν' αρχίσουμε να 'μαστε εμείς οι πρωταγωνιστές του παιχνιδιού. Να κάνουμε το δικό μας "πρωτάθλημα". Μια μπάλα μπάσκετ (και να μην βρέχει) μάς αρκούν. Υπάρχουν ήδη πέντε-έξι ομάδες από γειτονιές και καταλήψεις, και μετά τα "φιλικά" της περσινής χρονιάς σκοπεύουμε να το δούμε κάπως πιο σοβαρά φέτος. Είμαστε ανοχτοί σε συμμετοχές κι άλλων ομάδων, που θα θελήσουν να μοιραστούν μαζί μας τη χαρά του παιχνιδιού. Όσοι πιστοί προσέλθετε. Μόνο που το κρύο είναι τσουχτερό και ίσως χρειαστεί να περιμένουμε την Άνοιξη...

Σήμερα, που ανησυχητικά εύκολα βρίσκει έδαφος να ριζώσει κάθε είδους έρπουσα ή μη ρατσιστική αντίληψη, που η έννοια της αλληλεγγύης ξεχνιέται αμαχητί μπροστά στα "οφέλη" της εθελούσιας υποταγής και ρουφιανιάς, είναι πράγματι αναγκαίο να μιλάμε, να παρεμβαίνουμε και να κάνουμε πράγματα όχι μόνο πέρα, αλλά και ενάντια σ' αυτές τις λογικές και συμπεριφορές που προάγουν την ανελευθερία. Είναι επιτακτικό, όχι μόνο να προασπίζουμε τις αξίες μας αλλά και να επιτιθόμαστε στις κυρίαρχες, πρώτα απ' όλα στο πεδίο της καθημερινότητας γιατί ακριβώς εκεί γνωρίζουμε πως βρίσκεται η πρόκληση αυτού του αγώνα.

Ξέρουμε επίσης πως η ανελευθερία έχει ένα σωρό τρόπους να πλασάρεται, πως πέρα από την ωμή βία και ανέχεια των γκέτο, για κάθε σύγχρονη μητρόπολη υπάρχει και το χρυσό κλουβί των "ευκαιριών", των απα-στράπτων αγαθών και θεαμάτων. Το καρτό είναι δέκα φορές πιο επικίνδυνο από το μαστίγιο, αυτό αποδεικνύεται καθημερινά από το μεγάλο μπιμπερό της υποταγής, την τηλεόραση, όπου το χειροκρότημα του κοινού στα πλυντήρια και στις φριτέζες ή τα ειδυλλιακά τοπία των διαφημίσεων προκαλούν δυνατότερα συναισθήματα από τη θέα των διαμελισμένων πτωμάτων της κάθε Βοσνίας.

Ενας αγώνας ενάντια στις κυρίαρχες αξίες της ομοιομορφίας και του μίσους για το διαφορετικό που εντάσσεται για μας στη σφαίρα των αυτονοήτων, είναι ο αγώνας ενάντια στο ρατσισμό. Στο πλαίσιο αυτού του αγώνα η δραστηριοποίηση και αντίστασή μας με όπλο τις δικές μας αξίες και την εφαρμογή του λόγου μας στην καθημερινότητα αποτελεί ένα στοίχημα που προέχει για μας να κερδίσουμε γιατί πρόκειται για ζήτημα πάνω απ' όλα συνείδησης.

Ξέρουμε καλά πως η ρατσιστική νοοτροπία και συμπεριφορά δεν περιορίζεται σε μια χούφτα ξυρισμένων σκατοκεφάλων, ούτε καν στις κυρίαρχες ομάδες και τάξεις αλλά είναι διάχυτη σ' ολόκληρη την κοινωνία και σε κάθε τομέα της κοινωνικής ζωής (εργασία, εκπαίδευση, διασκέδαση, κατοικία). Ένα από τα πιο βαθιά ριζωμένα και ίσως καθολικότερα πρόσωπα του ρατσισμού είναι ο ρατσισμός απέναντι στις γυναίκες. Αποτελεί μια από τις πιο επικίνδυνες μορφές εξειτελισμού και συλλογικής βίας πάνω σε κοινωνική ομάδα που υπάρχει σήμερα, αφού ελάχιστοι έχουν συνειδητοποιήσει τη σημασία και την πανταχού παρούσα εκδήλωσή του. Ο ρατσισμός απέναντι στη γυναίκα, καθώς στις δυτικές χώρες τουλάχιστον έχει απορρίψει πλέον ως μέθοδο εξάπλωσής του το μαστίγιο και έχει στραφεί σχεδόν αποκλειστικά στο καρτό, έχει κατορθώσει να πείσει τον πληθυσμό τους (των γυναικών μη εξαιρουμένων) για...την ανυπαρξία του, με αποτέλεσμα να ενσωματώνεται ύπουλα στην κοινωνική ζωή χωρίς να βρίσκει αντίσταση. Ο καπιταλισμός των '90s, τουλάχιστον έτσι όπως τον οραματίζονται οι όψιμοι "δημοκρατιολόγοι-εκσυγχρονιστές"

τεχνοκράτες, δημοσιογράφοι και πολιτικοί, προωθεί ένα μεταφεμινισμό όπου πρότυπο της αυτονομίας των γυναικών είναι η γυναίκα καριέρας ενώ απόδειξη της πολυπόθητης απελευθέρωσης είναι η κατάρριψη των ταμπού της αντισύλληψης, της έκτρωσης και της σεξουαλικής ελευθερίας της γυναίκας. Για μια ακόμη, φορά το καρτό της κοινωνικής καταξίωσης και της πρόσβασης στην εξουσία χρησιμοποιείται για να αποπροσανατολίσει την καταπιεζόμενη ομάδα, ενώ η διαστρέβλωση αυτού που πραγματικά αποτελεί απελευθέρωση (με το να πλασάρεται σαν την ταύτιση με τον άντρα) ανοίγει το δρόμο για την οικειοποίηση των κυρίαρχων αξιών και την έμπρακτη εφαρμογή τους από εκατομμύρια εργατικά χέρια. Πρόκειται για την ίδια ακριβώς τακτική που προσπαθούν τώρα να εφαρμόσουν και στους μαύρους οι ΗΠΑ, παρότι για διαφορετικούς λόγους (που σχετίζονται και με το διαφορετικό ρόλο που καλείται να παίξει η γυναίκα στη διάρθρωση της κοινωνίας) δεν έχει μέχρι στιγμής τα ίδια αποτελέσματα.

Η αποδυνάμωση του λόγου των γυναικών και η εξασφάλιση της ενσωμάτωσής τους κατ' αυτόν τον τρόπο, πέρα από τα προφανή οφέλη που για μια ακόμη φορά αποκομίζει το σύστημα, ανοίγει το δρόμο για την αδιαμαρτύρητη και συχνά ασυνείδητη αποδοχή των εξουσιαστικών και φαλλοκρατικών προτύπων που προβάλλονται κυρίως από τις διαφημίσεις και τα ΜΜΕ και τα οποία εξακολουθούν να καταδυναστεύουν τη γυναίκα παρότι και η ίδια συχνά τα υιοθετεί. Τα στερεότυπα αυτά, είτε αφορούν το σεξουαλικό ρόλο της γυναίκας είτε το ρόλο της συζύγου και μητέρας, παγώνουν μοντέλα σχέσεων και συμπεριφορών κυριαρχικά και υποβιβαστικά που καταλήγουν να αλλοιώνουν την ομορφιά της επιθυμίας και την επιθυμία της ομορφιάς στη ζωή. Επιπλέον, όπως και κάθε ρόλος ή αξία που προωθεί το σύστημα, δρουν ως ασφαλιστική δικλείδα για την διαίωση της υπάρχουσας κοινωνικής πραγματικότητας της υποταγής και της ανελευθερίας.

Η κάλπικη επινόηση της φυσιολογικότητας ρόλων και σχέσεων επιβολής όπως αυτών που αφορούν τα φύλα είναι μια επινόηση όχι μόνο προς όφελος των επιχειρήσεων που πλουτίζουν εμπορεύοντάς τες. Ακόμα κι αν το γυναικείο κορμί πάψει να αυξάνει τους τραπεζικούς λογαριασμούς των διαφημιστών, των κινηματογραφικών παραγωγών, των ιδιοκτητών ΜΜΕ ή των πορνοεισοδηματιών, οι "μηχανές παραγωγής ανθρώπινου δυναμικού" που λέγονται γυναίκες δεν θα πάψουν να αποτελούν μια ακόμα καλή ευκαιρία για τους εχθρούς της ελευθερίας για να σπείρουν ιδέες, πρότυπα, συμπεριφορές που εκλογικεύουν και αναπαράγουν την ασχήμια τους. Η κατάρριψη των κυρίαρχων ρόλων και σχέσεων που καθορίζουν σήμερα την έννοια του φύλου σημαίνει την καταστροφή αυτής της ασχήμιας και το βίωμα της ομορφιάς στο πιο αληθινό της επίπεδο: τον έρωτα!

* το παιχνίδι του φύλου ή το παιχνίδι του sex είναι ένα απ' τα πιο προσφιλή παιχνίδια του συστήματος γιατί σημαίνει σίγουρο ματ, δηλαδή μηδέν ρίσκο

Όπως και τα άλλα παιχνίδια του συστήματος χρησιμεύει είτε στην αποχαίνωση είτε στην τόνωση του ηθικού των υπηκόων είτε (όπως γίνεται συνήθως) και στα δυο μαζί. Μερικά απ' τα άλλα παιχνίδια είναι

το παιχνίδι του πολέμου, το παιχνίδι των ναρκωτικών, το παιχνίδι του Θεού, το παιχνίδι της τεχνολογίας.

Το χρήμα και η εξουσία δεν είναι παιχνίδια, είναι οι μονάδες μέτρησης του σκορ.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΟΥ

ΦΥΛΟΥ *

Στάση για τσιγάρα στην Ομόνοια.

"Ένα Camel" με τρεμάμενη φωνή, ανάμεσα σε τρεις "νταγλαράδες" που με κόβουν από πάνω μέχρι κάτω, τόσο διεισδυτικά που μου 'ρχεται να λιποθυμίσω. Νιώθω κι εγώ σα να κρέμομαι από μανταλάκια κι αιωρούμαι ανάμεσα στην πρωτοσέλιδη Cindy Crawford απ' το τεύχος Χ του "τάδε" γυναικείου ή Unisex περιοδικού και την άγνωστη Λολίτα, με τα μεγάλα βυζιά και τα ορθάνοιχτα πόδια του "ΔΑΓΚΩΣΕ ΜΕ". Δύο γυναίκες που αυτοκαθορίζονται απ' το ίδιο τους το φύλο, "πουλάνε" το ίδιο τους το φύλο.

Cindy Crawford ή Top Modelling. Ακριβές φωτογραφίες, management, glamour, απαστράπτοντας κόσμος και καλά ναρκωτικά, παραγωγοί, εξιδανικεύσεις. Μια γυναίκα, το πρότυπο γυναίκα, η "τέλεια" γυναίκα, κι εσείς οι "λοιπές" θυληκές υπάρξεις, τρέξετε να προλάβετε να καταναλώσετε ρούχα αλλά Cindy, ινστιτούτα καλλονής, προγράμματα δίαιτας, γυμναστική ακόμη και σερβιέτες, αυτές με τα φτερά. Η επιστήμη στο όνομα της γυναίκας και η γυναίκα στο όνομα της κατανάλωσης. Άλλωστε οι πωλήσεις πάνε καλά!

Λολίτα ή "σκίσε με" ή "με πονάς και μ' αρέσει" ή οτιδήποτε δε θα 'λεγε ποτέ μια γυναίκα, αλλά θα ήταν μια συνιστώσα της πιο ονειρικής φαντασίωσης του γνήσιου αρσενικού, που δύσκολα διακρίνει τη διαφορά ανάμεσα στο σεξ και την πολεμική ιαχή. Δεν υπάρχει σεξ χωρίς βία και πόνο, δεν υπάρχει σεξ χωρίς κατάκτηση απ' το μαχητή, δεν υπάρχει σεξ χωρίς κεντρικά αντικείμενα (φετίχ) του σώματός μας, που όχι και τόσο έντεχνα επιδεικνύουν οι Λολίτες, διπλά περιθωριοποιημένες (απ' το κοινό τους κι απ' τους κατασκευαστές τους) και καταδικασμένες -για το γρήγορο χρήμα- να υπηρετούν τη διαστροφή του κάθε φτωχονταβαζιτή παραγωγού και ξεπεσμένου φωτογράφου.

Αντιλαμβάνομαι μάτια καρφωμένα στην κώλο μου και "τυχαία" αγγιγμένα... Πανικός! Αρπάζω τα τσιγάρα και πλησιάζω το Γιώργο -που χαζεύει κάτι εφημερίδες- για να νιώσω ξανά ασφάλεια. Τι ντροπή όμως, εγώ που διακηρύσσω την αυτοάμυνα της γυναίκας, το δικαίωμα της να κυκλοφορεί μόνη όπου και όποτε θέλει και όλα τα συναφή, να αναζητώ ασφάλεια μ' αυτόν τον τρόπο. Μπλιάχ! Διχασμένη προσωπικότητα.

Ανάβοιμε τσιγάρο και σχολιάζουμε τους τίτλους των εφημερίδων, ενώ τα βήματά μας, μας οδηγούν στην πιο κοντινή κρεαταγορά. Αθηνάς, Σωκράτους...

Πλάνο εξωτερικό, νύχτα. Χαμηλός φωτισμός και σκιές. Οι μικροπωλητές, τα μαγαζάκια, τα εργαλεία, τα αρνάκια γάλακτος και οι θορυβώδεις αγοραστές της ημέρας, έχουν αντικατασταθεί από γερασμένα κρέατα στο ημίφως, στις πόρτες, βρώμικων φτωχοξενοδοχείων "Ω κατηγορίας", που επιδεικνύουν το ρυτιδιασμένο τους φύλο για να το καταναλώσουν, όσο-όσο, οι πιο λούμπεν αυτής της κοινωνίας.

Βρώμα αποχωτηρίου και εκκρίσεων του ανθρώπινου κορμίου, νταβάδες σε εγρήγορση, νταλαβέρια παντός είδους και εμείς περνάμε ανάμεσα, σα' δυό μαλάκες, φλούφληδες, τουρίστες απ' τον Άρη, χωρίς να ξέρουμε πού να στρέψουμε το βλέμμα μας κι αν πρέπει να το βάλουμε στα πόδια.

Αλλαγή σκηνικού. Πλάνο εξωτερικό, επίσης νύχτα. Κολωνάκι, για παγωτό λοιπόν, ή η άλλη όψη του ίδιου νομίσματος. Φώτα που αποστειρώνουν, βιτρίνες με security κι οι κούκλες απ' τις βιτρίνες ολόγυρά μας με ακριβά πετσινάκια, γραβατούλες, υφάκι, χαμογελούν, ψωνίζονται μεταξύ τους με τα προφυλακτικά στην κωλότσεπη πάντα, κι όλα είναι σ' ένα high. Fashion victims και διαστημικά οχήματα, όλα βγαλμένα απ' το σενάριο κάποιας διαφήμισης.

Βουκουρεστίου και Σόλωνος. Τραβεστί και εξαντρίκ γκόμενες. Ο νταβάς πιο "διακριτικός" στο Ι.Χ. του, δε' διαλαλεί το προϊόν του, απλά το ακολουθεί με τα μάτια. Τα ίδια γερασμένα πρόσωπα καλυμένα με μπόλικο make up. Άλλωστε οι "ταρίφες" είναι πιο ακριβές και οι πελάτες ξέρουν τι θέλουν.

Όπου νά 'ναι ξημερώνει και οι αντιθέσεις αμβλύνονται. Το κοντράστ της νύχτας διαδέχεται το ενιαίο, ομοιόμορφο φως των πρώτων πρωινών ωρών και τα "ξωτικά", αργά, τραβούν προς τα καταλύματά τους ή ίσως προλαβαίνουν ένα πατσά. Οι στάσεις των λεωφορείων γεμίζουν από ένα πλήθος αγουροξυπηνημένων αντρών και γυναικών, κίνηση στους δρόμους κι όλοι τρέχουν να προλάβουν να πουλήσουν ακόμη μια φορά το κορμί τους. Εξάλλου, το "μεγάλο αφεντικό" αγοράζει ανεξάρτητα φύλου. Η πόλη ανήκει στους "κάθε λογής" "νοικοκυραίους" και το φως τώρα κρουράζει τα μάτια.

"Τι λες, ρε Γιώργο; Πάμε για καναν ύπνο;"

"Πάμε καμιά βόλτα;"

Καταλυτική η φωνή του Γιώργου, με βγάζει απ' τη νιρβάνα μου. Η ώρα είναι γύρω στις 3.30, τι καλύτερο για τις αϋπνίες, από μια βόλτα στο βασιλείο των σκιών της μητρόπολης. OFF στην Τ.Υ., τέντωμα για να ξαναβρούμε τις αισθήσεις μας και να σπιντάρουμε. Let's go για περπάτημα χωρίς σκοπό, εκεί όπου οι εργαζόμενοι τρυ φωτός κοιμούνται κι η πόλη ανήκει στους σερίφηδες με τα κρουμπάλα και τις γρήγορες μηχανές, που μαρσάρουν πιστοποιώντας την παρουσία τους -πάντα στην υπηρεσία του "νομοταγή πολίτη", στους "ταρίφες" στις πιάτσες που συζητούν -με πλαστικά κυπελλάκια καφέ στο χέρι- για amazing stories με τρελλάμενες για σεξ γκόμενες, επικίνδυνους τύπους και τρελλές κούρσες, στους μπαρόβιους που ακόμη ψάχνουν κάτι πιο high στις πιο "σκληρές" πόρτες, στους άστεγους που αναζητούν κανένα βολικό παγκάκι, στους Αλβανούς που έχασαν τον "παράδεισο" μέσα απ' τα χέρια τους, στις παρέες που δηλώνουν τα οράματά τους με σπρέυ στους τοίχους, στους μαστουρωμένους και ξενέρωτους ξενύχτηδες -για την κάβλα τους- και σε κάθε λογής "συμμορίες". Αλλά τι γίνεται εδώ πέρα; Γυναίκες, μόνες, δεν κυκλοφορούν τη νύχτα;

Η ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΣΤΕΚΙ ΚΑΒΑΛΑΣ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΜΕ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Το Αυτόνομο Στέκι στην Καβάλα, σα χώρος συνεύρεσης και επικοινωνίας έξω από τα εμπορευματικά - καταναλωτικά πλαίσια αλλά και σα χώρος δραστηριοποίησης αντιεξουσιαστικών ομάδων και ατόμων, λειτουργεί από το 1984.

Μέσα από τις συζητήσεις και μια πρώτη δραστηριοποίηση πάνω σε κοινωνικά ζητήματα διαμορφώθηκαν η αντιεξουσιαστική ομάδα "Είσοδος Κινδύνου" και η οικολογική ομάδα "Εναλλακτική Δράση" που συνεργάζονταν, μέχρι τη στιγμή που οι οικολόγοι αποφάσισαν να κατέβουν στις εκλογές.

Η δράση των ατόμων που συμμετείχαν στο Στέκι περιλάμβανε έντυπα (ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ, ΚΟΝΤΡΑ, μπροσούρες) εκδηλώσεις (ενάντια στα ναρκωτικά, στο φασισμό, στην καταστολή, στις εκλογές, εκδηλώσεις αλληλεγγύης στους αντιρρησίες συνείδησης), καθώς και δράση σε καθημερινή βάση μέσα στην πόλη (μοίρασμα προκυρήξεων, πορείες, αφισοκολλησεις, σπήσιμο πειρατικού ραδιοφώνου για λίγες μέρες ενόψει των ευρωεκλογών του '84, κ.λ.π.) και για την πόλη (διαλυτήριο πλοίων, απεργία στη LYNDEK).

Παρ' όλη την πολεμική που αναπτύχθηκε από την ασφάλεια και τον τοπικό τύπο (δώξεις συντρόφων, λασπολογία, υποτιθέμενες "έρευνες" της ασφάλειας, επιχείρηση "αρετή") το αυτόνομο στέκι αποτέλεσε πόλο έλξης για αρκετούς νέους, χώρο συσπείρωσης του ευρύτερου αναρχικού και οικολογικού χώρου, αλλά και κέντρο αντιπληροφόρησης και επικοινωνίας με ομάδες σε όλη την Ελλάδα.

Αν και το Στέκι στη μακρόχρονη πορεία του κρατιόταν βασικά από τις δύο ομάδες, στεγάζονταν και λειτουργούσαν σε αυτό οι διάφορες ομάδες που κατά καιρούς στήνονταν στο χώρο της Καβάλας. Για δύο χρόνια περίπου και μέχρι τα μέσα του '92, με το στάμπα της κοινωνικής παρέμβασης και της ευρύτερα πολιτικής δράσης από τις δύο οργανωμένες ομάδες, ο χαρακτήρας του Στεκιού περιορίστηκε σε χώρο συνεύρεσης κι επικοινωνίας και κέντρο αντιπληροφόρησης.

Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ Η ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΟΜΑΔΑ Η ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ...

Από το Σεπτέμβρη του '92 και για ένα χρόνο περίπου, το αυτόνομο στέκι αυτοδιαχειρίζεται από την (αναρχική - αντιεξουσιαστική) Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης και Αντιπληροφόρησης και χρησιμοποιείται από αυτή σα χώρος συνελεύσεων και εκδηλώσεων. Παράλληλα, -οργανωμένα πλέον- λειτουργεί και σα χώρος συνεύρεσης κι αντιπληροφόρησης γενικότερα.

Στο διάστημα αυτό και μέχρι σήμερα, μετά την αδρανοποίηση (σε σχέση με την κοινωνική δράση) το Αυτόνομο Στέκι, λειτουργεί ουσιαστικά και παρεμβατικά.

Τον Ιούλιο του '93, σε δημόσιο μοίρασμα προκήρυξης σχετικά με την υπόθεση Μπαλάφα, σε κεντρικό σημείο της πόλης, συλλαμβάνονται 7 μέλη της Πρωτοβουλίας. Οδηγούνται, με το πρόσχημα της εξακρίβωσης, στο Αστυνομικό Τμήμα της περιοχής και μετά τον εκφοβισμό και τις συστάσεις που δέχονται αφήνονται ελεύθεροι.

Καλοκαιράκι, διακοπές και όχι μόνο:

Η Πρωτοβουλία και το Στέκι χάνουν κάποιο από το δυναμικό τους. Μετά τις πρώτες φθινοπωρινές μαζώσεις, την αυτοκριτική και την αξιολόγηση των νέων συνθηκών, η Πρωτοβουλία εξελίσσεται σε αναρχική ομάδα.

Η ομάδα χτυπιέται (για δεύτερη ουσιαστικά φορά) τον Οκτώβρη του '93. Τέσσερα άτομα συλλαμβάνονται μετά από γράψιμο

συνθημάτων και έπειτα από κάρφωμα ταξιτζή. Πέ-

ρα από τον εκφοβισμό που δέχονται, οδηγούνται στον ανακριτή και ορίζεται τακτική δικάσιμος με την κατηγορία της ρύπανσης. Όσο μηδαμινή κι αν φαίνεται -εκ πρώτης όψεως- η κατηγορία που κάποιοι σύντροφοι θα αντιμετωπίσουν δικαστικά και αν λάβει κανείς σοβαρά υπόψη του τη φάση που έχει προηγηθεί (προσαγωγή των 7), το όλο θέμα εντάσσεται στα πλαίσια καταστολής ενός ενεργητικού κομματιού της κοινωνίας της Καβάλας. Μιας ομάδας νέων ανθρώπων που όχι μόνο αρνείται να συμβιβαστεί, αλλά έχει και κάποια συγκροτημένη άποψη παράλληλα με τη συγκεκριμένη της δράση, σε μια επαρχιακή μεγαλούπολη όπου το επαναστατικό στοιχείο τείνει να εξαλειφθεί.

Η καταστολή επέρχεται μετά την έντονη κινητικότητα του Στεκιού και την αντιεξουσιαστική δράση της Αναρχικής Ομάδας.

Το όλο ζήτημα παλεύεται από την Αναρχική Ομάδα σαν πολιτικό, όπως και άλλωστε είναι. Εκτός του ότι υπάρχει σημαντικό πρόβλημα σε νομικό επίπεδο (στην Καβάλα δεν υπάρχει δικηγόρος που θα μπορούσε ή ακόμη θα δεχόταν να στηρίξει το θέμα πολιτικά), η κατασταλτική πολιτική της εξουσίας δείχνει να έχει και αποτελέσματα στο επίπεδο του εκφοβισμού και της τρομοκρατίας.

Συγκεκριμένα, αρκετός κόσμος έχει αποχωρήσει διακριτικά, είτε από την ομάδα είτε από το περιβάλλον του Στεκιού. Ταυτόχρονα, αντιμετωπίζονται και σοβαρά (ζωτικής ίσως σημασίας) οικονομικά προβλήματα και δυσκολίες.

Τη δύσκολη αυτή περίοδο που περνά η Αναρχική Ομάδα και το Στέκι στην Καβάλα, η έμπρακτη αλληλεγγύη σ' αυτόν τον αντιεξουσιαστικό, αυτοδιαχειριζόμενο χώρο και η ενίσχυση του με όποιον τρόπο μπορούμε, είναι απαραίτητη όχι μόνο για συναισθηματικούς λόγους, αλλά και γιατί η στήριξη τέτοιων προσπαθειών ενδυναμώνει εκείνες τις κοινωνικές αντιστάσεις που θέτουν σα στόχο τους τη συνολική ανατροπή της ισχύουσας κοινωνικής κατάστασης.

Το δικαστήριο έχει οριστεί για τις 26 Γενάρη, στην Καβάλα
Η διεύθυνση του Στεκιού είναι: Φιλίππου 46
Η ταχυδρομική θυρίδα της αναρχικής ομάδας :
1456, Τ.Κ. 65 110 ΚΑΒΑΛΑ

Στους καιρούς που ζούμε η αποχή από τα κοινωνικά γεγονότα επιβάλλεται στο όνομα του προσωπικού βολέματος και στη ματαιότητα κάλυψης των αναγκών μας με δικούς μας όρους. Η συμμετοχή στα κοινά έχει περιοριστεί στις εκλογικές και συνδικαλιστικές δραστηριότητες. Παρόλο που γνωρίζουμε πως τα κόμματα, η τοπική "αυτοδιοίκηση", οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και τα αφεντικά παραμερίζουν πάντα τις όποιες διαφωνίες τους, εφ' όσον τους συνδέει ο κοινός σκοπός τους: η καταπίεση όλων μας. Η κοινωνία μας συντηρητικοποιείται μέρα με τη μέρα. Στην οικογένεια, στο σχολείο, στο στρατό και με τις θρησκευτικές αντιλήψεις στο πλάι της ζωής, μας μαθαίνουν το πώς θα γίνουμε καλύτεροι υποτακτικοί. Τα ΜΜΕ προβάλλουν αυτή την πραγματικότητα της υποταγής και της παθητικότητας σαν μοναδική κι αμετάκλητη. Και όσους δεν υποτάσσονται αναλαμβάνει να τους σώφρονίσει το κράτος μέσα στις φυλακές και στα ψυχιατρεία.

Στην πόλη της μοναξιάς και της αποξένωσης, των γκρίζων κτιρίων-τεράτων που είναι σφηνωμένα στη γη και κρύβουν τον ήλιο, δεν υπάρχουν αισθήματα και σχέσεις. Υπάρχει η ψυχρή λογική πουλάω-αγοράζω, δίνω αλλά και παίρνω, δε γνωρίζω κανένα και ούτε θέλω να τον γνωρίσω ακόμη και αν μένει στο απέναντι ακριβώς διαμέρισμα κλουβί ή δίπλα στο δικό μου. Υπάρχει φόβος να μιλήσεις, να κάνεις έρωτα, να ακούσεις μουσική και να εκφραστείς ελεύθερα όποια ώρα θέλεις, λόγω των τοίχων που είναι φτιαγμένοι από τσιγαρόχαρτο και σε αναγκάζουν να υπακούς στις "ώρες κοινής ησυχίας".

Προτρέπουμε στην καταστροφή των πολυκατοικιών, όχι μόνο γιατί κρύβουν το ηλιοβασίλεμα, αλλά και γιατί μέσα τους αργοπεθαίνει καθημερινά απρόσωπη η ίδια μας η ζωή.

Εμείς, σε συλλογικότητα, θέλουμε να πολεμήσουμε όλα αυτά που καταδυναστεύουν τη ζωή μας και να ζήσουμε μαζί χωρίς σχέσεις βασισμένες στο χρήμα και στο κέρδος. Δεν είμαστε περιθωριακοί. Δε θέλουμε να απομονωθούμε σε κανένα νησί φτιάχνοντας τον δικό μας επίγειο παράδεισο. Ωστόσο, δε δεχόμαστε να πληρώνουμε ενοίκια, είτε αυτά είναι υψηλά είτε όχι, γιατί δε θέλουμε να εκχρηματιστεί η ανάγκη μας για στέγαση.

Να καταλάβουμε τα άδεια σπίτια, γιατί ουσιαστικά είναι σπίτια που ανήκουν σε όλους μας. Σπίτια που μόνο νομικά ανήκουν σε τράπεζες, εκκλησίες, δημόσιες υπηρεσίες, και μεγαλοεπιχειρηματίες. Γιατί ουσιαστικά αυτοί τα αγόρασαν με λεφτά που έβγαλαν από τις πλάτες των εργαζομένων, από τις δικές μας πλάτες. Από λεφτά που κερδίσαν μέσω της εργασίας μας, από αυτά που παράγουμε γι' αυτούς. Ουσιαστικά λοιπόν τα άδεια σπίτια μας ανήκουν.

Προτρέπουμε τον καθένα να αντισταθεί στις πόλεις της θλίψης, στις πολυκατοικίες της επιβίωσης, αλλά συγχρόνως και της απομόνωσης, που η δόμηση τους και μόνο συντελεί στη συντριβή των όποιων ειλικρινών σχέσεων ζωής και σύμπραξης και επιβεβαιώνει το γεγονός ότι ποτέ οι άνθρωποι δεν ήταν τόσο κοντά και οι καρδιές τους τόσο μακριά. Πιστεύουμε ότι η συνολική καταστροφή των τωρινών συνθηκών ζωής μέσα στις πόλεις, θα είναι η αρχή της απελευθέρωσης του καθένα μας από τα δεσμά της συνήθειας και της παθητικότητας, θα είναι η αρχή της οικοδόμησης του κόσμου της απόλυτης ελευθερίας, της τούμπας, της αυτοοργάνωσης.

Πρότεινουμε σε στάση ζωής και αξιοπρέπειας τη διεκδίκηση όλων αυτών που μας ανήκουν. Το πάθος μας για ελεύθερη ζωή να μην αφήσουμε να θραυτεί μέσα στη νοσταλγία γι' αυτά που χάθηκαν κι αυτά που θα χαθούν αλλά να απελευθερώσουμε την οργή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

-ΑΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΟΥΜΕ ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΝΑ ΜΙΑΝΣΟΥΜΕ

-ΑΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΟΥΜΕ ΤΩΡΑ ΝΑ ΠΛΕΥΘΟΥΜΕ

-ΝΑ ΑΡΝΗΘΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΡΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΑΖΟΜΕΝΟΥ, ΓΙΑΤΙ ΜΟΝΟ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΑΥΤΟΥΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΟΧΙ ΜΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΓΩΚΕΝΤΡΙΚΗ, ΑΛΛΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟ 2000

ΤΡΕΜΕΤΕ ΚΟΥΦΑΛΕΣ!

ΚΛΕΙΣΑΜΕ ΤΙΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΙΣ ΚΙ ΕΡΧΟΜΑΣΤΕ

ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ

ΜΑΥΡΟΙ, ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ, ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ, ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΟΙ, ΑΠΟΛΥΜΕΝΟΙ,
ΤΡΕΛΛΑΜΕΝΟΙ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΟΙ, ΓΝΩΣΤΟΙ-ΑΓΝΩΣΤΟΙ...

ΟΙ ΕΦΙΑΛΤΕΣ ΣΑΣ

ΕΙΣΤΕ ΟΛΟΙ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ, ΑΦΕΝΤΙΚΑ, ΠΡΥΤΑΝΕΙΣ, ΜΠΑΤΣΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ,
ΣΕΚΙΟΥΡΙΤΑΔΕΣ, ΣΙΩΠΗΛΟΙ, ΦΑΣΙΣΤΕΣ, "ΠΡΩΗΝ ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ"

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ Η ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΦΑΣΙΣΤΕΣ

Ο ΣΥΓΚΑΛΥΜΜΕΝΟΣ ΦΑΣΙΣΜΟΣ

**ΑΜΗΛΕΓΓΥΗ
ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΕΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥΣ**

(ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ,
ΥΠΕΡΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ, ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΕΛΛΑΔΑΡΑ,
FACE CONTROL, ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ΣΤΡΑΤΟΣ,
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ...)

**ΑΝΑΓΚΑΖΕΤΑΙ ΚΑΠΟΤΕ ΝΑ ΒΓΕΙ
ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΙΑ ΤΗΣ ΚΑΘΕ "ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ",
ΓΙΑ ΝΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΕΙ Ή ΝΑ ΕΞΙΛΕΩΘΕΙ**